

NACRT

Strategija razvoja Grada Varaždina do 2020. godine

Ožujak 2016.

Izdavač
Grad Varaždin

Urednik
Goran Habuš

Koordinator i izrađivač
Razvojna agencija Sjever DAN d.o.o.

Radna grupa

Goranka Grgić, Mirela Ivanković, Mario Sambolec, Danijela Vusić, Branka Matavulj, Mirna Kezele, Damir Mikulić, dr. sc. Miljenko Ernoić, Marko Horvat, Biserka Zamostni, Marin Šipek, Željka Lukačević Dominko, Nada Bengeri, Petar Čavlović, Tomislav Bogović

Partnersko vijeće

Predsjednik Vijeća: Goran Habuš,

Članovi: mr. sc. Vjeran Radelić, Zlatan Avar, dr. sc. Marijan Cingula, Josip Dreven, dr. sc. Miljenko Ernoić, Josip Hehet, Mladen Hižak, Ladislav Ilčić, Božidar Kolarić, Anđelko Koprek, dr. sc. Robert Podolnjak, Vjekoslav Vrbanec, Goranka Grgić, Branka Matavulj, Mirna Kezele, Mirela Ivanković, Mario Sambolec, Danijela Vusić, Damir Mikulić, Patrik Koščak, Ivan Šimić, Josip Borak, Boris Kos, Čedomil Cesarec, Damir Kirić, Mirjana Kolarek – Karakaš, Miran Bojanić – Morandini, dr. sc. Mario Kopjar, Mario Stančić, Vlado Vlašić, Zdravko Vrbanić, Emil Flajšman, Gordan Špaček, Maja Kireta, Davor Bobić

Vanjsko vrednovanje (ex ante)

OIKOS savjetovanje za razvoj d.o.o.
Jurij Kobal

STRATEGIJA RAZVOJA GRADA VARAŽDINA DO 2020. GODINE

SADRŽAJ

PREDGOVOR.....	10
UVOD.....	11
1. TERITORIJALNA POKRIVENOST.....	11
1.1. Teritorijalni obuhvat SRUP-a.....	11
1.2. Varaždin – prostorna obilježja.....	14
2. PREGLED I ANALIZA STANJA.....	16
2.1. Strateško planiranje – zakonski okvir i dosadašnja praksa.....	16
2.2. Stanovništvo.....	16
2.3. Infrastruktura.....	17
2.3.1. Prometna infrastruktura.....	17
2.3.2. Komunalna infrastruktura.....	21
2.3.3. Javna sigurnost i zaštita ljudi i imovine.....	22
2.3.4. Stambena izgradnja.....	23
2.4. Zaštita okoliša i energetska učinkovitost.....	24
2.4.1. Zaštita okoliša.....	24
2.4.2. Obnovljivi izvori energije i zaštićena područja.....	24
2.4.3. Energetska učinkovitost.....	25
2.5. Gospodarstvo.....	30
2.5.1. Industrija.....	42
2.5.2. Obrtništvo, malo i srednje poduzetništvo.....	42
2.5.3. Turizam.....	45
2.5.4. Poljoprivreda i šumarstvo.....	48
2.5.5. Tržište rada.....	52
2.6. Društvena infrastruktura.....	55
2.6.1. Obrazovanje i sport.....	55
2.6.2. Zdravstvo i socijalna skrb.....	58

2.6.3. Kultura i mladi.....	58
2.7. Suradnja s civilnim sektorom.....	59
2.8. Regionalna, europska i međunarodna suradnja	60
2.9. Kvaliteta života.....	61
3. PREPOZNAVANJE RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA	62
3.1. OPĆA ANALIZA - objedinjena SWOT analiza.....	62
3.2. SWOT ANALIZA ZA GOSPODARSTVO.....	65
3.3. SWOT ANALIZA ZA DRUŠTVENE DJELATNOSTI	68
3.4. SWOT ANALIZA ZA KOMUNALNE DJELATNOSTI	70
4. STRATEŠKI OKVIR	72
4.1. VIZIJA I MISIJA.....	72
4.2. STRATEŠKI CILJEVI	73
4.3. RAZVOJNI PRIORITETI I MJERE.....	78
4.3.1. Pregled pokazatelja na razini mjera.....	80
4.4. PREGLED STRATEŠKIH CILJEVA, PRIORITETA, MJERA I AKTIVNOSTI.....	86
4.4.1. Strateški cilj 1: Razvoj gospodarstva i potrebnih kompetencija.....	86
4.4.2. Strateški cilj 2: Razvoj turizma.....	91
4.4.3. Strateški cilj 3: Viša kvaliteta života	96
5. PROVEDBA	104
5.1. FINANCIJSKI OKVIR ZA PROVEDBU STRATEGIJE	104
5.2. INSTITUCIONALNI OKVIR ZA PROVEDBU STRATEGIJE	110
5.3. ODGOVORNOSTI U PROVEDBI STRATEGIJE	113
6. STRATEŠKI PROJEKTI	115
7. PARTNERSKO VIJEĆE	120
8. HORIZONTALNA NAČELA	122
8.1. Promocija jednakih mogućnosti.....	122
8.2. Održivi razvoj	122
8.3. Informatizacija društva	122
8.4. Pozitivni demografski trendovi.....	122

8.5. Sustav za uspostavljanje i poštivanje horizontalnih načela strategije.....	123
8.6. Povezanost strategije sa značajnijim strateškim dokumentima više razine.....	123
9. IZVJEŠĆE O PROVEDENOM POSTUPKU PRETHODNOG VREDNOVANJA – integrira se u tekst nakon završetka javne rasprave kada se donosi konačna ocjena vrednovanja Strategije.....	125
Izvori podataka:.....	126
Skraćenice:	127

Popis slika

<i>Slika 1. Administrativni teritorij grada Varaždina .....</i>	<i>12</i>
<i>Slika 2. Prostorni plan uređenja grada Varaždina .....</i>	<i>13</i>
<i>Slika 3. Prostorni smještaj Grada Varaždina u odnosu na Varaždinsku županiju i Republiku Hrvatsku.....</i>	<i>14</i>
<i>Slika 4. Makro lokacija Varaždina i Varaždinske županije .....</i>	<i>15</i>
<i>Slika 5. Željeznička povezanost Varaždina .....</i>	<i>18</i>
<i>Slika 6. Ukupna energetska potrošnja zgrada gradske uprave i gradskih ustanova/tvrtki</i>	<i>26</i>
<i>Slika 7. Struktura potrošnje energije zgrada komercijalnog i uslužnog sektora.....</i>	<i>26</i>
<i>Slika 8. Struktura potrošnje energenata koji se koriste za zagrijavanje prostora stambenih objekata .....</i>	<i>27</i>
<i>Slika 9. Struktura potrošnje energije stambenih objekata .....</i>	<i>28</i>
<i>Slika 10. Potrošnja električne energije u sektoru javne rasvjete Grada Varaždina .....</i>	<i>28</i>
<i>Slika 11. Udio instaliranih tijela prema vrsti i broju .....</i>	<i>29</i>
<i>Slika 12. Struktura ukupnih emisija CO₂ na području Grada Varaždina .....</i>	<i>30</i>
<i>Slika 13. Usporedba BDP/stanovniku/eura u RH i po županijama za 2010. godinu (modificirano prema DZH).....</i>	<i>30</i>
<i>Slika 14. Ukupni prihodi i rashodi u gospodarstvu Varaždinske županije od 2000. do 2012. godine u milijardama kuna .....</i>	<i>33</i>
<i>Slika 15. Prihodi poduzetnika s područja grada Varaždina u razdoblju od 2008. do 2014. (u 000 kn).....</i>	<i>33</i>
<i>Slika 16. Udio broja zaposlenih kod poduzetnika na području Grada Varaždina u 2014. godini prema djelatnostima .....</i>	<i>36</i>
<i>Slika 17. Udio broja poduzetnika grada Varaždina – prema djelatnosti (2014.).....</i>	<i>37</i>
<i>Slika 18. Prikaz prosječne mjesečne neto plaće poduzetnika grada Varaždina, Varaždinske županije i RH u 2014. godini.....</i>	<i>37</i>
<i>Slika 19. Prosječna mjesečna neto plaća poduzetnika po veličini (2014.) .....</i>	<i>38</i>
<i>Slika 20. Vrijednosti investicija od 2002. do 2012. godine u milijardama kuna u Varaždinskoj županiji .....</i>	<i>38</i>
<i>Slika 21. Udio broja zaposlenih kod poduzetnika .....</i>	<i>39</i>

<i>Slika 22. Odabrani pokazatelji poslovanja poduzetnika Grada Varaždina u 2014. prema veličini</i>	41
<i>Slika 23. Slobodna zona Varaždin</i>	44
<i>Slika 24. Zona malog poduzetništva u Jalkovcu</i>	44
<i>Slika 25. Gospodarska zona Brezje</i>	45
<i>Slika 26. Ostvarena noćenja u razdoblju od 2008. do 2015. godine</i>	46
<i>Slika 27. Emitivna tržišta u turizmu 2001. i 2012. godine</i>	47
<i>Slika 28. Tržišni udjeli konkurentskih domaćih destinacija u 2012. godini (%)</i>	47
<i>Slika 29. Distribucija poljoprivrednih gospodarstava (PG) prema naseljima na području grada Varaždina</i>	49
<i>Slika 30. Vodne površine i resursi Varaždinske županije</i>	50
<i>Slika 31. Vodozaštitno područje</i>	51
<i>Slika 32. Ranjiva područja (nitratna direktiva)</i>	51
<i>Slika 33. Zaštićena prirodna područja na području Varaždinske županije i Grada Varaždina</i>	51
<i>Slika 34. Prosječan broj nezaposlenih osoba s područja grada Varaždina</i>	53
<i>Slika 35. Udio (%) kućanstava po županijama koje 's teškoćama' zadovoljavaju svoje potrebe</i>	61
<i>Slika 36. Shematski prikaz predlaganja i razvoja projektnih ideja</i>	112

Popis tablica

Tablica 1. Učešće Grada Varaždina u Županiji i RH.....	12
Tablica 2. Naselja na području Grada Varaždina i njihova površina	13
Tablica 3. Broj stanovnika Varaždina po naseljima u 2001. i 2011. godini.....	16
Tablica 4. Željeznička opremljenost grada Varaždina	18
Tablica 5. Cestovni/teretni prijevoz iz Varaždina do regionalnih centara	19
Tablica 6. Cestovna opremljenost grada Varaždina	19
Tablica 7. Opskrba električnom energijom	21
Tablica 8. Opskrba plinom	21
Tablica 9. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom	22
Tablica 10. Kanalizacijska mreža	22
Tablica 11. Vodeni potencijali na području grada	22
Tablica 12. Količine prikupljenog miješanog komunalnog otpada po godinama	24
Tablica 13. Zaštićena područja prirode u gradu Varaždinu	25
Tablica 14. Ukupna potrošnja električne i toplinske energije stambenih objekata u gradu Varaždinu	27
Tablica 15. Ukupne emisije CO ₂ na području Grada Varaždina	29
Tablica 16. Rang lista županija prema neto dobiti/neto gubitku poduzetnika u 2014. godini i drugim kriterijima.....	31
Tablica 17. Broj poduzetnika, zaposlenih i ukupan prihod poduzetnika u gradovima županijskim središtima, u 2014. (iznosi: u tisućama kuna)	32
Tablica 18. Broj poduzetnika, dobit/gubitak nakon oporezivanja i neto dobit/neto gubitak poduzetnika u gradovima – županijskim središtima, u 2014. godini (iznosi: u tisućama kuna)	34
Tablica 19. Lista 10 najvećih i 10 najmanjih gradova/općina po kriteriju broja poduzetnika 35	
Tablica 20. Lista 10 najvećih i 10 najmanjih gradova/općina po kriteriju broja zaposlenih kod poduzetnika u 2014. godini.....	35
Tablica 21. Gradovi i općine s najvećim vrijednostima investicija	39
Tablica 22. Financijski rezultati poslovanja poduzetnika grada Varaždina u 2014. godini – prema veličini poduzetnika (iznosi u 000 kn).....	40

<i>Tablica 23. Trgovačka društva i ustanova čiji je osnivač i vlasnik Grad Varaždin u 2015. godini</i>	<i>41</i>
<i>Tablica 24. Teritorijalni i strukovni pregled obrta na dan 31. prosinca 2014. godine</i>	<i>43</i>
<i>Tablica 25. Poljoprivredno zemljište u gradu</i>	<i>48</i>
<i>Tablica 26. Poljoprivredno i šumsko zemljište na području Grada Varaždina</i>	<i>48</i>
<i>Tablica 27. Broj nezaposlenih u Varaždinskoj županiji – usporedba prosinac 2013. i prosinac 2014. godine</i>	<i>52</i>
<i>Tablica 28. Pregled broja nezaposlenih osoba iz područja grada Varaždina prijavljenih u evidenciji HZZ – Područnog ureda Varaždin</i>	<i>52</i>
<i>Tablica 29. Deficitarna zanimanja na području Varaždina po razini obrazovanja</i>	<i>54</i>
<i>Tablica 30. Suficitarna zanimanja u gradu Varaždinu po razini obrazovanja</i>	<i>55</i>
<i>Tablica 31. Odgojno-obrazovne i znanstvene ustanove u Varaždinu 2015. godine</i>	<i>55</i>
<i>Tablica 32. Broj učenika po osnovnim školama i razredima u Varaždinu 2013. godine</i>	<i>56</i>
<i>Tablica 33. Sportski objekti na području Grada Varaždina 2015. godine</i>	<i>57</i>
<i>Tablica 34. Pregleda strateških ciljeva, prioriteta i mjera</i>	<i>78</i>
<i>Tablica 35. Pregled dionika u provedbi Strategije razvoja grada Varaždina do 2020.</i>	<i>113</i>

PREDGOVOR

Zašto nam je potrebna strategija razvoja grada Varaždina? Da bismo imali samo još jedan u nizu dokumenta ili zato da bismo znali kamo i kako idemo? Strategija nam pokazuje način kako se trebaju održivo koristiti pojedini resursi da bi se iskoristile prednosti svih okolnosti za stvaranje željenih učinaka. Jednostavnije rečeno, strategija je način ostvarenja ciljeva kojim postizemo željenu viziju razvoja.

Strategija nam odgovara na sljedeća pitanja:

- ✓ Gdje smo?
- ✓ Gdje želimo biti?
- ✓ Kako tamo stići?
- ✓ Kako procjenjujemo pređeni put?
- ✓ Kamo dalje idemo?

Naša strategija dat će rezultate i biti će opravdana u ostvarenju naše konačne vizije razvoja grada Varaždina samo ako će biti realna u postavljenim ciljevima, imati ostvarive mjere i projekte provedbe, te na kraju ako ćemo je dosljedno provoditi.

UVOD

Europska unija usvojila je strategiju *Europa 2020* koja se odnosi na plansko razdoblje 2014.–2020. godine. Tom strategijom namjerava se pokrenuti nove uzlazne trendove u Europskoj uniji nakon gospodarske krize i u vremenu pojačanih izazova globalizacije i tehnološkog razvoja. U strategiji su sadržana tri ključna prioriteta: pametan, održiv i uključiv rast. Naglašavaju se također i sektori u kojima se očekuje da sve članice vrše pojačana, po mogućnosti i zajednička djelovanja, a to su: konkurentnost, modernizacija sektora transporta, energetika, inovacije, digitalno društvo, socijalna uključenost i borba protiv siromaštva. To su tek neke od tema kojima se, s ciljem dokidanja posljedica krize i daljnjega sedmogodišnjeg razvoja, bavi europska strategija.

Republici Hrvatskoj kao punopravnoj članici Europske unije otvoreno je veliko europsko tržište, međutim postavljeno je i niz izazova kojima moraju odgovoriti gospodarski i javni sektor. Jedan od najvećih izazova je maksimalno korištenje financijskih mogućnosti koje nude europski fondovi. U svrhu dobivanja čim više sredstava i boljeg strateškog planiranja projekata za prijavu ključno je da Hrvatska kao država te sve njene lokalne jedinici samouprave imaju razrađene konkretne, kvalitetne i izvedive strategije razvoja za zadano programsko razdoblje.

Grad Varaždin, kao srednje veliki grad, ali jedan od gospodarski i društveno najjačih urbanih centara Hrvatske, pokrenuo je proces izrade takve Strategije razvoja koja će mu omogućiti aktivno sudjelovanje u financiranju iz EU fondova, ali prije svega priliku da planski i fiksno determinira svoje ciljeve i prioritete, odnosno viziju razvoja. Strategija mora jamčiti kako se od planiranih ciljeva neće odstupati neovisno o vanjskim čimbenicima kao npr. promjena političke vlasti na lokalnoj, regionalnoj ili na državnoj razini.

1. TERITORIJALNA POKRIVENOST

Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14) člankom 14. određeno je kojoj kategoriji urbanog područja pripada neka jedinica lokalne samouprave. Temeljem propisanih kriterija grad Varaždin pripada skupini većih urbanih područja (VUP) jer prema posljednjem popisu stanovništva ima više od 35.000 stanovnika i nije uključen u urbane aglomeracije. Istim člankom Grad Varaždin je odlučio kako obuhvat urbanog područja uključuje administrativni teritorij jedinice lokalne samouprave koja je ustrojena kao urbano područje.

1.1. Teritorijalni obuhvat SRUP-a

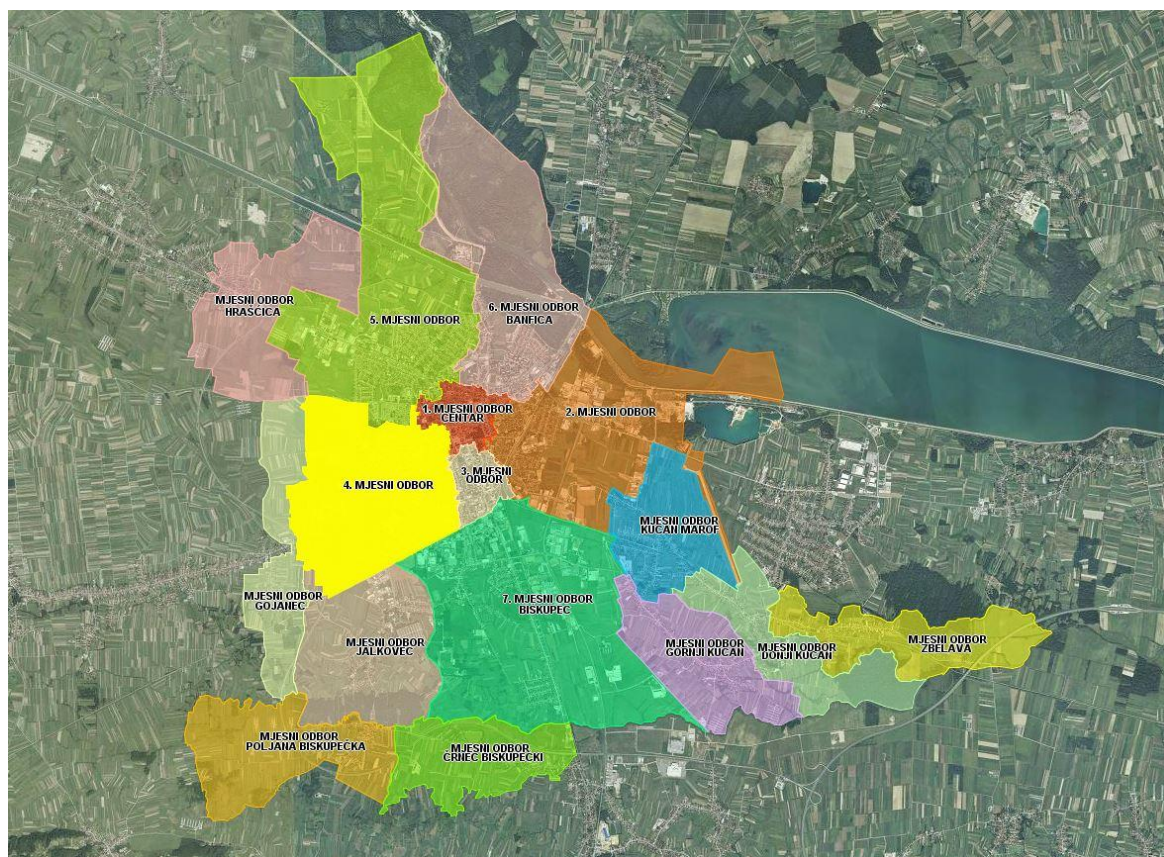
Grad Varaždin, kao srednji grad sukladno zakonskom određenju, u svome samoupravnom djelokrugu obavlja poslove od lokalnog značenja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana. Izrijeком, to su poslovi koji se odnose na uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i sport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području, održavanje javnih cesta, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola te provedbu dokumenata prostornog uređenja i ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Tablica 1. Učešće Grada Varaždina u Županiji i RH

Opis	Površina - km ²	Stanovništvo
Hrvatska	56.594	4.284.889
Varaždinska županija	1.262	175.951
Grad Varaždin	59,45	46.946
Učešće Grad prema Županiji	4,71%	26,68%
Učešće Grada prema Republici Hrvatskoj	0,11%	1,10%

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku

Strategija razvoja urbanog područja (SRUP) za grad Varaždin odnosi se znači na područje koje pokriva administrativni teritorij grada Varaždina, a čini ga deset naselja:

Slika 1. Administrativni teritorij grada Varaždina

U sastavu Grada Varaždina nalaze se naselja Varaždin, Črnci Biškupečki, Donji Kućan, Gojanec, Gornji Kućan, Hrašćica, Jalkovec, Kućan Marof, Poljana Biškupečka i Zbelava. Površina Grada Varaždina iznosi 59,45 km² što zauzima manje od 5% površine županije. Grad graniči sa sedam općina s područja Varaždinske županije (Sračinec, Vidovec,

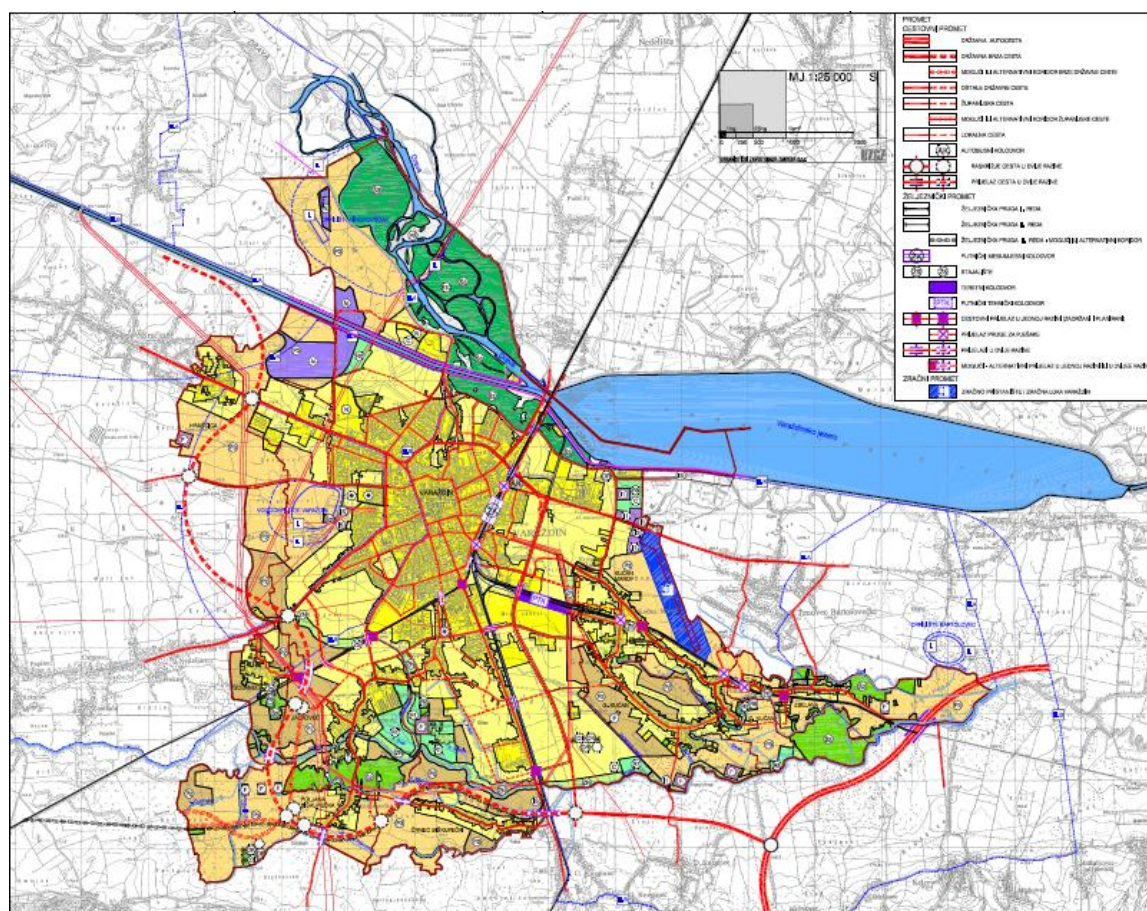

Beretinec, Sveti Ilija, Gornji Kneginec, Jalžabet i Trnovec Bartolovečki) te s općinom Nedelišće u Međimurskoj županiji.

Tablica 2. Naselja na području Grada Varaždina i njihova površina

Broj naselja 10			
Gustoća naseljenosti 789,7 stanovnika/km ²			
Površina naselja – ukupno 5945 ha			
Ime naselja	Površina ha	Ime naselja	Površina ha
Črnc Biškupečki	237	Jalkovec	378
Donji Kućan	235	Kućan Marof	234
Gojanec	232	Poljana Biškupečka	325
Gornji Kućan	284	Varaždin	3422
Hrašćica	347	Zbelava	251

Izvor: Državni zavod za statistiku

Slika 2. Prostorni plan uređenja grada Varaždina

1.2. Varaždin – prostorna obilježja

Varaždin je sjedište i brojem stanovnika najveći grad Varaždinske županije. Smješten je na desnoj obali rijeke Drave na prosječnoj nadmorskoj visini od 173 m. To se ravničarsko područje uz rijeku naziva i Varaždinskim poljem. Od glavnog grada Republike Hrvatske, Zagreba, Varaždin je udaljen oko 80 km.

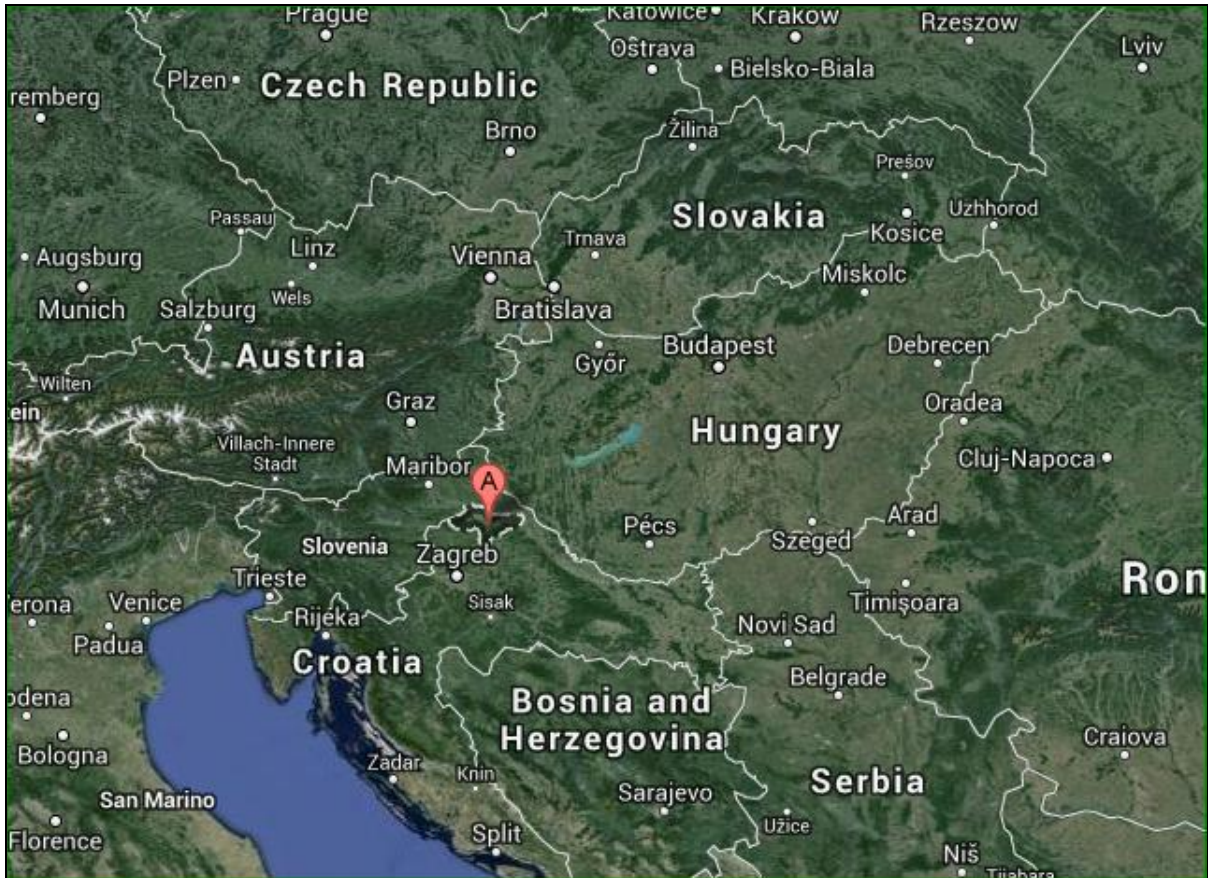

Slika 3. Prostorni smještaj Grada Varaždina u odnosu na Varaždinsku županiju i Republiku Hrvatsku

Geografski smještaj Varaždina bitno utječe na njegov prometni značaj. Naime, prometno je dobro povezan autocestama s Mađarskom (prema Budimpešti) te Zagrebom i Rijekom prema Jadranskom moru. U smjeru zapad – istok veliku važnost ima tzv. Dravski koridor koji Hrvatsku preko Podunavlja otvara prema Crnom moru. Valja istaknuti da je rijeka Drava od velike važnosti za varaždinski kraj, te predstavlja značajan hidroenergetski potencijal. Osim što se prostori uz rijeku koriste najčešće za poljoprivredu, rijeka je i mjesto na kojem ljudi provode svoje slobodno vrijeme. Iz tog razloga je želja Varaždina da se sadržaj uz rijeku poboljša i unaprijedi za dodatno približavanje života građana rijeci Dravi. Drava je gradu važna i za komunalne djelatnosti, kao i u opskrbi ovih prostora električnom energijom.

Prometna povezanost grada Varaždina sa svim dijelovima Republike Hrvatske, kao i sa europskim državama izrazito je dobra u cestovnom prometu, zadovoljavajuća je u željezničkom prometu, te postoje zbog izgrađene infrastrukture dobri potencijali i za

uspostavu zračnog prometa. U pogledu same makrolokacije grada Varaždina se, u odnosu na cijelu Europu ali i prekooceanske zemlje, nalazi na dobroj geoprometnoj poziciji s obzirom na relativnu blizinu velikih luka (Rijeka i Kopar) te njihovu povezanost autoputovima koji vode prema Varaždinu.

Slika 4. Makro lokacija Varaždina i Varaždinske županije

2. PREGLED I ANALIZA STANJA

2.1. Strateško planiranje – zakonski okvir i dosadašnja praksa

Na razini države postoji više strateških materijala koji definiraju strateške pravce u pojedinim sektorima. Prema Zakonu o regionalnom razvoju, obvezna je izrada strateških planova na razini županija. Posebno treba istaknuti da strateško planiranje na lokalnoj razini nije zakonska obveza, ali je bitna u smislu planiranja projekata za povlačenje sredstava iz EU fondova. Zakonom o proračunu definirana je obveza izrade projekcija za iduće dvije godine u odnosu na godinu za koju se proračun donosi.

Strategija razvoja Grada Varaždina do 2020. godine temelji na sljedećim zakonskim aktima, razvojnim dokumentima i općim aktima na razini Republike Hrvatske i Varaždinske županije:

- Zakon o proračunu
- Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske
- Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske iz 2010. godine
- Smjernice za izradu strategije razvoja urbanih područja, praćenje njihove provedbe i vrednovanje
- Županijska razvojna strategija Varaždinske županije 2011.– 2013. godine
- Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Varaždina u 2014. godini
- Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014. – 2020.

Grad Varaždin ima iskustva u izradi strateških dokumenata. Iskustvo je izgrađeno putem suradnje kod izrade Strateškog plana razvoja turizma do 2020. s Turističkom zajednicom grada Varaždina, kao i sa Županijom na izradi Županijske razvojne strategije, a izrađivana je i Strategija gospodarskog razvoja grada Varaždina 2001. godine. To su samo neki od strateških dokumenata koje je grad izrađivao ili sudjelovao u njihovoj izradi, a izradom ove Strategije Varaždin želi osigurati pokrivenost svih ključnih segmenata života u gradu do završetka programskog razdoblja EU 2020. godine.

2.2. Stanovništvo

Grad Varaždin ima, prema popisu stanovništva iz 2011. godine, 46.946 stanovnika od čega 47,2% muškaraca i 52,8% žena prosječne dobi 42,5 godine. To čini Varaždin 11. gradom po broju stanovništva u Hrvatskoj. U posljednjih 10 godina broj stanovništva u samom gradu je u laganom padu, ali je u porastu u okolnim naseljima što je u skladu s trendom naseljavanja van urbanog centra grada. Grad nema previše prostora za širenje, pa su preseljenja u okolna naselja i jedina opcija za gradnju kuća ili novih stambenih naselja u budućnosti. Relativno mala površina grada, a veliki broj stanovništva je i razlog što je prosječna gustoća naseljenosti deset puta veća od hrvatskog prosjeka (78,1 stan/km²) i iznosi 781,7 stan/km². Grad Varaždin je površinom najmanji grad u županiji, ali ima najveći broj stanovnika.

Tablica 3. Broj stanovnika Varaždina po naseljima u 2001. i 2011. godini

Naselje	Broj stanovnika 2001.	Broj stanovnika 2011.
Črnc Biškupečki	713	693
Donji Kućan	707	705
Gojanec	603	619
Gornji Kućan	1.118	1.139
Hrašćica	965	1.277
Jalkovec	1.294	1.317
Kućan Marof	1.329	1.385
Poljana Biškupečka	443	456
Varaždin	41.434	38.746
Zbelava	469	506

Izvor: Državni zavod za statistiku – Popis stanovništva iz 2001. i 2011.

Stanovništvo Varaždinske županije, kao i u većini ostalih županija Hrvatske, stari, a takav trend ne zaobilazi ni sam grad Varaždin. Tako je 2001. godine od ukupnog broja stanovnika bilo 10.937 stanovnika u dobi do 19 godina, dok je onih iznad 60 godina bilo 10.509. *Indeks starosti* iznosio je 96,1, a starenje stanovništva, smatra se, počinje kada vrijednost indeksa starosti prijeđe 40,0%, a udio stanovništva starog 60 godina i više dosegne 12%. Uz dobni sastav stanovništva važno je uvidjeti kakav je spolni sastav budući da su to pokazatelji promjena prirodnog kretanja stanovništva u budućnosti. U gradu Varaždinu udio ženskog stanovništva 2001. godine bio je nešto veći od muškog. *Koeficijent feminiteta*, koji pokazuje broj žena na 1.000 muškaraca, iznosio je 1.120, dok je primjerice 1961. godine iznosio 1.135. Neravnoteža u udjelu muškog i ženskog stanovništva još je veća u starijim dobnim skupinama, a najočigledniji su primjeri takve neravnoteže upravo županije sjeverozapadne Hrvatske. Osim što postoji veći udio žena, iz navedenog se vidi da varaždinsko stanovništvo stari, a *stupanj ostarjelosti* upućuje na duboku starost.

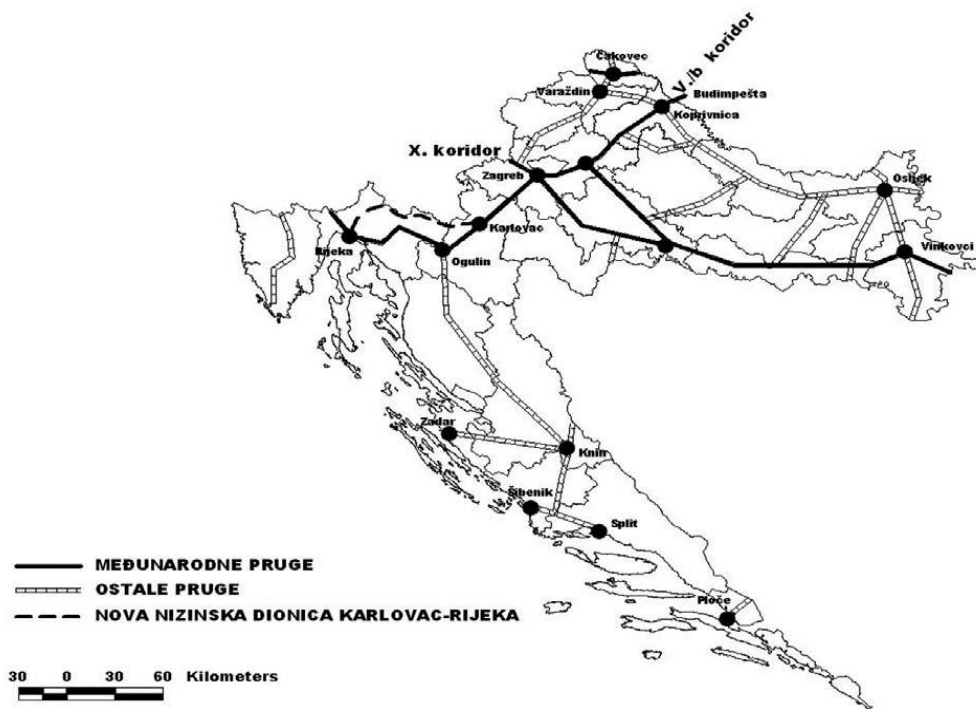
2.3. Infrastruktura

2.3.1. Prometna infrastruktura

2.3.1.1. Željeznički promet

U 90-im je godinama promet smanjen, a neulaganja u željezničku infrastrukturu rezultirala su današnjim lošim prugama koje ne udovoljavaju zahtjevima suvremenih prometnih sustava. Od svih su pruga najznačajnije one koje Varaždin povezuju sa Zagrebom, Koprivnicom i Čakovcem (pruge I. reda). No, iako pruga prema Zagrebu postoji, ona nema onu ulogu koju bi mogla i trebala imati. Velik je problem trajanje putovanja jer je na

pruzi prema Zagrebu dozvoljena brzina do 80 (60) km/h. Bolje uvjete pruža jedino pruga prema Koprivnici na kojoj se nakon sanacije postigla brzina od 100 km/h. Kako bi se trebalo poraditi na poboljšanju željezničkog prometa i infrastrukture, potvrđuje i rezultat o putničkom prometu na području čvora Varaždin u studiji iz 2002. godine koja pokazuje da je udio željezničkog prometa u ukupnom prometu čvora Varaždin oko 17%, a najintenzivniji je promet prema Zaboku i Čakovcu sa 70% od ukupnog željezničkog prometa. Nadalje, gradski i prigradski željeznički promet nije razvijen, a željezničkih postaja na rubnim dijelovima grada nema. U gradu postoji jedan željeznički kolodvor, obnovljen 2009. godine. Tada je uređeno pročelje zgrade kolodvora prema izvornom obliku, kao i čekaonica za putnike te prostor oko samog kolodvora. O lokaciji željezničkog kolodvora dosta se raspravljalo, pri čemu je potrebno voditi računa o potrebi i planu odvajanja putničkog i teretnog kolodvora. Putnički bi kolodvor trebao ostati na postojećoj lokaciji u Kolodvorskoj ulici, dok bi se teretni trebao izgraditi uz prugu prema Koprivnici.

Slika 5. Željeznička povezanost Varaždina

Tablica 4. Željeznička opremljenost grada Varaždina

Kategorija pruge	Duljina (km)	Udio (%)
Pruga I. reda	26,22	86,5
Pruga II. reda	4,06	13,5
Lokalna pruga	0	0
Gustoća željezničkih pruga	0,51 km/km ²	

Izvor: Hrvatske željeznice

2.3.1.2. Cestovni promet

Varaždin je, zbog blizine Zagreba te mađarske i slovenske granice jako dobro povezan s bitnim centrima Hrvatske i srednje Europe. Izgradnjom tj. završetkom dijela autoceste A4 koji spaja Varaždin sa Zagrebom 2003. putovanje iz Varaždina u metropolu je skraćeno na maksimalno sat vremena što je omogućilo puno intenzivnije dnevne, tjedne ili sezonske migracije stanovništva Varaždina na relaciji Varaždin – Zagreb. Posebno se to odnosi na migracije zbog odlaska na posao ili školovanje.

Postojeća cestovna mreža Varaždina i okolice prati već spomenute prometne koridore koji preko grada povezuju Budimpeštu i Zagreb te Maribor i Ptuj s Koprivnicom. U grad ulazi 11 cesta i to iz smjera autoceste i prigradskih naselja ili okolnih općina (Trnovec, Sračinec, Nedeljanec, Gojanec, Poljana Biškupečka, Turčin, Gornji Kućan, Kućan Marof, Petrijanec) te iz smjera Međimurske županije. Promet se iz smjera Čakovca prema Zagrebu najčešće odvija upravo preko Varaždina, iako je izgrađena autocesta od Goričana do Zagreba, što otežava promet u samom gradu. Naime, brojenjem prometa na cestama u razdoblju od 1997. do 2003. godine ustanovljeno je da su ceste koje povezuju Varaždin s Čakovcem te Novim Marofom i Zagrebom nakon izgradnje autoceste i dalje preopterećene i promet na njima raste, dok onaj na autocesti stagnira. Takvom stanju, smatra se, pogoduje naplata cestarine na autocesti. Nadalje, kako bi se rasteretio tranzitni promet kroz središte grada, izgrađena je tzv. istočna obilaznica koja omogućuje vezu od Mađarske i Čakovca prema Zagrebu. Osim nje postoji i obilaznica na zapadnom dijelu grada koja povezuje prigradska naselja Hrašćicu i Gojanec. Posljednja je izgrađena jugozapadna obilaznica 2007. godine koja spaja Nedeljanec s Knegincem, čime je dodatno rasterećeno gradsko središte, a spojen je i zapadni prigradski i gradski dio s istočnim.

Tablica 5. Cestovni/teretni prijevoz iz Varaždina do regionalnih centara

Europski gradovi / luke	Udaljenost od Varaždina	Procijenjeno vrijeme putovanja	Procijenjeni ukupni troškovi (EUR) za kontejner od 20 t
Zagreb, Hrvatska	80 km	1 sat	200 EUR
Rijeka, Hrvatska (glavna luka)	250 km	2,5 sati	430 EUR
Graz, Austrija	140 km	2 sata	450 EUR
Ljubljana, Slovenija	180 km	2 sata	300 EUR
Budimpešta, Mađarska	280 km	3 sata	500 EUR
Trst, Italija (glavna luka)	280 km	3 sata	550 EUR
Beč, Austrija	330 km	4 sata	550 EUR

Izvor: Hrvatska gospodarska komora

Tablica 6. Cestovna opremljenost grada Varaždina

Ceste po vrstama	Duljina (km)	Udio (%)
------------------	--------------	----------

Državne - autoceste	16,16	21,7
Državne – brze ceste	10,43	
Županijske	35,24	28,8
Lokalne	60,62	49,5
Cestovna gustoća	2,06 km/km ²	

Izvor: Županijska uprava za ceste Varaždinske županije

Autobusni je kolodvor smješten gotovo u središtu grada, u blizini upravnih i zdravstvenih institucija, kao i brojnih uslužnih objekata. No, postojećim se stanjem i izgledom ne uklapa u gradsku jezgru, a sigurnost putnika i prometa na niskoj je razini pa se već dulje vrijeme razmišlja o preseljenju kolodvora na novu lokaciju. Generalnim urbanističkim planom novi se autobusni kolodvor planira izgraditi na lokaciji između Ulice Pavleka Miškine, Koprivničke ulice te željezničke pruge za Čakovec. Nadalje, autobusni je promet u prigradskim mjestima zastupljen, za razliku od željezničkog.

2.3.1.3. Zračni promet

Putnički i teretni zračni promet u ovom dijelu Hrvatske koncentriran je u Zagrebu, no na području Varaždinske županije sagrađen je športski aerodrom. Lokacija Zračnog pristaništa Varaždin (ZPV) dosta je nepovoljna s obzirom na razvoj grada, no s obzirom na topografske uvjete (ravnost terena) lokacija ZPV-a je vrlo povoljna. Naime, pristanište se nalazi nekoliko kilometara istočno od središta grada, na rubnom dijelu uz granicu općine Trnovec Bartolovečki. Trenutno postoji samo jedna uzletno-sletna staza dužine 1730 m i širine 30 m. Aerodrom se još uvijek koristi u športsko-rekreacijske svrhe (športsko-rekreacijsko letenje, padobranstvo, organiziranje aeromitinga, aeropiknika, škole letenja i sl.), a u začecima je i njegovo komercijalno korištenje. Ukupna površina zračne luke iznosi 59,3 ha.

Zračna luka Varaždin ima problem neriješenih imovinsko – pravnih odnosa što je najveći hendikep za razvijanje luke i poslovanja. Zbog blizine Zagreba postoji mogućnost primanja dijela putnika koji dolaze u metropolu, kao i djelovanje kao alternativno sletišće, ali za to treba riješiti najvažnija osnovna pitanja prije nego se ide u povezivanje sa strateškim partnerima. Primarni zadatak je vidjeti da li uopće postoji interes za razvijanje zračne luke i u kojem smjeru. Utvrdilo se da je teško privući gospodarski promet i poslovnu klasu putnika da koriste usluge aerodroma. Mali avioni koje aerodrome trenutno može primati jednostavno nisu dovoljni da pokriju troškove i ne zadovoljavaju potrebe aerodroma. Trenutna aktivnost se zato primarno bazira na sportskim i školskim letovima. Veliki nedostatak u razvoju, osim neriješenih vlasničkih pitanja i prenamjene zemljišta oko aerodrome je i nepostojanje državne strategije o razvoju zračnog prometa koja bi usmjerila manje zračne luke kao varaždinske prema željenim ciljevima.

2.3.2. Komunalna infrastruktura

Postojeća komunalna infrastruktura u Varaždinu uključuje plinsku, električnu i vodoopskrbnu mrežu, kao i sustav kanalizacije te prikupljanja, odvoza i zbrinjavanja komunalnog otpada.

Komunalne usluge u gradu su dobre, grad nema problema s isporukom energenata, vode i ostalih usluga. Problem je da zbog demografske situacije nema zahtjeva za širenje postojećih mreža što je jasan pokazatelj da nema veće individualne izgradnje (obiteljske kuće). Obnovljivi izvori energije ne koriste se u dovoljnoj mjeri, a uzrok se može između ostalog tražiti i u činjenici da su potpore za njihovo korištenje još uvijek nedostatne, te da je postavljenje i korištenje npr. solarnih elektrana još uvijek relativno skupo.

U 2013. godini je Grad Varaždin potpisao ugovor o koncesiji za odlaganje komunalnog otpada s privatnom tvrtkom kao koncesionarom. Za skupljanje i odvoz komunalnog otpada zadužena je gradska tvrtka koja otpad i selektira prema vrsti. Usluga se pruža za ukupno više od 17.000 kućanstava, od kojih je otprilike jednak broj individualnih stambenih jedinica (kuća) i zajedničkih stambenih jedinica (zgrada).

Tablica 7. Opskrba električnom energijom

Elektroopskrbni vod prema vrsti	Duljina elektroopskrbnog voda (km)	Udio (%)
DV 110 kV	39,37	65,4
DV 35 kV	7,92	13,2
K 35 kV	6,35	10,6
K 20 kV	6,52	10,8
Ukupno	60,16	100

Izvor: Hrvatska elektroprivreda

Tablica 8. Opskrba plinom

Plinovod prema vrsti	Duljina (km)	Udio (%)
Magistralni plinovod	11,7	8,7
Distributivni plinovod	122,5	91,3
Ukupno	134,2	100

Izvor: Termoplin d.d.

Tablica 9. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom

Vrsta javne vodoopskrbne mreže	Duljina (km)
Magistralni cjevovod	19,8
Vodoopskrbni cjevovod	107,6
Hidrantska mreža	—
Ukupna duljina javne vodoopskrbne mreže	149,4

Izvor: Hrvatske vode

Tablica 10. Kanalizacijska mreža

Vrsta odvodnog kanala	Duljina (km)
Glavni odvodni kanal	19,8
Ostali odvodni kanal	107,6
Ukupno	127,4

Izvor: Varkom d.d.

Tablica 11. Vodeni potencijali na području grada

Površinske vode prema vrsti	Površina (ha)	Udio površinskih voda u odnosu na površinu
Rijeka Drava	64,72	JLS - 3,19%
Rijeka Plitvica	21,86	Županija Varaždinska – 0,15%
Varaždinsko jezero	100,68	Republika Hrvatska – 0,003%
Jezero u Jalkovcu	2,44	

Izvor: Prostorni plan Grada Varaždina

2.3.3. Javna sigurnost i zaštita ljudi i imovine

Na području Grada s razine državnih i lokalnih ustanova djeluje ured Državne službe za spašavanje, Policijska uprava Varaždinska, Javna vatrogasna postrojba Varaždin te jedinica Hitne pomoći i Zavod za javno zdravstvo. Sva tijela javne sigurnosti su smještena u širem centru grada što omogućava brze intervencije, ali također dovodi i do problema, posebno sa prometom te teškom dostupnosti same gradske jezgre u vrijeme većih događaja.

Kod vatrogasaca se javlja najveći problem smještaja. Trenutna zgrada postrojbe je zastarjela, prometno i prostorno loše situirana i bez mogućnosti širenja ili modernizacije. Kako je nasušna potreba grada za izgradnjom novog centra za vatrogasnu postrojbu, ali i

objedinjavanje svih službi neovisno o osnivačima (javni ili civilni) nameće se zaključak kako je potrebno izgraditi Regionalni centar za zaštitu i spašavanje. Takvo ulaganje bilo bi svrsihodnije ali bi tražilo i povećana ulaganja. Najveća mogućnost za izgradnju centra je korištenje sredstava iz EU fondova, a planovi i pripremne radnje u tu svrhu su već pokrenuti.

Potrebno je posebno naglasiti kako u gradu djeluju i dosta civilnih udruga koje su vezane uz javnu sigurnost kao što su dobrovoljna vatrogasna društva, Hrvatska gorska služba spašavanja, Crveni križ, ronilačko društvo i dr. s kojima je suradnja dobra, iako postoji problem bolje umreženosti na tehničkoj osnovi. U potencijalnom centru za zaštitu i spašavanje uz sve službe sigurnosti moglo bi se naći i mjesta za smještaj civilnih organizacija te bi se tako povećala njihova učinkovitost.

2.3.4. Stambena izgradnja

Stanovanje je jedna od najvažnijih funkcija svakog grada, a smatra se da je ono ujedno i najveći „potrošač“ i korisnik prostora, osnovni prevladavajući sadržaj ljudskih naselja i temeljni element prostornog i urbanističkog planiranja. Stanovanje općenito, a izgradnja stanova posebno, čini važnu komponentu socijalnog i gospodarskog razvitka, organizacije i uređenja prostora te podizanja životnog standarda stanovništva. Sam pojam stanovanja odnosi se na čitav sustav različitih segmenata koji ujedinjeni čine stanovanje, no u ovom će se poglavlju istaknuti temeljne karakteristike vrlo značajnog dijela stanovanja, a riječ je o društvenoj stambenoj izgradnji koja je u posljednjih desetak godina u Varaždinu sve aktualnija.

Osim porasta društvene stambene izgradnje u gradu je vidljiva još jedna promjena koja zahvaća gotovo sve hrvatske gradove. Naime, stara gradska jezgra nazaduje, kako u smislu zatvaranja trgovina, tako i u smislu izgradnje i stanovanja. U njoj većinom živi najstarije stanovništvo, dok se ono mlađe seli u rubne dijelove grada. Tako se periferija grada pretvara u urbanizirano mjesto koje postaje nositeljem modernizacije grada. To potvrđuje i činjenica da prema rubnim dijelovima grada značenje stambenih zona raste, a važni su elementi u razvoju grada starost stambenih zgrada, ali i dinamika njihove izgradnje. U posljednjim je godinama stambena izgradnja u Varaždinu vrlo dinamična, a rezultat je „nicanje“ novih stambenih naselja, tzv. kvartova (stambeno naselje Grabanice u Jalkovečkoj ulici najbolji je primjer).

Bitno je naglasiti da je Varaždin prvi grad u Hrvatskoj u kojem je počela izgradnja stanova po programu poticane stanogradnje (POS), a koji je pokrenut s ciljem da se građanima omogući rješavanje stambenog pitanja po povoljnijim uvjetima u odnosu na tržište. Prvi projekt takve izgradnje stanova ostvaren je u Harambašičevoj ulici gdje je POS program testiran za područje čitave Hrvatske. Izgradnja POS stanova zatim je nastavljena u Jalkovečkoj ulici gdje je u razdoblju od 2003. do 2010. godine izgrađeno više od 400 stanova u 13 objekata (stambeno naselje Grabanice). Uz društvenu stambenu izgradnju u gradu se planira izgradnja novog stambenog naselja koje će prvenstveno biti prilagođeno individualnoj stambenoj izgradnji na području naselja Biškupec, a u kojem bi moglo živjeti više od 4.000 stanovnika.

2.4. Zaštita okoliša i energetska učinkovitost

2.4.1. Zaštita okoliša

Grad Varaždin je poznat kao čist grad, ugodan za život što je i prepoznato i potvrđeno dobivanjem niza nagrada gradu kao najuređenijem gradu kontinentalne Hrvatske. Mnogo se polaže na zaštitu okoliša iako je i dalje izazov biti u tijeku sa svjetskim trendovima ekologije. Glavna zadaća u području zaštite okoliša je nastavak osvještavanja građana o važnosti reciklaže te razvrstavanja otpada po vrstama u za to predviđene kontejnere. U posljednjih 10 godina na tom polju je napravljen veliki napredak pa danas sve zgrade i kućanstva kao i poslovni prostori imaju odvojene kontejnere i u velikom broju se pridržavaju pravila odvajanja otpada. Tako je grad Varaždin prvi u Hrvatskoj započeo sa odvojenim prikupljanjem miješanog komunalnog otpada već 2002. godine.

Tablica 12. Količine prikupljenog miješanog komunalnog otpada po godinama

Godina	Ukupna masa (t)
2002.	450,00
2003.	1.175,00
2004.	1.250,00
2005.	13.367,56
2006.	12.935,57
2007.	12.498,70
2008.	13.346,72
2009.	13.170,19
2010.	12.890,31
2011.	12.274,20
2012.	12.042,98
2013.	10.184,35
2014.	10.384,80
2015.	10.155,92
Ukupno	136.126,30

Izvor: Čistoća d.o.o.

2.4.2. Obnovljivi izvori energije i zaštićena područja

Velike mogućnosti postoje u boljem iskorištenju obnovljivih izvora energije što bi dovelo do smanjenja postojeće potrošnje energenata, ali i značajnog učinka na očuvanje okoliša. U tom sektoru postoji i sve veća mogućnost iskorištavanja EU fondova koji potiču korištenje obnovljivih izvora energije u lokalnim zajednicama. Prednost grada je očuvanost tla, zraka i vode iznad prosjeka i trendova u svijetu, ali je prijetnja nedostatak sredstva za

očuvanje istih izvora te moguća poboljšanja u njihovom iskorištavanju. Na području grada postoji i očuvana bio-raznolikost, pogotovo na prostoru park šume Drava.

Tablica 13. Zaštićena područja prirode u gradu Varaždinu

Vrsta zaštićenog područja	Broj zaštićenih područja	Površina (ha)
Značajni krajolik	1	689,3
Spomenik prirode - botanički	1	52,72
Park – šuma	1	44,09
Spomenik parkovne arhitekture – park	2	7,69

Izvor: Grad Varaždin

2.4.3. Energetska učinkovitost

Potrošnja energenata te emisija CO₂ na području Grada Varaždina

Grad Varaždin pristupio je 24. listopada 2012. godine jednoj od najuspješnijih inicijativa na polju energetske učinkovitosti Europske komisije Sporazumu gradonačelnika (engl. Covenant of Mayors). Potpisivanjem Sporazuma Gradska uprava obvezala se na primjenu brojnih mjera energetske učinkovitosti kojima će u konačnici do 2020. godine smanjiti emisije CO₂ za više od 20%. Regionalna energetska agencija Sjever (REA Sjever) izradila je 2014. Akcijski plan održivog energetskeg razvoja SEAP čiji je sastavni dio analiza potrošnje energenata (električnih i toplinskih) u zgradarstvu, javnoj rasvjeti i prometu.

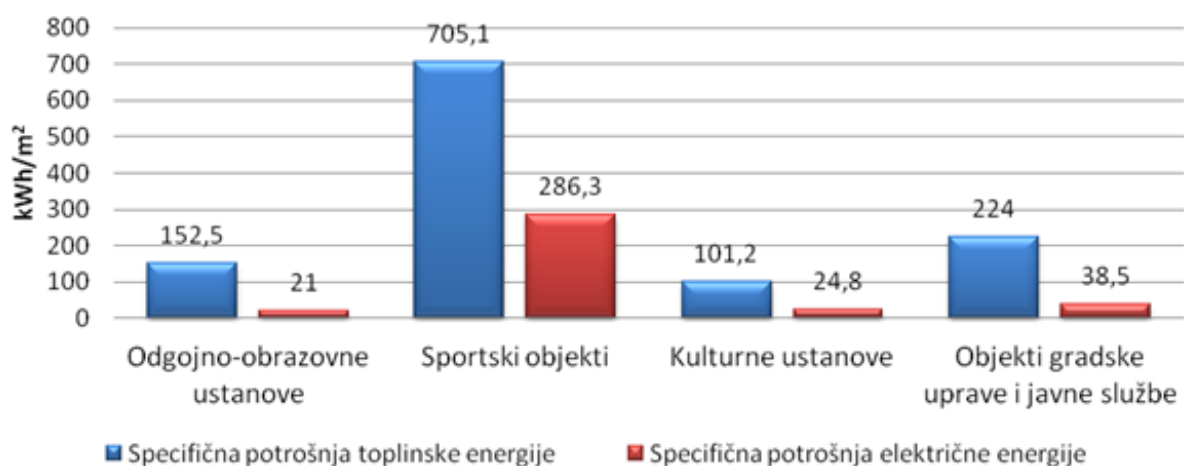
Energetska potrošnja u sektoru graditeljstva Grada Varaždina

Analiza energetske potrošnje sektora zgradarstva Grada Varaždina podijeljena je na sljedeće pod-sektore:

- Zgrade Gradske uprave i zgrade ustanova/poduzeća kojima je Grad Varaždin osnivač, vlasnik ili suvlasnik (u daljnjem tekstu: zgrade Gradske uprave i Gradskih ustanova/tvrtki)
- Zgrade komercijalnog i uslužnog sektora
- Višestambene zgrade i obiteljske kuće – kućanstva

Zgrade Gradske uprave i zgrade ustanova/poduzeća kojima je Grad Varaždin osnivač, vlasnik ili suvlasnik

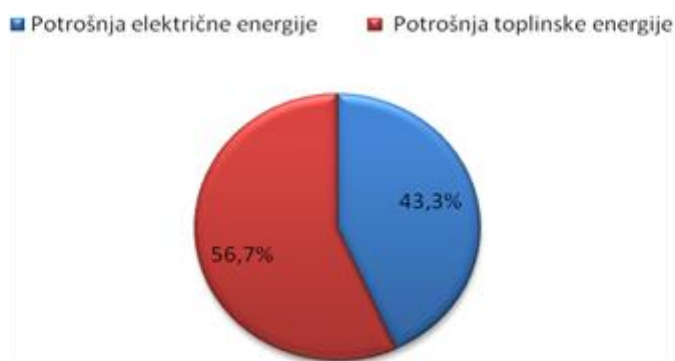
Slika 6. prikazuje ukupnu potrošnju toplinske i električne energije po kategorijama podsektora zgrada Gradske uprave i ustanova/poduzeća kojima je Grad Varaždin osnivač, vlasnik ili suvlasnik. Kategorija sportski objekti poprilično odskaka potrošnjom električne i toplinske energije ali isto tako i specifičnom potrošnjom električne i toplinske energije. Ta potrošnja je očekivana zbog velike potrošnje električne energije za pogon pumpi bazena i toplinske energije za zagrijavanje prostora.

Slika 6. Ukupna energetska potrošnja zgrada gradske uprave i gradskih ustanova/tvrtki

Zgrade komercijalnog i uslužnog sektora

Podsektor zgrada komercijalnog i uslužnog sektora obuhvaća površinu od 1.041.000 m². Ukupna potrošnja električne energije za 2010. godinu iznosi 62.844.224 kWh_{el}. Potrošnja prirodnog plina u 2010. godini iznosila je 82.302.014 kWh, od čega je 1.289.124 kWh potrošeno za proizvodnju toplinske energije u samostalnim i/ili zatvorenim toplinskim sustavima. S obzirom da stupanj plinifikacije administrativnog područja Grada Varaždina za 2010. godinu iznosi 96,5 %, smatra se da se svi objekti komercijalnog i uslužnog sektora griju na prirodni plin.

Slika 7. Struktura potrošnje energije zgrada komercijalnog i uslužnog sektora

Višestambene zgrade i obiteljske kuće – kućanstva

Grad Varaždin ima 17.161 kućanstava čija ukupna površina iznosi 1.281.624 m². Analiza potrošnje energije dijeli se na potrošnju toplinske energije (prirodni plin, toplinski sustavi i ogrjevno drvo) i potrošnja električne energije u sve svrhe osim zagrijavanja prostora (hlađenje, razni kućanski aparati i rasvjeta).

Analiza potrošnje električne i toplinske energije prikazuje ukupnu i specifičnu potrošnju električne energije stambenih objekata na području Grada Varaždina, te ukupnu i specifičnu potrošnju električne i toplinske energije stambenih objekata na području Grada Varaždina.

Tablica 14. Ukupna potrošnja električne i toplinske energije stambenih objekata u gradu Varaždinu

Energent	Stambeni objekti	Ukupna površina objekta [m ²]	Prosječna specifična potrošnja toplinske i električne enrgije
Ukupna potrošnja električne energije [kWh _{el}]	62.844.224	1.281.624	44,41 kWh _{el} /m ²
Ukupna potrošnja toplinske energije [kWh _{topl}]	290.928.439	1.281.624	227 kWh _{topl} /m ²

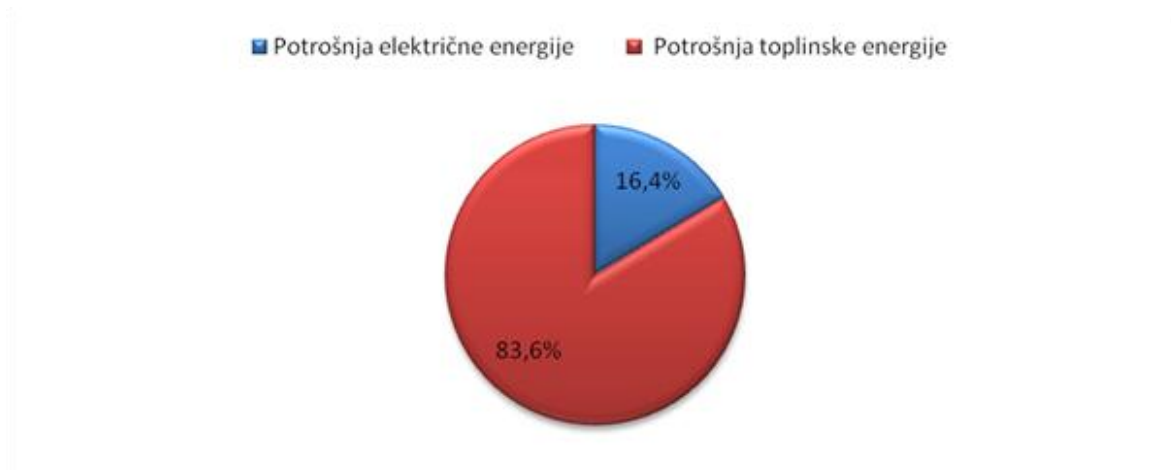
Izvor: Akcijski plan održivog energetskog razvoja SEAP

Prema vrsti energenata najveća je potrošnja prirodnog plina, čak 88%.

Slika 8. Struktura potrošnje energenata koji se koriste za zagrijavanje prostora stambenih objekata

Slika 9. prikazuje strukturu ukupne energetske potrošnje, odnosno udjele električne i toplinske energije u ukupnoj potrošnji energije stambenih objekata.

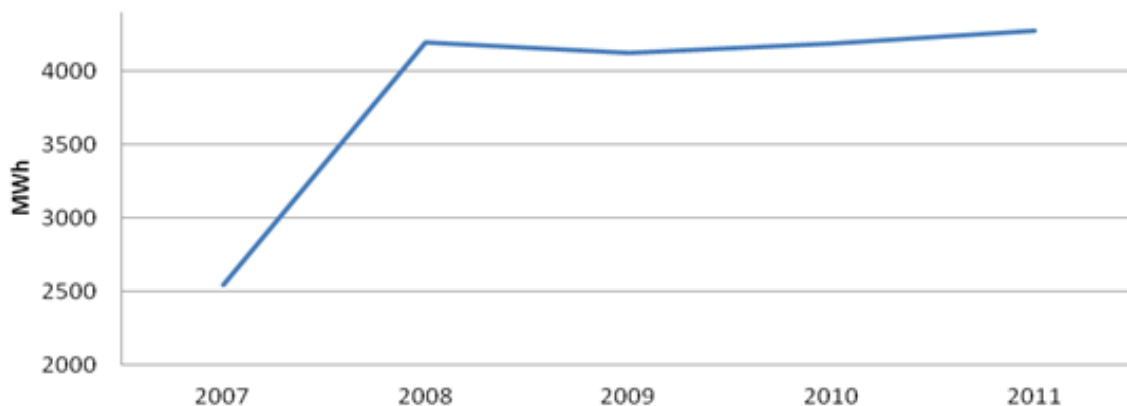

Slika 9. Struktura potrošnje energije stambenih objekata

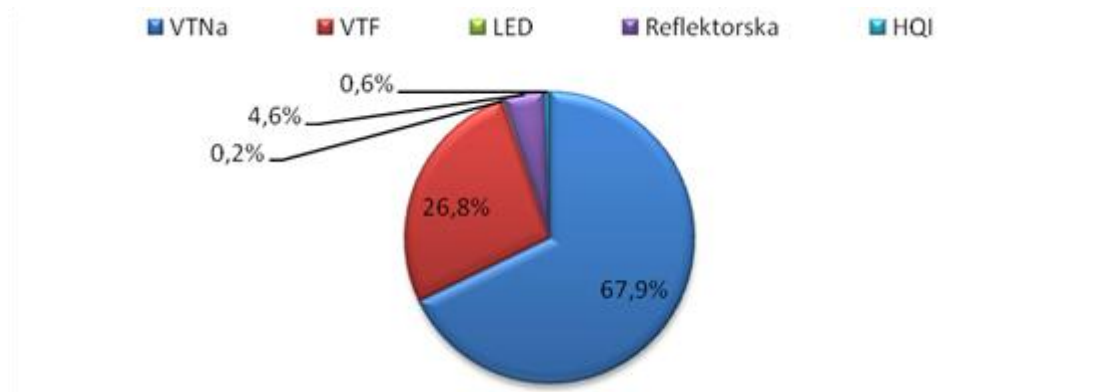
Stambeni objekti na području Grada Varaždina ukupno troše 290.928.439 kWh_{topl} toplinske energije i 56.914.065 kWh_{el} električne energije. Udio električne energije u ukupnoj potrošnji iznosi 16 %.

Potrošnja električne energije u sektoru javne rasvjete Grada Varaždina

Sveukupno na području Grada Varaždina instalirano je 5.600 rasvjetnih tijela ukupne snage 1.158 kW. Slika 10. prikazuje kretanje potrošnje električne energije u periodu od 2007. do 2011. godine, a slika 11 prikazuje udio instaliranih rasvjetnih tijela prema broju i vrsti.

Slika 10. Potrošnja električne energije u sektoru javne rasvjete Grada Varaždina

Slika 11. Udio instaliranih tijela prema vrsti i broju

Ukupne emisije CO₂ na području Grada Varaždina

Tablica 15. prikazuje ukupne emisije CO₂ na području Grada Varaždina, što obuhvaća izravne emisije nastale sagorijevanjem goriva i neizravne iz potrošnje električne i toplinske energije.

Tablica 15. Ukupne emisije CO₂ na području Grada Varaždina

	[t (CO ₂)]	[%]
Zgradarstvo	121.290,20	71,6%
Promet	46.472,60	27,4%
Javna rasvjeta	1.551,86	0,9%
Ukupno	169.314,66	

Izvor: Akcijski plan održivog energetskog razvoja SEAP

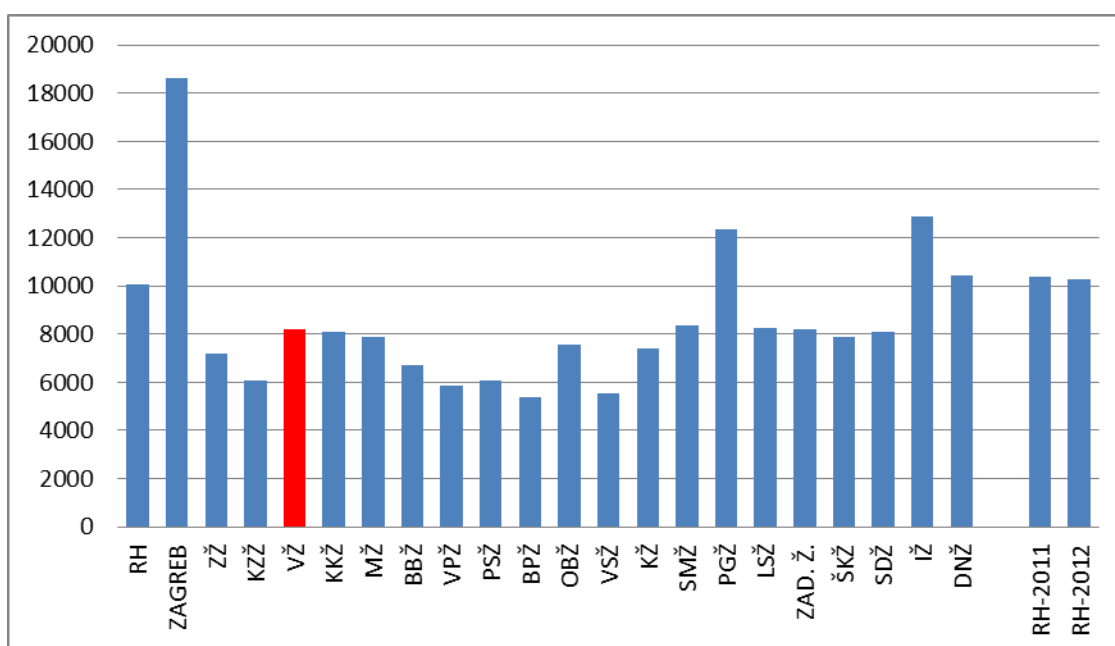
Slika 12. prikazuje udjele sektora zgradarstva, javne rasvjete i prometa u ukupnoj emisiji CO₂ Grada Varaždina.

Slika 12. Struktura ukupnih emisija CO₂ na području Grada Varaždina

2.5. Gospodarstvo

Varaždinska županija s ostvarenih 8.209 eura BDP-a po stanovniku pripada skupini županija s nižim BDP-om od prosjeka Hrvatske koji je u 2010. godini iznosio 10.057 eura.

Slika 13. Usporedba BDP/stanovniku/eura u RH i po županijama za 2010. godinu (modificirano prema DZH)

Poduzetnici Varaždinske županije u 2012. godini ostvarili su ukupne prihode u vrijednosti od 20,9 milijardama HRK čime su se spustili na razinu iz 2009. i 2006. godine. U odnosu na 2011. godinu ukupni prihodi porasli su za 1,7%, ali u odnosu na najuspješniju 2008. godinu pali su za 10,7%.

Tablica 16. Rang lista županija prema neto dobiti/neto gubitku poduzetnika u 2014. godini i drugim kriterijima

Naziv županije	Rang po neto dobiti/neto gubitku	Neto dobit/neto gubitak u mil. kuna	Rang po broju poduzetnika	Rang po broju zaposlenih	Rang po ukupnom prihodu	Rang po dobiti razdoblja	Rang po gubitku razdoblja
Grad Zagreb	1	6.819	1	1	1	1	1
Splitsko-dalmatinska	2	703	2	2	2	3	3
Istarska	3	660	3	4	5	2	2
Zagrebačka	4	565	5	5	3	5	7
Karlovačka	5	430	12	15	15	9	16
Međimurska	6	417	10	8	10	10	17
Primorsko-goranska	7	377	4	3	4	4	5
Koprivničko-križevačka	8	272	18	14	12	14	15
Varaždinska	9	242	9	7	7	7	9
Krapinsko-zagorska	10	210	13	11	11	12	13
Bjelovarsko-bilogorska	11	118	16	17	17	17	18
Virovitičko-podravska	12	75	19	20	19	20	20
Osječko-baranjska	13	71	6	6	6	6	6
Požeško-slavonska	14	53	21	19	20	19	19
Ličko-senjska	15	24	20	21	21	21	21
Brodsko-posavska	16	-45	15	16	16	16	14
Vukovarsko-srijemska	17	-53	17	13	8	13	11
Šibensko-kninska	18	-101	11	18	18	15	12
Zadarska	19	-135	8	9	9	11	8
Sisačko-moslavačka	20	-420	14	12	14	18	10
Dubrovačko-neretvanska	21	-527	7	10	13	8	4

Izvor Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Varaždina u 2014. godini

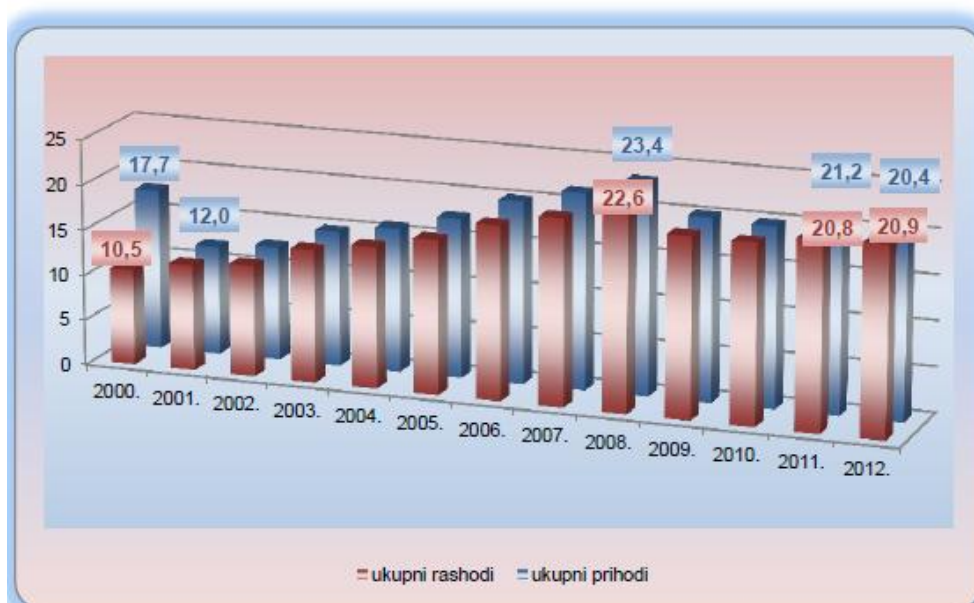
Tablica 17. Broj poduzetnika, zaposlenih i ukupan prihod poduzetnika u gradovima županijskim središtima, u 2014. (iznosi: u tisućama kuna)

Naziv grada/općine	Broj poduzetnika			Broj zaposlenih		Ukupni prihod	
	Broj	Rang na razini RH	Rang po sjedištima županija	Broj	Rang na razini RH	Iznos	Rang na razini RH
Grad Zagreb	34.336	1	1	332.111	1	326.917.559	1
Split	6.427	2	2	36.300	2	20.503.715	2
Rijeka	4.291	3	3	29.905	3	16.892.590	3
Osijek	2.406	5	4	19.634	4	12.356.761	4
Zadar	2.101	6	5	12.907	7	6.353.619	9
Dubrovnik	1.969	7	6	10.070	9	5.723.385	11
Varaždin	1.634	8	7	18.689	5	11.656.727	5
Velika Gorica	1.259	10	8	9.497	12	10.668.643	6
Čakovec	1.097	11	9	11.830	8	5.774.830	10
Šibenik	1.058	13	10	7.002	15	3.953.349	19
Karlovac	1.051	14	11	9.733	11	5.715.608	12
Slavonski Brod	938	15	12	10.069	10	4.388.975	15
Bjelovar	796	18	13	8.169	14	4.202.028	17
Sisak	688	19	14	5.270	21	2.441.027	29
Koprivnica	530	24	15	8.209	13	5.082.404	14
Vukovar	408	35	16	4.101	26	5.197.028	13
Požega	318	41	17	4.735	22	2.107.707	31
Pazin	310	45	18	2.004	51	1.211.030	55
Virovitica	281	51	19	2.741	40	1.235.955	53
Krapina	268	53	20	3.131	33	1.396.216	45
Gospić	196	66	21	1.171	82	462.668	98
Ukupno	62.362	-	-	547.278	-	454.241.825	-

Izvor Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Varaždina u 2014. godini

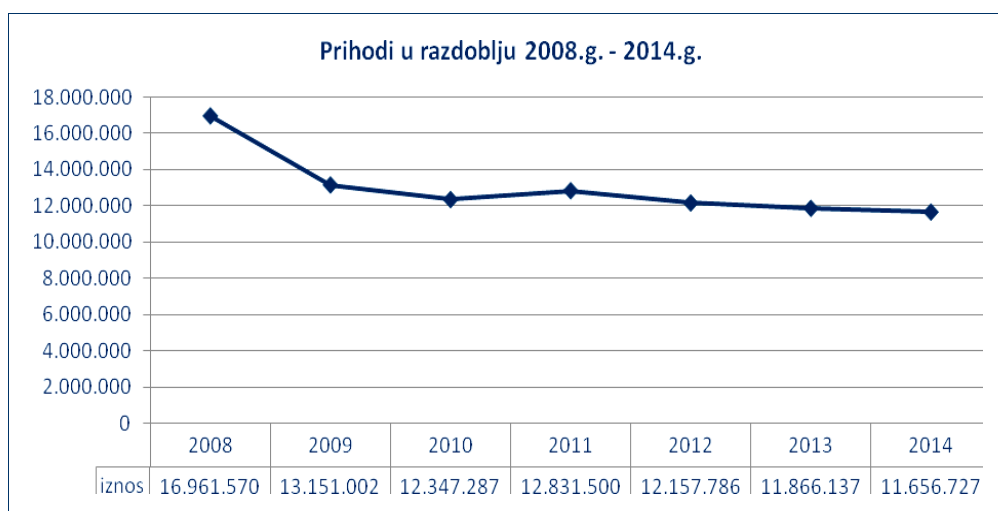
Grad Varaždin je u gornjoj polovici hrvatskih gradova što se tiče snage poduzetnika gledano po brojnosti, prihodu i zaposlenosti. Posebno je bitno naglasiti da je Varaždin peti grad u Hrvatskoj po prihodu ostvarenom od poduzetništva.

Slika 14. Ukupni prihodi i rashodi u gospodarstvu Varaždinske županije od 2000. do 2012. godine u milijardama kuna

Promatrano u odnosu na Varaždinsku županiju poduzetnici grada Varaždina imaju značajan udjel u njezinu poslovanju. Tako u ukupnom broju poduzetnika županije sudjeluju s 53,7%, u broju zaposlenih s 51,8%, ukupnim prihodima s 58,3%, ukupnim rashodima s 59,2%, dobiti razdoblja sa 45% i gubitku razdoblja sa 74,4%. Isto tako u 2012. godini poduzetnici grada Varaždina sudjelovali su s 27,1% u ukupnom izvozu te sa 34,9% u ukupnom uvozu Varaždinske županije.

Slika 15. Prihodi poduzetnika s područja grada Varaždina u razdoblju od 2008. do 2014. (u 000 kn)

Tablica 18. Broj poduzetnika, dobit/gubitak nakon oporezivanja i neto dobit/neto gubitak poduzetnika u gradovima – županijskim središtima, u 2014. godini (iznosi: u tisućama kuna)

Naziv grad/općina	Broj poduzetnika		Dobit nakon poreza		Gubitak nakon poreza		Neto dobit/neto gubitak	
	Broj	Rang na razini RH	Iznos	Rang na razini RH	Iznos	Rang na razini RH	Iznos	Rang na razini RH
Grad Zagreb	34.336	1	19.087.351	1	12.267.940	1	6.819.411	1
Karlovac	1.051	14	526.453	7	113.053	21	413.400	3
Koprivnica	530	24	332.308	11	64.989	34	267.319	4
Velika Gorica	1.259	10	351.660	10	89.818	26	261.841	5
Osijek	2.406	5	815.598	5	568.989	6	246.609	6
Čakovec	1.097	11	276.310	13	95.337	25	180.973	7
Rijeka	4.291	3	852.863	4	724.271	5	128.592	9
Vukovar	408	35	254.170	15	147.399	18	106.771	12
Bjelovar	796	18	138.621	23	49.974	37	88.646	16
Požega	318	41	98.888	32	39.044	49	59.844	22
Pazin	310	45	71.844	37	22.363	65	49.481	23
Virovitica	281	51	62.289	39	21.510	66	40.780	26
Krapina	268	53	112.380	25	77.784	30	34.596	28
Split	6.427	2	1.072.481	2	1.053.674	3	18.808	44
Gospić	196	66	16.073	91	20.356	68	-4.284	91
Varaždin	1.634	8	474.104	9	483.147	9	-9.043	96
Slavonski Brod	938	15	162.213	20	196.171	13	-33.957	111
Sisak	688	19	59.051	42	104.979	23	-45.928	115
Šibenik	1.058	13	138.975	22	297.715	11	-158.741	123
Zadar	2.101	6	298.400	12	507.099	8	-208.699	124
Dubrovnik	1.969	7	549.037	6	1.150.347	2	-601.309	126
	62.362	-	25.751.070	-	18.095.959	-	7.655.111	-

Izvor: Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Varaždina u 2014. godini

Zabrinjavajući je podatak da su varaždinski poduzetnici u 2014. poslovali negativno ostvarivši ukupni neto gubitak od preko 9 milijuna kuna unatoč činjenici da su prihodi od poduzetništva visoki.

Tablica 19. Lista 10 najvećih i 10 najmanjih gradova/općina po kriteriju broja poduzetnika u 2014. g.

Rang	Naziv grada/općine	Županija	Broj	Rang	Naziv grada/općine	Županija	Broj
1	Grad Zagreb	Grad Zagreb	34.336	548	Podravska Moslavina	Osječko-baranjska	4
2	Split	Splitsko-dalmatinska	6.427	546	Čaglin	Požeško-slavonska	4
3	Rijeka	Primorsko-goranska	4.291	549	Pojezerje	Dubrovačko-neretvanska	4
4	Pula	Istarska	2.624	550	Šandrova c	Bjelovarsko-bilogorska	4
5	Osijek	Osječko-baranjska	2.406	551	Donji Kukuruzari	Sisačko-moslavačka	3
6	Zadar	Zadarska	2.101	552	Dragalić	Brodsko-posavska	3
7	Dubrovnik	Dubrovačko-neretvanska	1.969	555	Zadvarje	Splitsko-dalmatinska	2
8	Varaždin	Varaždinska	1.634	553	Donja Motičina	Osječko-baranjska	2
9	Poreč	Istarska	1.261	554	Ervenik	Šibensko-kninska	2
10	Velika Gorica	Zagrebačka	1.259	556	Saborsko	Karlovačka	1
Ukupno			58.308				29
Udio u RH u %			55,8	0,03			

Izvor: Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Varaždina u 2014. godini

Po kriteriju broja poduzetnika, Grad Varaždin nalazi se u prvih 10 gradova Hrvatske.

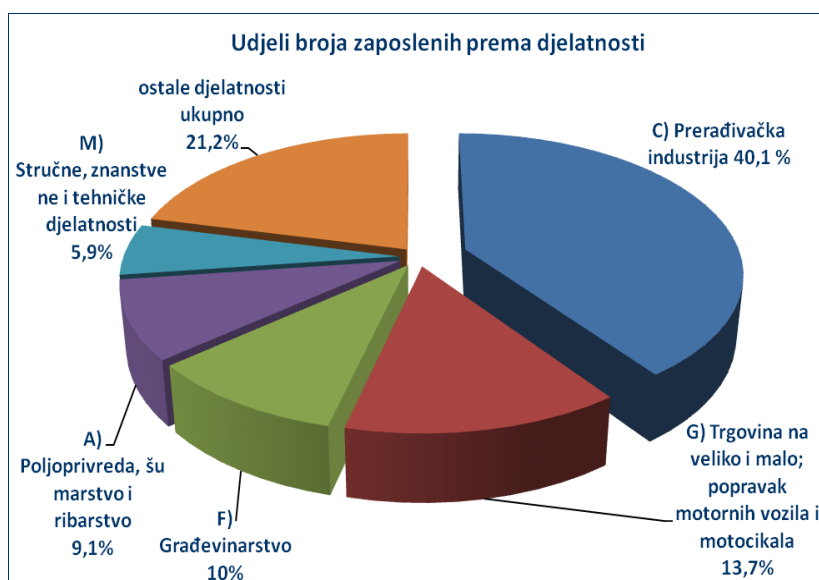
Tablica 20. Lista 10 najvećih i 10 najmanjih gradova/općina po kriteriju broja zaposlenih kod poduzetnika u 2014. godini.

Rang	Naziv grada/općine	Županija	Broj	Rang	Naziv grada/općine	Županija	Broj
1	Grad Zagreb	Grad Zagreb	332.111	547	Čaglin	Požeško-slavonska	9

2	Split	Splitsko-dalmatinska	36.300	548	Galovac	Zadarska	8
3	Rijeka	Primorsko-goranska	29.905	549	Saborsko	Karlovačka	8
4	Osijek	Osječko-baranjska	19.634	550	Zagvozd	Splitsko-dalmatinska	7
5	Varaždin	Varaždinska	18.689	551	Vrbje	Brodsko-posavska	7
6	Pula	Istarska	13.510	552	Jasenice	Zadarska	4
7	Zadar	Zadarska	12.907	553	Dragalić	Brodsko-posavska	2
8	Čakovec	Međimurska	11.830	554	Donja Matočina	Osječko-baranjska	2
9	Dubrovnik	Dubrovačko-neretvanska	10.070	555	Ervenik	Šibensko-kninska	2
10	Slavonski Brod	Brodsko-posavska	10.069	556	Pojezerje	Dubrovačko-neretvanska	1
Ukupno			495.025				50
Udio u RH u %			59,6		0,006		

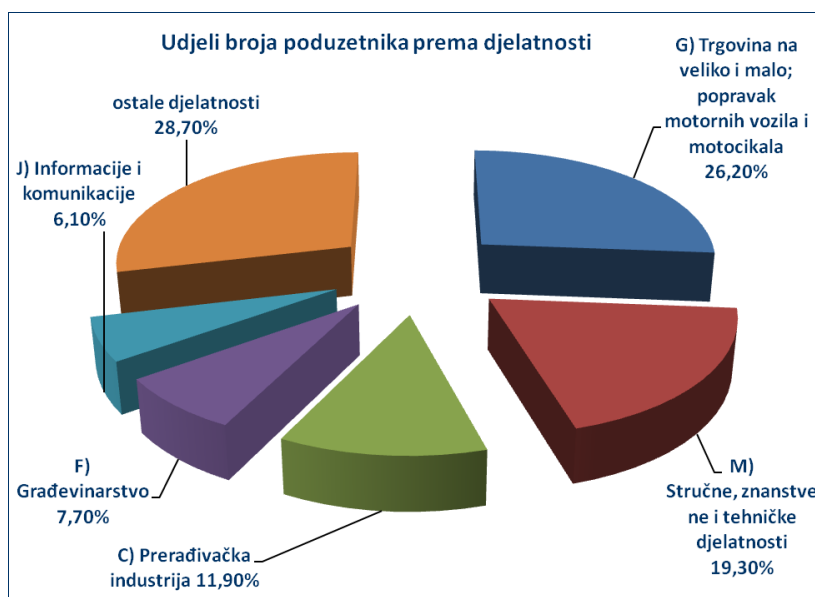
Izvor: Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Varaždina u 2014. godini

Još bolja statistika je kad se govori o broju zaposlenih kod poduzetnika, u toj kategoriji je Varaždin u 2014.godini bio peti hrvatski grad sa 18.689 zaposlenih, odmah iza 4 najveća gradska središta Hrvatske.

Slika 16. Udio broja zaposlenih kod poduzetnika na području Grada Varaždina u 2014. godini prema djelatnostima

Prema djelatnostima najzastupljenija je trgovina na veliko i malo te stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, a uz njih su visoko zastupljene i prerađivačka industrija te graditeljstvo.

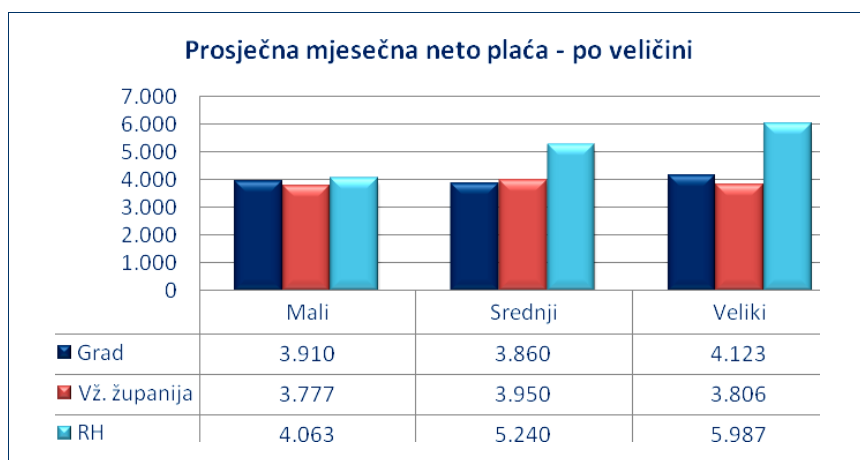
Slika 17. Udio broja poduzetnika grada Varaždina – prema djelatnosti (2014.).

Poduzetnici grada Varaždina obračunali su prosječnu mjesečnu neto plaću u iznosu 3.978 kuna što je 4% više od prosječne mjesečne plaće Varaždinske županije i 18,5% manje od plaće na razini svih poduzetnika RH.

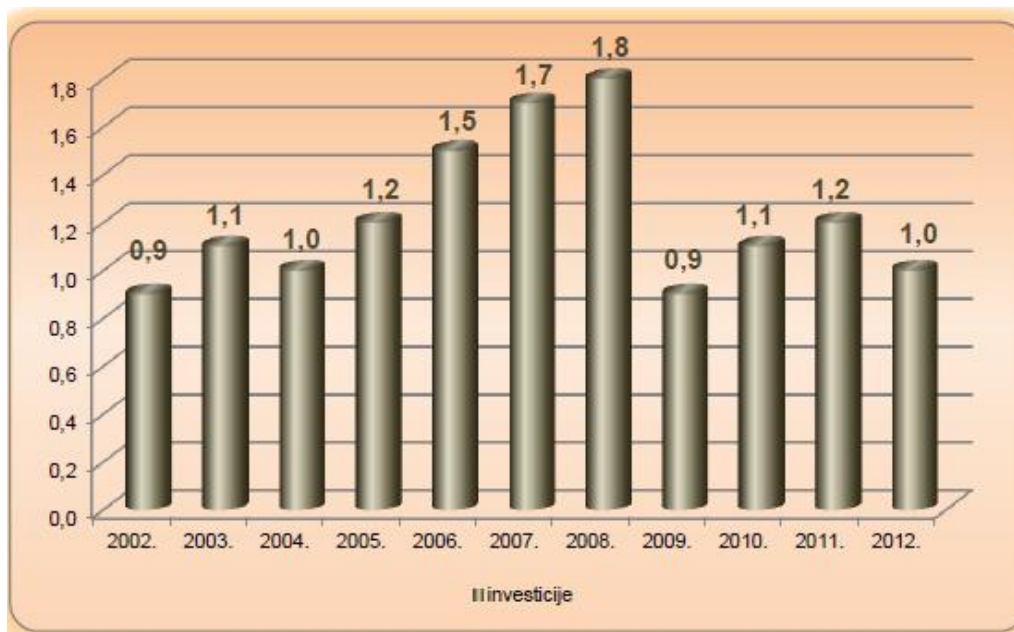
Slika 18. Prikaz prosječne mjesečne neto plaće poduzetnika grada Varaždina, Varaždinske županije i RH u 2014. godini

Ako promatramo iznos prosječne neto plaće poduzetnika Grada Varaždina, Varaždinske županije i Republike Hrvatske prema veličini u 2014. godini tada vidimo da su one veće od prosjeka Varaždinske županije i manje od prosjeka Republike Hrvatske.

Slika 19. Prosječna mjesečna neto plaća poduzetnika po veličini (2014.)

Vrijednost investicija rasla je od 2002. godine i dosegla svoj najveći rast u 2008. godini (ukupna vrijednost investicija iznosila je 1.8 milijardi HRK) koja se bilježi kao godina sa najvećim investicijama u proteklom desetljeću. Nakon toga nastupilo je razdoblje pada vrijednosti investicija.

Slika 20. Vrijednosti investicija od 2002. do 2012. godine u milijardama kuna u Varaždinskoj županiji

Ako promatramo razdoblje nakon 2008. godine možemo reći da je upravo to godina prijelomna odnosno nakon koje je nastupila gospodarska kriza jer se u tom razdoblju pa do danas vrijednost investicija značajno smanjila.

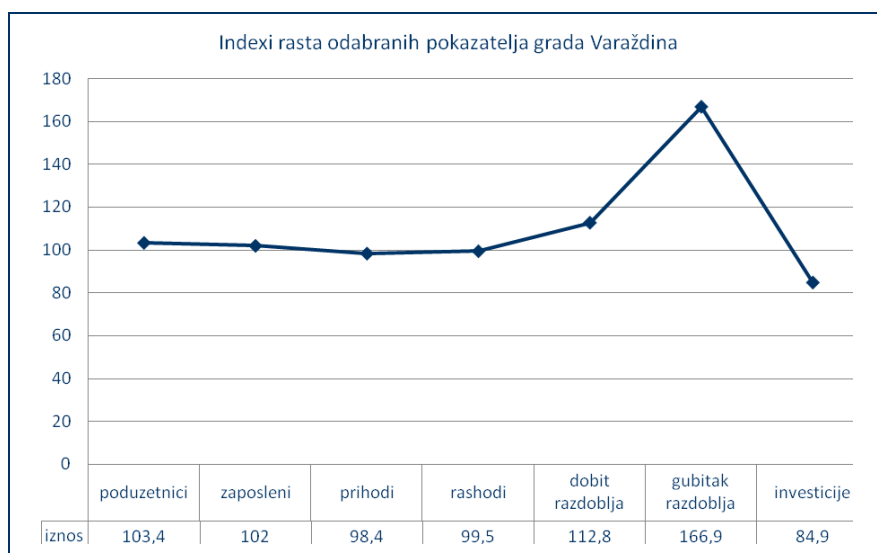
Grad Varaždin s obzirom na koncentraciju poduzetničkih djelatnosti ima daleko najveći udio u ostvarenim investicijama u odnosu na ostale gradove i općine u Varaždinskoj

županiji. Više od trećine svih investicija realizirano je u gradu Varaždinu, a ako se tome dodaju i općine koje neposredno graniče s Varaždinom i koje su poslovno i infrastrukturno vezane na grad (Slobodna zona u Trnovcu Bartolovečkom čiji je suvlasnik Grad Varaždin) tada je taj udio još veći.

Tablica 21. Gradovi i općine s najvećim vrijednostima investicija

2012.		investicije			
šifra	gradovi/općine	iznos u mil. HRK	ind. 2011. 2010.	udio u %	rang
VARAŽDINSKA ŽUPANIJA		1.012,7	96,1	100,0%	
472	VARAŽDIN	346,3	63,7	34,2%	1
129	GORNJI KNEGINEC	189,3	173,8	18,7%	2
462	TRNOVEC BARTOLOVEČKI	119,3	222,7	11,8%	3
12	BEDNJA	76,0	166,7	7,5%	4
289	NOVI MAROF	72,9	57,6	7,2%	5
244	LUDBREG	69,9	121,8	6,9%	6
156	IVANEC	52,7	187,7	5,2%	7
229	LEPOGLAVA	14,1	230,0	1,4%	8
iznad 10 mil. HRK		940,6		92,9%	

Iz slike 21. vidljivo je da 2014. godinu obilježava značajno povećanje gubitka razdoblja (66,9%) uz istovremeni pad investicija u dugotrajnu imovinu (15%).

Slika 21. Udio broja zaposlenih kod poduzetnika

Po ostvarenim financijskim rezultatima poduzetnika grada Varaždina u 2014. godini po veličini (kriterij veličine prema Zakonu o računovodstvu iz 2007. godine) možemo uočiti da mali poduzetnici čine 97,9% ukupnog broja poduzetnika. Od ukupno 1.599 malih

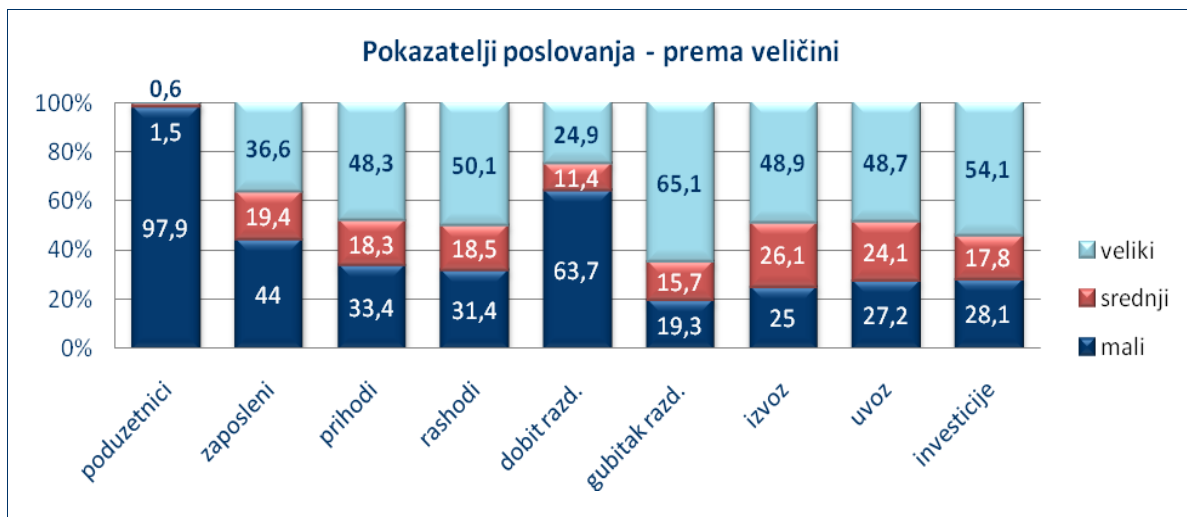
poduzetnika, njih 1.035 ostvarilo je dobit razdoblja (dobit nakon oporezivanja) u iznosu od 300,85 milijuna kuna dok je 564 malih poduzetnika iskazalo gubitak razdoblja (gubitak nakon oporezivanja) u iznosu od 93,19 milijuna kuna što je rezultiralo pozitivnim konsolidiranim financijskim rezultatom - neto dobiti malih poduzetnika u iznosu od 207,66 milijuna kuna.

Tablica 22. Financijski rezultati poslovanja poduzetnika grada Varaždina u 2014. godini – prema veličini poduzetnika (iznosi u 000 kn)

Opis	Ukupno	Mali		Srednje veliki		Veliki	
		Iznos	Udjel	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel
Broj poduzetnika	1.634	1.599	97,9	25	1,5	10	0,6
Broj zaposlenih	18.689	8.223	44	3.626	19,4	6.840	36,6
Ukupni prihodi	11.656.727	3.891.086	33,4	2.130.009	18,3	5.635.632	48,3
Ukupni rashodi	11.610.502	3.647.149	31,4	2.145.305	18,5	5.818.049	50,1
Dobit prije oporezivanja	529.323	337.079	63,7	60.318	11,4	131.926	24,9
Gubitak prije oporezivanja	483.099	93.142	19,3	75.614	15,7	314.343	65,1
Porez na dobit	55.268	36.271	65,6	4.706	8,5	14.290	25,9
Dobit razdoblja	474.104	300.856	63,5	55.612	11,7	117.636	24,8
Gubitak razdoblja	483.147	93.190	19,3	75.614	15,7	314.343	65,1
Konsolidirani financijski rezultat – neto dobit	-9.043	207.666	-	-20.002	-	-196.707	-
Izvoz	1.577.446	394.320	25,0	412.080	26,1	771.046	48,9
Uvoz	1.780.520	484.722	27,2	428.765	24,1	867.034	48,7
Trgovinski saldo (izvoz – uvoz)	-203.073	-90.401	44,5	-16.685	8,2	-95.988	47,3
Investicije u dugotrajnu imovinu	297.574	83.756	28,1	52.948	17,8	160.871	54,1

Izvor: Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Varaždina u 2014. godini

Slika 22. Odabrani pokazatelji poslovanja poduzetnika Grada Varaždina u 2014. prema veličini

Grad Varaždin u potpunom ili djelomičnom vlasništvu ima 12 trgovačkih društva i 11 javnih ustanova.

Tablica 23. Trgovačka društva i ustanova čiji je osnivač i vlasnik Grad Varaždin u 2015. godini

Trgovačka društva/vlasnički udio Grada Varaždina	Ustanove /100% osnivač i vlasnik Grad Varaždin
– GRADSKA TRŽNICA d.o.o. – 100%	– GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA „METEL OŽEGOVIĆ“
– TEHNOLOŠKI PARK VARAŽDIN d.o.o. – 50,67%	– GRADSKI MUZEJ VARAŽDIN
– RAZVOJNA AGENCIJA SJEVER DAN d.o.o. - 50%	– HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE U VARAŽDINU
– SLOBODNA ZONA VARAŽDIN d.o.o. - 25%	– GRADSKI VRTIĆ VARAŽDIN
– TERMOPLIN d.d. - 50,99%	– PUČKO OTVORENO UČILIŠTE VARAŽDIN
– PARKOVI d.d. - 75%	– KONCERTNI URED VARAŽDIN
– VARKOM d.d. - 51%	– GALERIJSKI CENTAR VARAŽDIN
– ČISTOĆA d.o.o. - 51%	– GRADSKI BAZENI VARAŽDIN
– VARAŽDIN AIRPORT d.o.o. - 100%	– SVEUČILIŠTE SJEVER
– AQUACITY d.o.o. - 100 %	– JAVNA USTANOVA "GRADSKI STANOVİ VARAŽDIN
– VARTOP d.o.o. – 100%	– REGIONALNA ENERGETSKA AGENCIJA SJEVER – REA (vlasnički udio Grada Varaždina 25%)
– CENTAR KOMPETENCIJA ZA OBNOVLJIVE IZVORE ENERGIJE d.o.o. -100%	

2.5.1. Industrija

U Varaždinu je još od kraja 19. stoljeća industrijska proizvodnja imala veliku ulogu u gospodarskoj strukturi. Najvažnija je industrijska grana bila tekstilna industrija. Naime, 1918. godine osnovana je „Tekstilna industrija Varaždin d.d. TIVAR“ koja se primarno bavila proizvodnjom vune. Nakon Drugog svjetskog rata „TIVAR“ mijenja ime u današnji „Varaždinski tekstilni kombinat VARTEKS“. Proizvodnja je u Varteksu tijekom 60-ih i 70-ih godina uvelike porasla, a tvornica je zapošljavala velik dio gradskog i okolnog stanovništva. Primjerice, 1980. godine Varteks je imao 9.360 radnika. Osim Varteksa važno je spomenuti i tvornicu „VIS“ (Varaždinska industrija svile) koja je tijekom spomenutih godina otvarala pogone u blizini Varaždina (Vinica, Jalžabet, Babinec i Budinščina), a u 80-im je godinama imala više od 2.500 radnika.

Osim tekstilne industrije značajna je i prehrambena. Tvrtka „Vindija“, koja se razvila iz male gradske mljekare, zajedno s „Kokom“, danas predstavlja jednog od lidera u prehrambenoj industriji Hrvatske i šire regije. Za tu je industriju na području Varaždina značajna i tvornica „Kalnik“ koja se bavi preradom povrća u sklopu koprivničke „Podravke“. Zanimljivo je istaknuti da se sjedišta najznačajnijih varaždinskih tvornica, Varteksa i Vindije, nalaze u samom gradu i nisu preseljena u industrijske dijelove grada. Danas su te tvornice postale „institucije/poduzeća“.

Od ostalih je industrijskih grana potrebno spomenuti metalo-prerađivačku, građevinsku drvenu, obučarsku industriju. Metalna je industrija u Varaždinu okupljala nekoliko poduzeća od kojih je glavna bila „Ljevaonica i tvornica armatura“, koja je zbog dobre kvalitete dio proizvoda isporučivala brodogradnji. No, ta je industrija, kao i tekstilna, od 90-ih godina počela bilježiti pad proizvodnje. Nadalje, poznato graditeljsko poduzeće „Zagorje-Tehnobeton d.d.“ u uvjetima gospodarske krize ostvaruje dobre prihode i rezultate te se pridružuje najboljim graditeljskim poduzećima u Hrvatskoj. Uz Vindiju i Varteks pripada miljeu najboljih gospodarskih poduzeća u Varaždinu.

Iako u stanju nestabilnosti i krize, industrija je u Varaždinu najvažniji nositelj gospodarstva. U razdoblju od 1998. do 2007. u prerađivačkoj je industriji od ukupnog broja zaposlenih u Gradu Varaždinu bilo 44% djelatnika. No, konstatirano je da ta gospodarska djelatnost bilježi stalni pad proizvodnje i zaposlenosti. Građevinarstvo, s druge strane, u promatranom razdoblju bilježi porast broja zaposlenih te u prosjeku zapošljava gotovo 11% ukupnog broja zaposlenih u Gradu. Podaci upućuju na dominaciju radno intenzivne prerađivačke industrije s velikim udjelom zaposlenih što se negativno odražava na prosječne plaće zaposlenih, a time i na opći društveni standard.

2.5.2. Obrtništvo, malo i srednje poduzetništvo

Prema podacima Udruženja hrvatskih obrtnika Varaždin u Gradu Varaždinu je 2014. godine poslovalo 885 obrtnika i ugostitelja. Tradicionalni varaždinski obrtnici su većinom sa svojim radnjama zastupljeni u užem centru grada, ali sa preseljenjem života na gradsku periferiju u veće trgovačke centre takvi obrti imaju sve manje posla i mnogi propadaju..

Razlog da neke obrtničke djelatnosti zatvaraju radnje ili pate od nedostatka kadra je i u školstvu jer roditelji i djeca ne pokazuju interes za obrtnička zanimanja koja su etiketirana

kao 'manje vrijedna'. Ovdje do izražaja dolazi i manjak rada na osvještavanju lokalne zajednice o mogućnostima koje nude školovanja za neka deficitarna zanimanja. U tu svrhu HZZ Podružnica Varaždin je otvorio i Centar za informiranje o karijeri u Varaždinu koji bi trebao služiti kao smjernica mladima da odaberu školovanja za deficitarna zanimanja u kojima su veće mogućnosti zapošljavanja. Prvi pokazatelji su odlični, kroz Centar je u 6 mjeseci prošlo 1600 osoba koje su dobile konzultacije i usmjerenja u vezi školovanja ili zaposlenja.

Tablica 24. Teritorijalni i strukovni pregled obrta na dan 31. prosinca 2014. godine

Općina - grad	Ukupni broj obrtnika UHOV	Broj obrtnika po skupinama djelatnosti						Ugostiteljstvo i turizam	Sve ukupno UHOV* + ugostitelji**
		Graditeljstvo	Poljoprivreda	Prijevoz osoba i stvari	Proizvodnja	Trgovina	Usluge		
Beretinec	21	2	1	9	1	1	7	2	23
Cestica	58	8	6	9	11	6	18	10	68
Gornji Kneginec	49	9	4	7	8	5	16	10	59
Jalžabet	28	8	7	5	2	2	4	2	30
Petrijanec	48	4	10	12	8	6	8	4	52
Sračinec	56	7	1	9	9	7	23	6	62
Sveti Ilija	28	5	3	7	4	2	7	2	30
Tmovec Bartolovečki	94	16	6	23	19	2	28	7	101
Varaždin	817	49	7	104	118	127	412	68	885
Vidovec	73	6	10	29	11	4	13	7	80
Vinica	31	6	4	6	7	2	6	4	35
Ukupno 2014.	1.303	120	59	220	198	164	542	122	1.425
Ukupno 2013.	1.336	127	65	230	198	174	542	142	1.478
St. 2014. / 2013.	-33	-7	-6	-10	0	-10	0	-20	-53

Izvor: Udruženje hrvatskih obrtnika Varaždin

U obrtništvu je veliki problem i siva ekonomija koja po nekim izračunima čini i do 30% ukupnog gospodarstva na području grada. Taj problem je izraženiji rastom nezaposlenosti gdje nezaposleni ljudi umjesto aktivnog traženja zaposlenja predugo ostaju prijavljeni kao nezaposleni, a bave se djelatnostima u sivoj ekonomiji. Problem obrtnika je i nepridržavanje isplata od suradnika u poslovanju te neregularnost i nepoštivanje zakonskih rokova za plaćanje što dovodi do nelikvidnosti mnogih obrta koji potraživanja ne mogu naplatiti. Grad je zbog demografskih i gospodarskih kretanja u opasnosti od osipanja kadra radno sposobnog stanovništva koje zaposlenje traži u Zagrebu ili inozemstvu. U Varaždinu ostaju živjeti zbog uvjeta života, ali putuju na rad u druge sredine i tamo troše novac te tako pomažu drugim gospodarstvima. To dovodi da grad postaje 'spavaonica', sa smanjenjem broja ljudi koji aktivno rade i sudjeluju u društvenom životu u njemu.

Za malo i srednje poduzetništvo je najvažniji podatak da u 2014. od ukupnog broja poduzetnika u gradu čak njih 97,6% spadaju u kategoriju malih poduzetnika, daljnjih 1,7% spadaju pod srednje poduzetnike, a samo 0,7% subjekata se kategoriziraju kao veliki poduzetnici. Taj podatak govori da mnogo poduzetnika u Varaždinu razvija svoje ideje i da postoje uvjeti za pokretanje vlastitog poslovanja, što je dodatno ojačano otvaranjem Slobodne zone Varaždin, poduzetničkih zona i Tehnološkog parka Varaždin koji svi pružaju manjim poduzetnicima uvjete i podršku za pokretanje, razvijanje i jačanje svog poslovanja uz pogodnosti koje takve institucije nude.

2.5.2.1. Poduzetničke zone

Poduzetničke zone čiji je djelomični ili potpuni osnivač, odnosno vlasnik Grad Varaždin uključuju Zonu malog poduzetništva Jalkovec s oko 21 ha, Slobodnu zonu Varaždin s oko 62 ha, te Gospodarsku zonu Brezje ukupne bruto površine 157 ha (slike 22., 23. i 249.). Gospodarska zona Brezje najvećim je djelom nepopunjena i upravo ona predstavlja s obzirom na veličinu, popunjenost i poziciju najveći potencijal za razvoj gospodarstva odnosno prihvat investicija na području grada Varaždina.

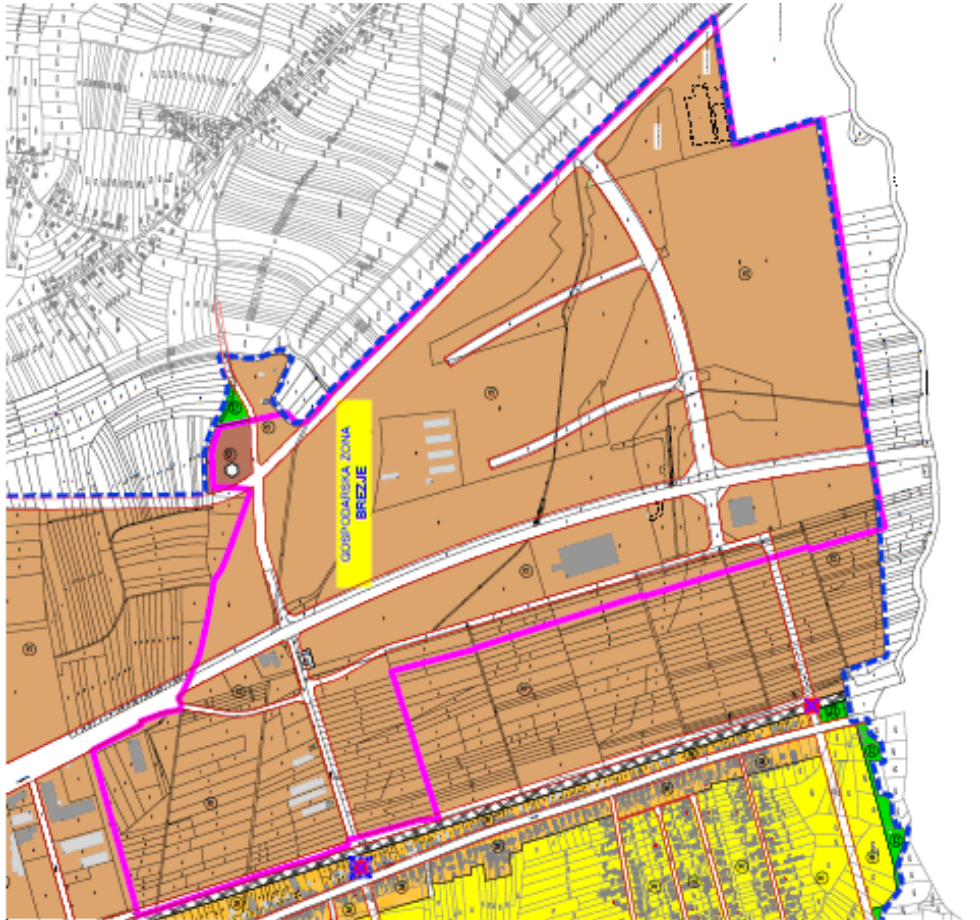

Slika 23. Slobodna zona Varaždin

Slika 24. Zona malog poduzetništva u Jalkovcu

Slika 25. Gospodarska zona Brezje

2.5.3. Turizam

Turizam u Varaždinu se bazira na kulturi, tradiciji i očuvanju kulturne baštine potpomognuto sa prirodnim ljepotama i sadržajima za zabavu i slobodno vrijeme.

Od gradskih znamenitosti najvažnije su svakako Stari Grad sa Lisakovom i Lančanom kulom, Gradska vijećnica, kompleksi starih samostana, palače Sermage, Erdody i ostale, Varaždinsko groblje te parkovi i šetališta kao i dravska park-šuma. Atraktivne za turiste su i glazba koja je poduprijeta sa cijenjenom Glazbenom školom iz Varaždina, tradicionalni obrtnički proizvodi, gradska tržnica i tradicija uzgoja cvijeća, Purgari kao simbol grada kao što su i Varaždinski klipčić te gradske kavane.

Grad je prepoznat i kao grad bicikla, mala površina omogućava da se cijeli grad sa okolicom može obići u vremenski prihvatljivim okvirima što ga čini posebno atraktivnim u proljetnim i ljetnim mjesecima.

Od muzeja u gradu postoje Gradski muzej Varaždin sa poznatom Entomološkom zbirkom, Galerijski centar Varaždin, Muzej vatrogastva, Galerija Zlatni Ajngel , Galerija K10, te Muzej Anđela.

Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu je nedavno dobilo status nacionalnog kazališta i aktivno je u postavljanju predstava domaćih i gostujućih ansambala te je jedno od najstarijih i najprepoznatljivijih kazališnih scena u Hrvatskoj.

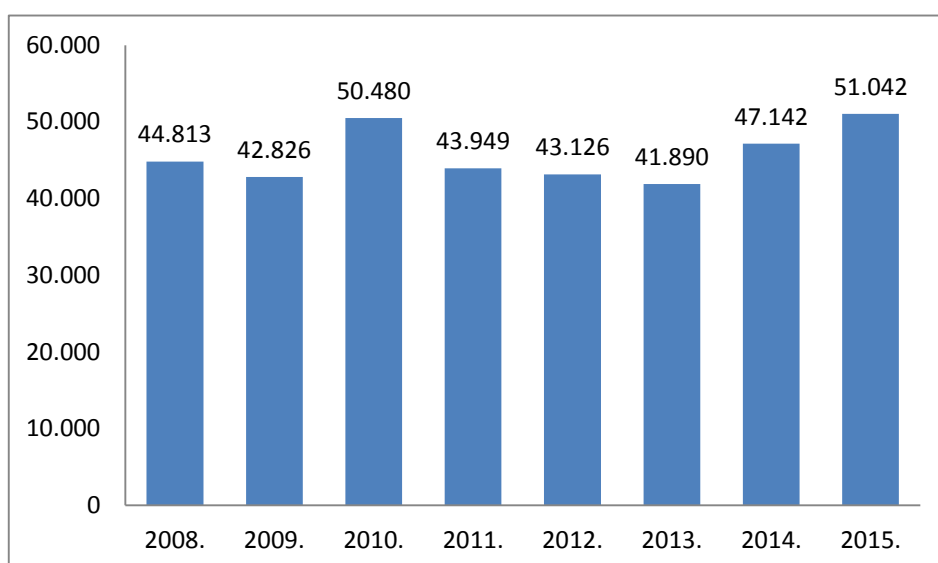
Prirodne ljepote su većinom vezane uz rijeku Dravu, te Varaždinsko jezero i jezero Motičnjak.

Od sportsko-rekreacijskih sadržaja na raspolaganju su Gradski bazeni Varaždin, stadioni Sloboda i Varteks, SRC Aquacity, Paintball centar, brojne biciklističke staze te novoizgrađena Gradska sportska dvorana Varaždin na Dravi.

Dvije najveće turističke manifestacije u gradu su Varaždinske barokne večeri, tradicionalni dani posvećeni ljubiteljima klasične glazbe sa brojnim nastupima priznatih svjetskih izvođača te Špencirfest – festival uličnih šetača koji je prerastao u desetodnevnu turističku atrakciju obilježenu koncertima, uličnim izlagačima i izvođačima te pod sloganom 'Pokreni svoju kreativnost'.

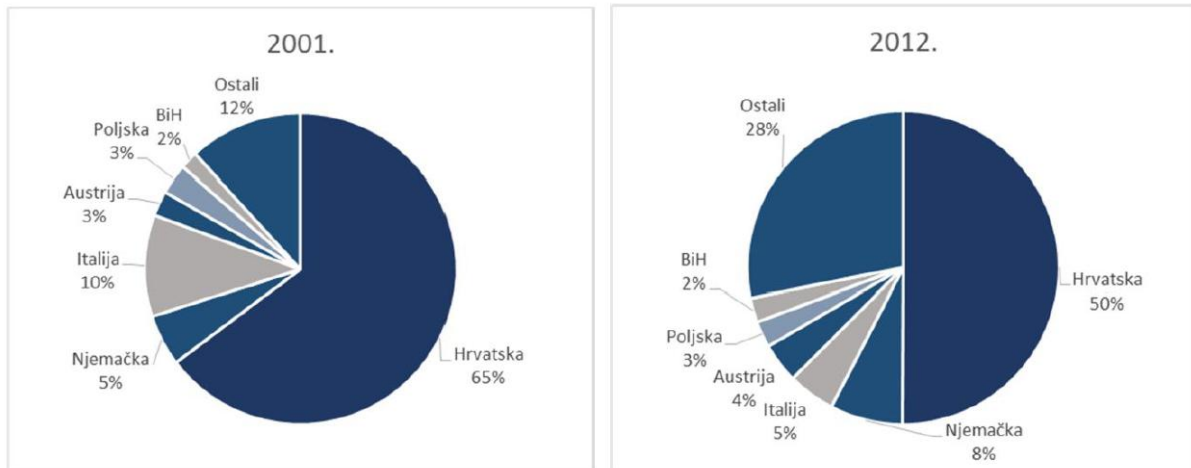
Osim Varaždinskih baroknih večeri i Špencirfesta u gradu se održavaju sljedeće manifestacije: Dani performansa, Dani suvremenog plesa, Trash film festival, Ljeto u Varaždinu, glazbeni festivali, Varaždinski sajam zdrave i izvorne hrane, sajam Cro Eco Energy Expo i Sajam lova i ribolova.

Turisti u Varaždinu ostaju u prosjeku 2,2 dana i tu je najveći izazov za razvoj turizma, želja je da se taj boravak produži i da se turisti duže vremena zadržavaju u Varaždinu. Smještajni kapaciteti su na raspolaganju u vidu hotela Turist, Varaždin, Park Boutique i Istra te pansiona Maltar i Garestin kao i hostela u sklopu Studentskog doma Varaždin, ali ti smještaji su popunjeni samo u vrijeme Špencirfesta i Varaždinskih baroknih večeri, a ostatak godine su prilično prazni. Potreba je očita za proširenjem turističke ponude ravnomjerno kroz cijelu godinu. U 2015. Varaždin godišnje bilježi 51.042 noćenja, a najviše noćenja se bilježi u ljetnim mjesecima srpnju, kolovozu i rujnu.

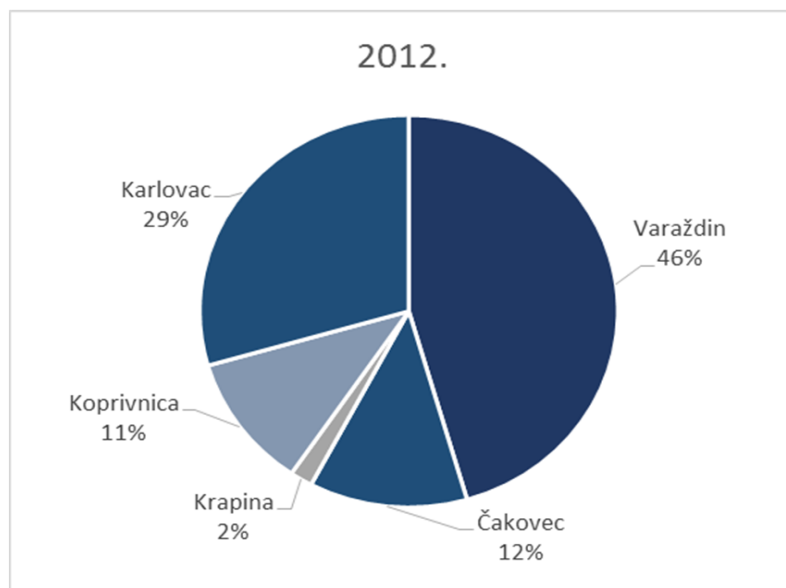

Slika 26. Ostvarena noćenja u razdoblju od 2008. do 2015. godine

Grad Varaždin raspolaže sa znamenitostima od turističkog značaja, ali upitan je aranžman kojim se on nudi turistima. Većina agencija koja dovodi turiste u Varaždin tretira grad kao usputno stajalište i ne zadržavaju grupe u njemu duže od dva ili tri sata. To vrijeme je dostatno za brzi obilazak, ali ne ostavlja prostora za nuđenje turistima dodatnih sadržaja, posebno ugostiteljskih.

Slika 27. Emitivna tržišta u turizmu 2001. i 2012. godine

Slika 28. Tržišni udjeli konkurentskih domaćih destinacija u 2012. godini (%)

2.5.4. Poljoprivreda i šumarstvo

Gotovo polovicu ukupne površine Grada čini poljoprivredno (1.835,81 ha – od toga 318,89 ha je u vlasništvu Republike Hrvatske i 1.516,92 ha u vlasništvu fizičkih osoba) i šumsko zemljište koje prema tome predstavlja vrlo značajan resurs grada.

Tablica 25. Poljoprivredno zemljište u gradu

Namjena zemljišta	Poljoprivredno zemljište (ha)	Broj kućanstva
Oranice i vrtovi	1.134,10	1.833
Povrtnjaci (vlastite potrebe)	18,23	1.119
Livade	356,46	1.078
Pašnjaci	30,44	75
Voćnjaci	120,37	1.950
Vinogradi	172,83	1.382
Rasadnici i vrba	3,38	13
UKUPNO	1.835,81	3.664
Neobrađeno	110,57	502
Šuma	345,61	687

Izvor: Popis poljoprivrede (2003)

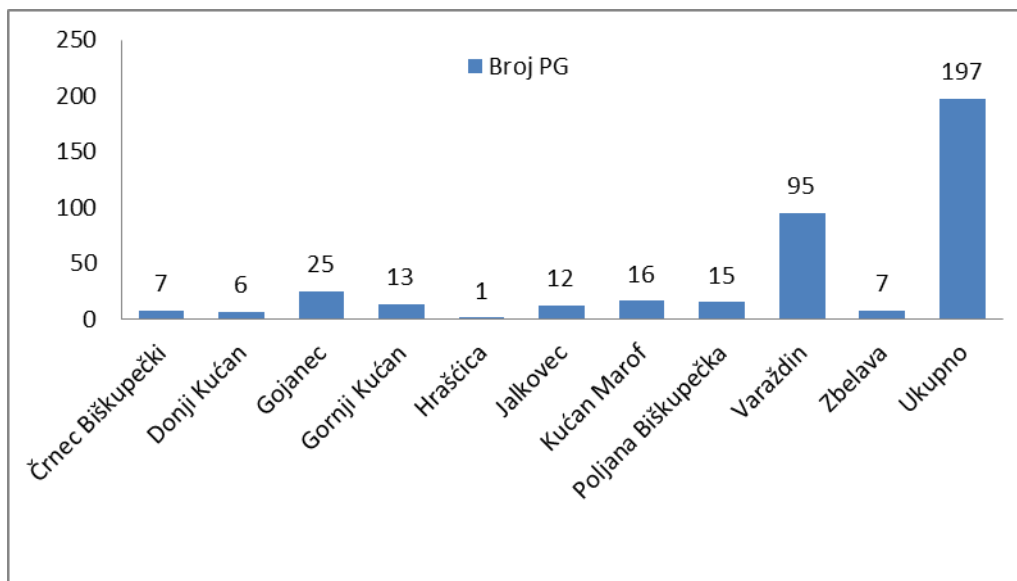
Prema podacima kojima raspolaže grad Varaždin poljoprivrednog zemljišta je nešto više kao i šumskog zemljišta.

Tablica 26. Poljoprivredno i šumsko zemljište na području Grada Varaždina

Poljoprivredno zemljište – ukupna površina (ha)	1855,29
Vrijedno obradivo to –P2	455,88
Ostalo obradivo tlo – P3	1399,41
Udio poljoprivrednog zemljišta (%)	32,21
Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku (ha/st)	3,4
Šumsko zemljište – ukupna površina (ha)	717,51
Udio šumskog zemljišta (%)	12,07
Udio šumskog zemljišta po stanovniku (ha/st)	1,32
Sveukupno poljoprivrednog i šumskog zemljišta	2572,8 ha ili 44,28 %
Zaštitno zelenilo (ha)	115,42

Izvor: Grad Varaždin

Na području Grada Varaždina u 2012. godini poticaje u poljoprivredi ostvarivalo je ukupno 197 poljoprivrednih gospodarstava.

Slika 29. Distribucija poljoprivrednih gospodarstava (PG) prema naseljima na području grada Varaždina

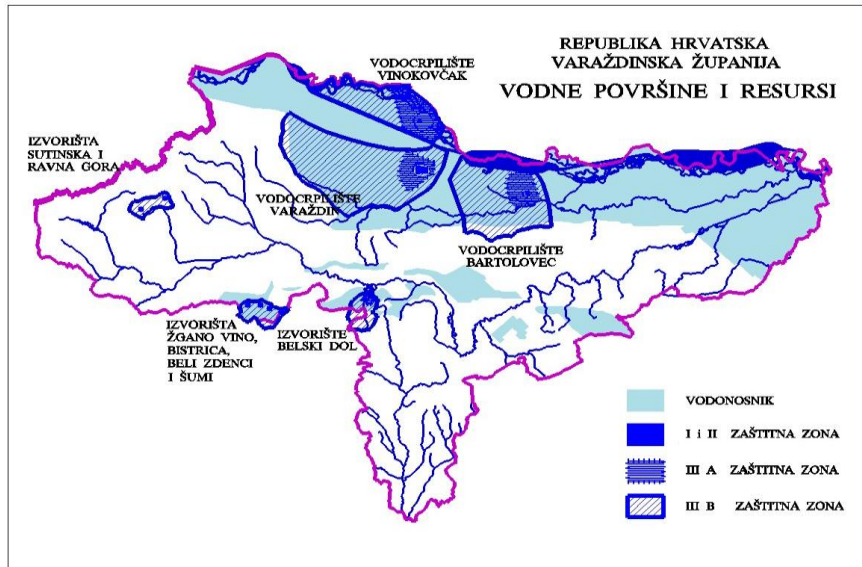
U isto vrijeme na području Varaždinske županije u sustavu novčanih potpora bilo je 5.255 poljoprivrednih gospodarstava. Procjenjuje se da postoji barem još oko 40% više poljoprivrednih gospodarstava koja ne podnose zahtjeve za ostvarenje novčanih potpora u poljoprivredi a koja nisu obuhvaćena ovim popisom.

Područje Grada Varaždina nalazi se na pridravskoj ravni. Ona je ravničarski prostor kojeg se naziva i Varaždinsko polje. Podzemni slojevi oko Drave i Plitvice, a osobito Drave, sastoje se od debelih naslaga šljunka i pijeska koji se često izmjenjuju u horizontalnom i vertikalnom smjeru.

2.5.4.1. Vodonosnik

Zone kvartarnih naslaga akumuliraju najveće količine podzemne vode. Šljunkovite naslage u ravnici Drave obiluju vodonosnim slojevima. To su naročito pogodni tereni za vodoopskrbu šireg područja, iako su zbog visoke urbanizacije te intenzivnog bavljenja poljoprivredom podložni zagađivanju. Iz tog razloga važno je voditi posebnu brigu o mogućim štetnim utjecajima intenzivne poljoprivrede na stanje vodonosnika.

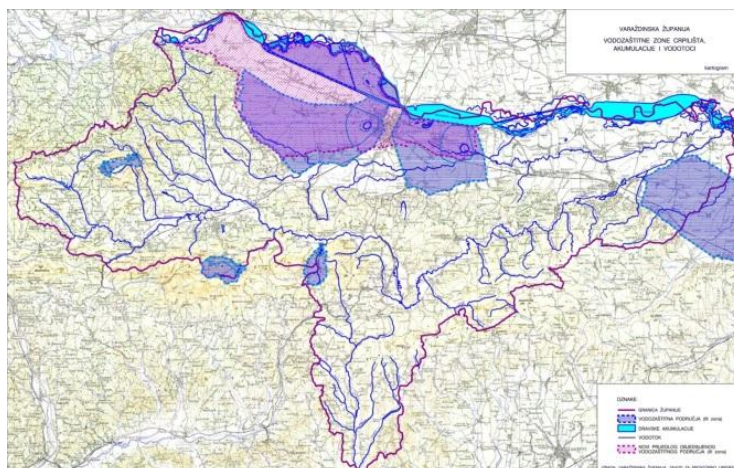
Najvažnije prirodno dobro je podzemna pitka voda, te na ljestvici zaštite vodnih resursa zauzima najviše mjesto. Voda je najznačajniji element čovjekove okoline, koji je najviše ugrožen, a zagađivanje može postati osnovni preduvjet gospodarskog i drugog razvitka i kvalitete života, odnosno uvjet opstanka živog svijeta.

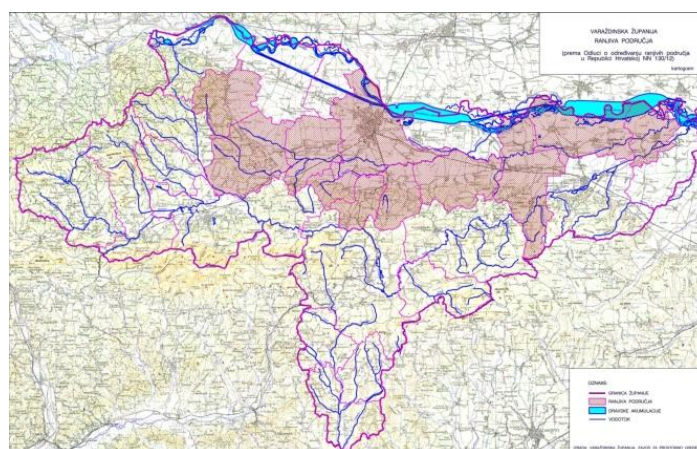
Slika 30. Vodne površine i resursi Varaždinske županije

Najveće količine podzemne pitke vode u sjeverozapadnoj Hrvatskoj sadržane su u kvartarnim naslagama dravske doline. Šljunkovito-pjeskoviti sedimenti tvore vodonosni sloj velike debljine, vrlo dobrih hidrauličkih značajki i mogućnosti napajanja, te područje dravske doline predstavlja naročito važno područje za vodoopskrbu regije. Kako su ti prostori istovremeno naročito privlačni i pogodni za urbanizaciju i poljoprivrednu proizvodnju, pitanju njihove zaštite od zagađivanja treba posvetiti posebnu pažnju.

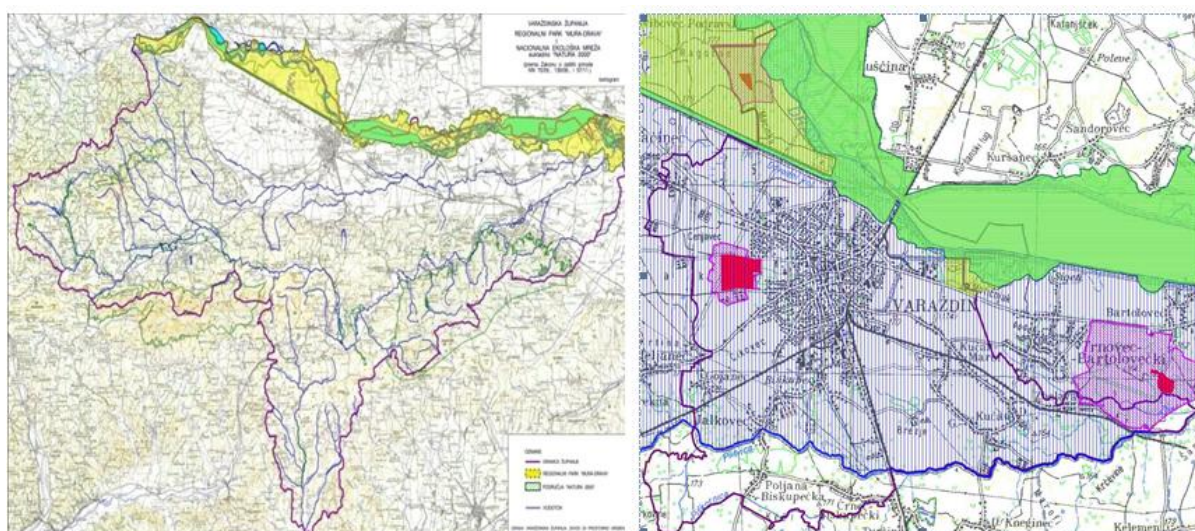
Osiguranje dovoljne količine vode koja udovoljava minimalno propisanim pokazateljima zdravstvene kakvoće je imperativna sadašnja aktivnost. Upravo iz tog razloga glavne poticajne mjere iz ovog Programa usmjerene su ka zaštiti i očuvanju vodonosnika.

Slika 31. Vodozaštitno područje

Slika 32. Ranjiva područja (nitratna direktiva)

Slika 33. Zaštićena prirodna područja na području Varaždinske županije i Grada Varaždina

Zone zaštite izvorišta:

I zona: puna crvena ploha

II zona: šrafirano ljubičasto koso

III zona: šrafirano okomito plavo

Ekološka mreža RH: zelena ploha

Regionalni park Mura – Drava: žuta ploha

2.5.5. Tržište rada

Tablica 27. Broj nezaposlenih u Varaždinskoj županiji – usporedba prosinac 2013. i prosinac 2014. godine

Ispostava	Prosinac 2013.	Prosinac 2014.	Pad (%)
VARAŽDIN	5.227	3.898	23,55
IVANEC	2.756	2.438	9,80
LUDBREG	1.232	970	20,86
NOVI MAROF	1.089	888	15,70
CESTICA	689	430	35,99

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Varaždin

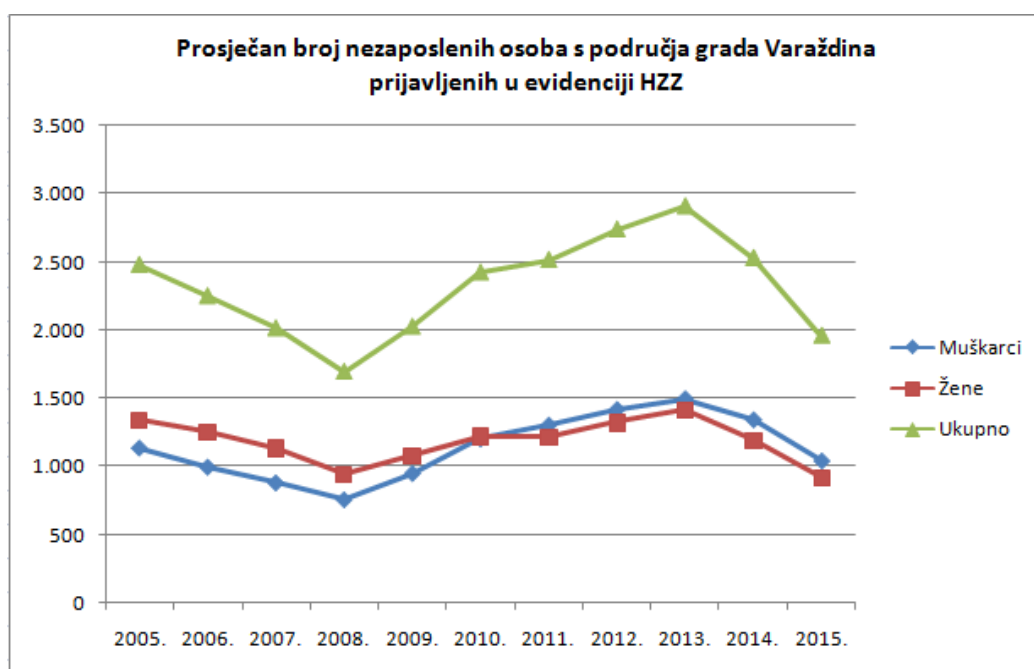
Tablica 28. Pregled broja nezaposlenih osoba iz područja grada Varaždina prijavljenih u evidenciji HZZ – Područnog ureda Varaždin

Mjesec	2013	2014	Indeks 14/13
SIJEČANJ	3.065	3.001	97,9
VELJAČA	3.127	3.000	95,9
OŽUJAK	3.087	2.869	92,9
TRAVANJ	3.012	2.745	91,1
SVIBANJ	2.888	2.607	90,3
LIPANJ	2.799	2.469	88,2
SRPANJ	2.830	2.381	84,1
KOLOVOZ	2.759	2.284	82,8
RUJAN	2.738	2.267	82,8
LISTOPAD	2.787	2.325	83,4
STUDENI	2.929	2.249	76,8
PROSINAC	2.917	2.201	75,5

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Varaždin

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Područni ured Varaždin, prosječan broj nezaposlenih iz područja Grada Varaždina u 2005. godini bio je 2.482, a u 2013. prosječan broj nezaposlenih bio je 2.912, što znači da se u promatranom razdoblju od 2005. do 2013. godine prosječna nezaposlenost povećala za 17,32% i 2013. godini dosegla je najveću vrijednost. U razdoblju od 2003. do 2008. prosječna nezaposlenost na području Grada Varaždina imala je tendenciju pada, a u razdoblju od 2008. do 2013. bilježi se konstantan rast nezaposlenosti. U promatranom razdoblju smanjio se broj nezaposlenih osoba bez škole i s nezavršenom osnovnom školom za 52,58% te broj nezaposlenih osoba sa završenom srednjom školom do 3 godine te KV i VKV radnika za 9,97%. U istom razdoblju zabilježen je porast nezaposlenosti osoba sa završenom osnovnom školom za 14,4%, osoba sa završenom srednjom školom u trajanju od 4 i više godina za 43,28%, osoba sa završenom gimnazijom za 14,96%, osoba sa završenim prvim stupnjem fakulteta, stručnim studijem i višom školom za 126% te osoba sa završenim fakultetom, akademijom, magisterijem i doktoratom za 100%.

Od ukupnog broja nezaposlenih u 2013. godini, 1.508 osoba je muškog spola, a 1.404 ženskog spola. Broj nezaposlenih muškaraca iz područja Grada Varaždina u razdoblju od 2003. do 2013. povećao se za 32,51%, dok je broj nezaposlenih žena također porastao za 4,5%. U 2013.godini najveći je broj nezaposlenih muškaraca sa završenom srednjom školom do 3 godine te KV i VKV radnika, a najmanje je nezaposlenih muškaraca bez škole i s nezavršenom osnovnom školom. U 2013. godini zabilježen je najveći broj nezaposlenih žena sa završenom srednjom školom u trajanju od 4 godine i više, dok je najmanji broj nezaposlenih žena bez škole i s nezavršenom osnovnom školom.

Slika 34. Prosječan broj nezaposlenih osoba s područja grada Varaždina

U razdoblju od 2007. do 2013. broj nezaposlenih osoba iz područja Grada Varaždina povećao se za 44,37%, što je posljedica porasta nezaposlenosti muškaraca za 70,97% te porasta nezaposlenosti žena za 23,7%. U 2013.godini zabilježen je najveći broj nezaposlenih osoba od 25 do 29 godina starosti te ujedno, gledajući prema spolu, ovoj dobnoj skupini

pripada najveći broj nezaposlenih muškaraca i žena. Najmanji je broj nezaposlenih od 15 do 19 godina starosti te ujedno i najmanji broj nezaposlenih muškaraca pripada ovoj dobnoj skupini, dok najmanji broj nezaposlenih žena pripada dobnoj skupini od 60 i više godina iako je nezaposlenost žena u ovoj dobnoj skupini najviše porasla u odnosu na 2007., za 260%. U razdoblju od 2007. do 2013. godine u dobnoj skupini od 50 do 54 godine zabilježen je pad nezaposlenosti za 6,7%, dok je u svim ostalim dobnim skupinama zabilježen rast nezaposlenosti. U promatranom razdoblju zabilježen je pad nezaposlenosti žena u dobnim skupinama od 15 do 19 godina starosti, od 20 do 24 godine starosti te od 50 do 54 godine starosti, dok je u svim ostalim dobnim skupinama zabilježen porast nezaposlenosti žena. U istom razdoblju zabilježen je porast nezaposlenosti muškaraca u svim dobnim skupinama.

U razdoblju od 2009. do 2013. bilježi se gotovo konstantan rast zapošljavanja osoba s područja Grada Varaždina te je u promatranom razdoblju došlo do porasta zapošljavanja s 1.199 zaposlenih u 2009. na 1.889 zaposlenih u 2013. godini, što je porast za 57,55%. U 2009. godini najveći je porast broja zaposlenih u zanimanjima prodavač (95), radnik na proizvodnoj liniji (88) te administrativni službenik (65). U 2010. godini zaposleno je najviše prodavača (142), komercijalnih službenika (58) te administrativnih službenika (43). U 2011. zaposleno je najviše prodavača (137), administrativnih službenika (55) te konobara. U 2012. godini najviše osoba zaposleno je u zanimanjima prodavač (136), komercijalni službenik (69) i administrativni službenik (62). U 2013. godini zabilježen je najveći porast zapošljavanja u zanimanjima prodavač (133), konobar (90) te komercijalni službenik (68). U promatranom razdoblju od 2009. do 2013. godine u zapošljavanju osoba s područja Grada Varaždina istaknula su se četiri zanimanja: prodavač, administrativni službenik, komercijalni službenik te konobar.

Tablica 29. Deficitarna zanimanja na području Varaždina po razini obrazovanja

Više i visoko obrazovanje	Srednjoškolsko obrazovanje
inženjer građevinarstva/stručni i sveučilišni prvostupnik inženjer građevinarstva	Zidar
inženjer strojarstva/stručni i sveučilišni prvostupnik inženjer strojarstva	Tesar
inženjer elektrotehnike/stručni i sveučilišni prvostupnik inženjer elektrotehnike	Armirač
diplomirani inženjer arhitekture/magistar inženjer arhitekture	Zavarivač
magistar farmacije	Dimnjačar
doktor medicine	šivač tekstila
psiholog/magistar psihologije	šivač kože
profesor engleskog jezika/magistar engleskog jezika	Obučar
profesor njemačkog jezika/magistar njemačkog jezika	Krojač
profesor matematike/magistar matematike	
profesor fizike/magistar fizike	

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Varaždin

Tablica 30. Suficitarna zanimanja u gradu Varaždinu po razini obrazovanja

SSS	VŠS	VSS
Strojbravar	Ekonomist	novinar
administrativni službenik	Inženjer cestovnog prometa	agronom
Soboslikar	Upravni pravnik	
komercijalni službenik	Inženjer geofizičkog istraživanja	
Bravar	Informatičar	
automehaničar	Komercijalist	
vozač lakih dostavnih vozila i teretnih vozila		
Frizer		

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Varaždin

2.6. Društvena infrastruktura

2.6.1. Obrazovanje i sport

Grad Varaždin nudi široke izbore u srednjoškolskom i visokom obrazovanju, a u gradu postoji dovoljan broj vrtića (10) i osnovnih škola (7).

U gradu djeluje i 13 srednjih škola te 5 visokoobrazovnih institucija.

Tablica 31. Odgojno-obrazovne i znanstvene ustanove u Varaždinu 2015. godine

OSNOVNOŠKOLSKO OBRAZOVANJE	SREDNJOŠKOLSKO OBRAZOVANJE	VISOKOŠKOLSKO OBRAZOVANJE / ZNANSTVENE USTANOVE
I. Osnovna škola Varaždin	I. Gimnazija Varaždin	Fakultet organizacije i informatike Varaždin Sveučilišta u Zagrebu
II. Osnovna škola Varaždin	II. Gimnazija Varaždin	Sveučilište Sjever
III. Osnovna škola Varaždin	Privatna varaždinska gimnazija s pravom javnosti – Gimnazija Žiger	Geotehnički fakultet u Varaždinu Sveučilišta u Zagrebu
IV. Osnovna škola Varaždin	Prva privatna gimnazija s pravom javnosti	Stručni studij Varaždin Ekonomski fakultet u Osijeku
V. Osnovna škola Varaždin	Srednja strukovna škola Varaždin	Tekstilno – tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu
VI. Osnovna škola	Elektrostrojarska škola	Hrvatska akademija

Varaždin	Varaždin	znanosti i umjetnosti – Zavod za znanstveni rad u Varaždinu
VII. Osnovna škola Varaždin	Strojarska i prometna škola Varaždin	
Katolička osnovna škola SV. Uršule	Graditeljska, prirodoslovna i rudarska škola Varaždin	
Centar za odgoj i obrazovanje Tomislav Špoljar	Glazbena škola u Varaždinu	
	Medicinska škola Varaždin	
	Gospodarska škola Varaždin	
	Privatna srednja škola Varaždin s pravom javnosti	
	Privatna ekonomsko-poslovna škola s pravom javnosti	

Izvor: Grad Varaždin

Tablica 32. Broj učenika po osnovnim školama i razredima u Varaždinu 2013. godine

	I.OŠ	II.OŠ	III.OŠ	IV.OŠ	V.OŠ	VI.OŠ	VII.OŠ	CTŠ	UKUPNO
1.raz	47	76	42	52	48	94	28	5	392
2.raz	53	103	39	54	54	98	34	6	441
3.raz	56	80	45	56	46	81	27	6	397
4.raz	52	95	48	49	51	100	24	6	425
5.raz	66	91	53	71	42	104	29	12	468
6.raz	67	100	57	67	46	86	38	10	471
7.raz	62	95	55	64	52	90	34	12	464
8.raz	71	110	67	75	41	85	38	11	498
INTEGRACIJA	0	0	0	0	0	0	0	69	69
UKUPNO:	474	750	406	488	380	738	252	137	3625

Izvor: Grad Varaždin

Najviše osoba u gradu ima završenu srednju školu (trogodišnje i četverogodišnje), od čega muškaraca najviše ima trogodišnje strukovno zanimanje, a žene u jednakom omjeru završavaju trogodišnje i četverogodišnje programe.

U gradu djeluju i škole stranih jezika, kao i dvije institucije od bitne važnosti za neformalno i cjeloživotno obrazovanje, Pučko otvoreno učilište Varaždin te obrazovni centar Ivora. Baš je cjeloživotno obrazovanje jedan od strateških ciljeva koji se namjeravaju ojačati u sljedećem programskom razdoblju. U situaciji kad je nezaposlenost velika, a nezaposleni ljudi teško nalaze nova zaposlenja u struci bitan element njihove reintegracije u društvo je stjecanje novih znanja i vještina. U tu svrhu, institucije osmišljavaju programe koji nude dugotrajno nezaposlenima baš takve nove kvalifikacije koje ih čine konkurentnijima na tržištu

rada. Mnogi cijeloživotni programi kao i sva potrebna podrška se mogu financirati i iz EU fondova što su institucije kao npr. Pučko učilište Varaždin već prihvatile te prijavile i provele neke projekte. Varaždin u budućnosti želi postati i centar za cijeloživotno učenje. U 2013. godini je 1600 ljudi prošlo kroz programe cijeloživotnog obrazovanja, najviše u sektorima projektnog menadžmenta i energetske učinkovitosti. Slabost u ovom segmentu je loša pozicioniranost Pučkog učilišta kao nositelja cijeloživotnog obrazovanja koje nije dovoljno poduprto niti promovirano za djelatnost koju obavlja.

Sport u gradu Varaždinu je uvijek imao bitnu ulogu, kako amaterski tako i profesionalni. U gradu djeluje mnogo klubova i sportskih udruga koje se natječu na državnim i međunarodnim razinama. Varaždin ima dobru sportsku infrastrukturu s dva stadiona Varteks i Sloboda, novom gradskom sportskom dvoranom - Arena, školskim sportskim dvoranama, te sportskom dvoranom Graberje. Uz to, postoje i Gradski bazeni Varaždin s profesionalnim standardima bazena za bavljenje plivanjem i organizaciju plivačkih manifestacija.

Tablica 33. Sportski objekti na području Grada Varaždina 2015. godine

Sportski objekt	Sadržaji
Gradska sportska dvorana Varaždin	Sportski događaji, koncerti i ostali kulturni događaji, organizacija sajмова, uredski prostori i konferencijska dvorana, vanjski sportski sadržaji, zimsko klizalište
Sportska dvorana Graberje	Sportski događaji, školski sportski događaji i nastava, organizacija kulturnih događaja, sajmovi
Gradski bazeni Varaždin	Unutarnji i vanjski bazen, teretana, wellness
Stadion 'Varteks'	Nogometni teren, pomoćni tereni za trening, umjetna trava
Stadion 'Sloboda'	Nogometni teren, atletska staza
TTS sportski centar	Unutarnji i vanjski tereni, teretana, rehabilitacija
Školske sportske dvorane	Organizacija nastave tjelesnog odgoja, amaterski i rekreacijski sport, treninzi

Izvor: Zajednica sportskih udruga Grada Varaždina

Rad i djelovanje svih sportskih udruga na području grada Varaždina objedinjen je u Zajednici sportskih udruga grada Varaždina koja broji ukupno 115 članica i kojoj su na upravljanje povjereni sportski objekti i tereni.

Sportske ustanove imaju snage u kadrovima i infrastrukturi. Međutim, postoji problem održavanja, a on se svodi na financije kojih u sportu nema dovoljno da se izgrađena infrastruktura održava na pravilan način. Sav teret pada na lokalnu samoupravu, u sportu nema interesa privatnog sektora za ulaganja i sponzoriranja. Problem grada je i nedostatak objekata za rekreacijski sport što dovodi i do pada fizičke aktivnosti stanovništva. Daljnji problem je slabo razvijen školski i studentski sport što ograničava mlade u bavljenju sportom. Za jačanje sporta u gradu potrebna je veća promocija sporta i kulture bavljenja sportom, a odlična promocija može biti i organizacija većih sportskih priredbi za što su pak potrebna veća ulaganja.

Jedna od prednosti grada u sportu je da klubovi i udruge koriste gradske sportske objekte besplatno i da ih imaju na korištenje cijele godine. Grad sudjeluje u potpori za Zajednicu sportskih udruga grada i za klubove pojedinačno, međutim te potpore nisu dovoljne, jer samo gospodarstvo nije u mogućnosti značajnije dodatno sufinancirati sportske aktivnosti.

2.6.2. Zdravstvo i socijalna skrb

U Varaždinu od ustanova sa područja zdravstva i socijalne skrbi postoji Opća bolnica Varaždin, Dom zdravlja Varaždin, ljekarne, Centra za socijalnu skrb, prihvatilište za beskućnike, Dom umirovljenika, te pučka kuhinja. Ustanove se nalaze na širem području gradskog centra i lako su dostupne svim građanima. Osim ovih ustanova postoje još i dvije privatne poliklinike i više privatnih ljekarni. Osnivač javnih ustanova je županija ili država, tako da grad Varaždin nema izravnog utjecaja na rad i funkcioniranje tih ustanova, iako je zbog same činjenice da su one smještene na području grada usko vezan za njihovo djelovanje.

U zdravstvenoj kulturi velikog broja građana ne postoji dovoljno odgovornosti za vlastito zdravlje te se oni u zdravstvene ustanove javljaju tek kada je bolest odmakla u svojem razvoju. Promjeni takvog stanja pomoglo bi intenzivnije provođenje različitih programa prevencije učestalih bolesti, pri čemu je potrebna suradnja svih dionika u tom procesu (zdravstvenih ustanova, lokalne samouprave, regionalne uprave i središnjih tijela državne uprave). Centar za socijalnu skrb ima dobru suradnju sa gradskom upravom vezano na pomoć u troškovima stanovanja za ugrožene skupine. Uočeni su problemi manjka aktivnih volontera na području socijalne skrbi kao i premalo aktivnosti vezanih uz rad s roditeljima oko problema u odgoju i ponašanju djece. Roditelje se često pušta neinformirane i same u problemima sa djecom sa teškoćama u razvoju što dovodi i do loše brige o djetetu i do raspada obiteljskih zajednica zbog problema.

U gradu postoje kapaciteti za povećani zdravstveni turizam zbog blizine toplica i lječilišta, ali i zbog sve većeg širenja mreža poliklinika i liječničkih ustanova u gradu. S obzirom na dostupnost smještaja kroz godinu ova grana bi se mogla razvijati.

Prednost grada na području socijalne skrbi je da su već provedeni neki EU projekti koji mogu služiti kao odlična referenca za dobivanje sredstava iz EU strukturnih fondova. U tu svrhu postoji potreba da se civilno društvo bolje osvijesti o toj potrebi te da se udruge koje djeluju na području socijalne skrbi bolje umreže i povežu sa institucijama te da zajednički osmišljavaju projekte.

2.6.3. Kultura i mladi

Varaždin je u nacionalnim i internacionalnim okvirima prepoznat kao grad bogate kulture i kulturne baštine kao i grad mladih, učenika i studenata.

Kultura u gradu je vezana uz kulturno naslijeđe, arhitekturu, glazbu i likovnu umjetnost koje su predstavljene raznim izložbama, događajima ili znamenitostima. U gradu djeluje Gradski muzej Varaždin, Galerijski centar te Hrvatsko narodno kazalište Varaždin kao

nositelji kulturnih događaja i priredbi. U organizaciji događaja i aktivnosti aktivno sudjeluje i Koncertni ured Varaždin koji je organizator manifestacija kao što su Ljeto u Varaždinu i Varaždinske barokne večeri.

HNK Varaždin je dobilo status nacionalnog kazališta što otvara velike mogućnosti novih aktivnosti i suradnje. Program će se tematski obogaćivati sadržajima kao što su npr. „barokna opera“ što će dovesti i do povećanja posjete i do prepoznatljivosti kazališta kao branda grada. U tome se vidi i mogućnost razvoja kazališta, da se veže uz glavne gradske brandove kao Špancirfest ili Varaždinske barokne večeri i da u suradnji s njima postavlja predstave koje će zainteresirati još širi krug ljudi. Kazališna pozornica zahtijeva obnovu kao i podrumka scena Rogoz, a to je nova mogućnost prijave za EU fondove. Slabost kazališta je da nema educiranih lutkara za razvoj lutkarskih predstava koje su sve popularnije i za to su potrebne edukacije za djelatnike. Druga slabost je da mladi ljudi ne prepoznaju kazalište kao vrijedan sadržaj i tu je potrebno mnogo rada na osvješćivanju mladih te na usklađivanju potreba.

Glazbena škola Varaždin je jedna od najuglednijih u državi i to je velika prednost grada, ali problem je da nakon školovanja u gradu za educirane glazbenike nema posla. Kao potencijal za daljnji kulturni razvoj grada u glazbenom pogledu se razmatra uvođenje visokoškolskih obrazovnih ustanova na području glazbe da bi se iskoristili potencijali učenika koji završavaju Glazbenu školu, ali nakon nje odlaze u druge sredine na nastavak školovanja i rad.

U gradu je pokrenut i Centar za mlade davanjem na korištenje zgrade u Preradovićevoj ulici Savjetu mladih Grada Varaždina. Ovaj Centar bi trebao služiti kao centralna točka za aktivnosti mladih u gradu i za okupljanje mladih na organizirani i koristan način te mjesto na kojem bi kvalitetno ispunjavali slobodno vrijeme. Prostor treba urediti i za to će se pokušati povući i sredstva iz EU fondova i drugih izvora.

Savjet mladih Grada Varaždina je pokrenuo izradu 5-godišnjeg gradskog programa za mlade kojeg je prihvatilo Gradsko vijeće Grada Varaždina 2014. godine i koji predstavlja glavne smjernice za rad mladih za razdoblje 2014. – 2020. godine, uz mogućnost izmjena i dopuna programa odnosno prilagođavanja istog u smjeru stvarnih zahtjeva i potreba mladih.

2.7. Suradnja s civilnim sektorom

Iako je sve više prisutna potreba suradnje među različitim sektorima, praksa u Republici Hrvatskoj u tom smjeru još nije previše razvijena. Međusektorska suradnja predstavlja zajedničke inicijative i projekte javnoga i civilnoga (neprofitnoga) sektora za opće dobro, u kojem svaki od partnera donosi određene faktore i sudjeluje u planiranju i odlučivanju o zajedničkim ciljevima, te provođenju dogovorenih aktivnosti.

U gradu Varaždinu, po podacima Upravnog odjela za društvene djelatnosti Grada Varaždina, 2014. godine je bilo 707 registriranih udruga iz različitih područja djelovanja. Suradnja na varaždinskom području, u smislu suradnje s civilnim sektorom (komunikacija na

relaciji javni sektor i građani) proistječe iz pojedinih inicijativa nastalih od strane aktivnijih udruga građana iz područja kulture, zaštite okoliša, sporta, socijalne i zdravstvene skrbi, te ostalih djelatnosti. Grad Varaždin u ovom trenutku podupire rad nešto više od pedeset udruga koje su prepoznate svojim programom i aktivnostima u doprinosu boljitka i razvoja grada Varaždina.

Osim financiranja i podrške u smislu tehničke administracije (konzultacije, pomoć kod izrade pojedinih programa/projekata), Grad Varaždin i organizacije civilnog društva pokrenule su inicijativu za jačanje međusektorskog partnerstva s ciljem uključivanja građana u razvoj lokalne zajednice. Važnije inicijative/projekti nastali u suradnji s udrugama građana su: VAFI festival, Trash Film Festival, Dani performansa i suvremenog plesa, Kino Galerija, Volonterski centar, Dječja olimpijada, Pomoćnici u nastavi i dr.

2.8. Regionalna, europska i međunarodna suradnja

Regionalna, odnosno međunarodna suradnja ima naglasak na suradnji država/regija/općina/gradova u područjima od zajedničkog interesa, koji imaju za cilj jačanje i razvoja sposobnosti subjekata u područjima za koja su nadležna kroz izravnu suradnju i razmjenu iskustava i primjera dobre prakse.

Grad Varaždin, kao jedinica lokalne samouprave, ima sklopljene povelje i partnerstva s osam europskih gradova i jednim kineskim gradom:

1. Ravensburg (Njemačka); 2. Koblenz (Njemačka); 3. Trnava (Slovačka); 4. Zalaegerszeg (Mađarska); 5. Ptuj (Slovenija); 6. Montale (Italija); 7. Auxerre (Francuska); 8. Bad Radkesburg (Austrija) i Wuhan (Kina).

Suradnja s gradovima partnerima sastoji se u promoviranju izravnog kontakta između institucija, subjekata društvenog, sportskog, kulturnog života gradova, samih građana, ali traženja mogućnosti za promoviranje zajedničkih gospodarskih interesa i moguće suradnje.

Uz službene gradove partnere, Varaždin je ostavario kontakte i neke oblike suradnje s još nekoliko gradova poput Guimaraesa (Portugal), Maribora (Slovenija), Velesa (Makedoniji), Karagande (Kazhstan), Malang (Indonezija), a svake se godine otvaraju nove mogućnosti.

U izravnim kontaktima s gradovima partnerima i ostalim zainteresiranim gradovima isprepliće se regionalna i međunarodna razina.

Grad Varaždin u posljednjih nekoliko godina potiče gradove partnere na tješnju suradnju kroz zajedničke projekte financirane iz fondova EU. Posebice iz programa "Europa za građane" kroz koji su, na inicijativu i pod vodstvom Varaždina, provedena čak dva projekta s gradovima partnerima: CULTnet (2009 - 2010.) i E-SCENE (2011.- 2012.).

Varaždin je dugogodišnji član i jedne od najvećih europskih mreža lokalnih samouprava A.C.T.E. - Europske zajednice tekstilnih gradova. Radi se o mreži gradova i općina s nasljeđem u tekstilnoj, kožarskoj i obučarskoj industriji, koja se formirala s ciljem zastupanja interesa ovog specifičnog segmenta lokalnih zajednica pred institucijama Europske unije (Vijeće regija) i promoviranja održivih rješenja ublažavanja posljedica

globalizacije i pada značaja tekstilnog sektora na europskoj razini. Varaždin je bio prvi član ove zajednice izvan Europske unije, a gradonačelnik Varaždina je član Izvršnog odbora A.C.T.E.-a.

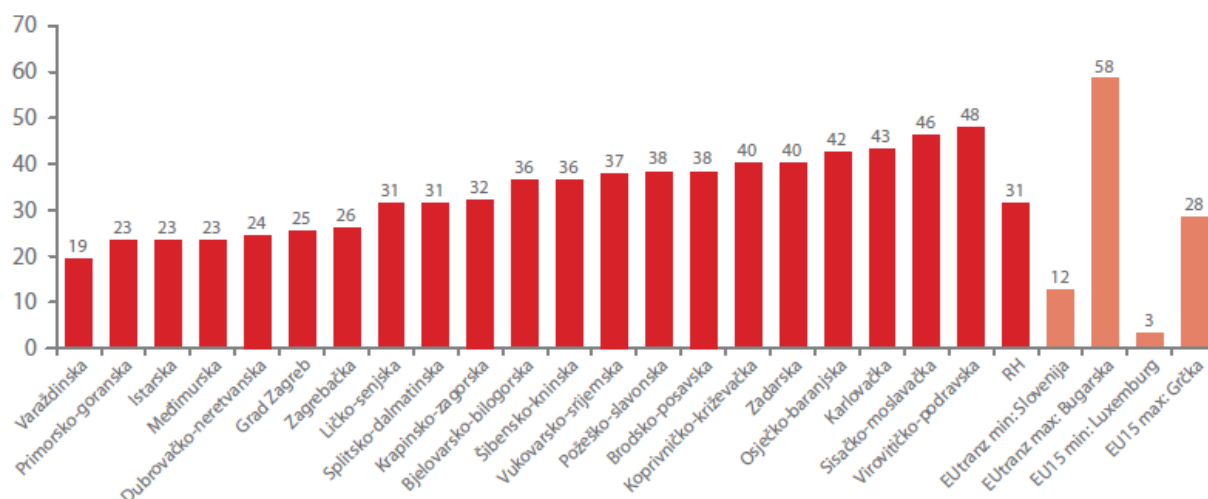
2.9. Kvaliteta života

Kvaliteta života uključuje smjernice i subjektivne kriterije koji se smatraju relevantnima da bi se život pojedinca u nekoj sredini (gradu) smatrao ispunjavajući i zadovoljavajući. Ključne među tim smjernicama su: ekonomska situacija, uvjeti stanovanja, zaposlenost i kvaliteta posla, mogućnosti obrazovanja i stjecanja vještina, sastav kućanstva i obiteljski odnosi, usklađenost obiteljskog života i rada, zdravlje i kvaliteta zdravstvenih usluga te subjektivno blagostanje.

U istraživanju koje je u Hrvatskoj 2007. proveo UNDP uzeti su u obzir sljedeći aspekti za procjenu kvalitete života:

- Stjecanje uvida u dohodovnu i ekonomsku situaciju hrvatskih građana
- Ispitivanje uvjeta stanovanja u kojima žive građani Hrvatske
- Ispitivanje samoprocjene zdravlja i dostupnost zdravstvenih usluga
- Stjecanje uvida u situaciju na tržištu rada, u obrazovanju i usavršavanju
- Dobivanje uvida u strukturu obitelji i ispitati usklađenost obiteljskog i profesionalnog života
- Ispitivanje percepcije hrvatskih građana o vlastitom blagostanju i društvu u kojem žive

U istraživanju su podaci za Varaždinsku županiju, a time i za grad Varaždin većinom pokazivale da je Varaždin u prosjeku Hrvatske po gotovo svim kategorijama koje su uzete u obzir. Život u Varaždinu se može smatrati kvalitetnim koliko Hrvatski standard dozvoljava.

Slika 35. Udio (%) kućanstava po županijama koje 's teškoćama' zadovoljavaju svoje potrebe

Godine 2011. Varaždin je nagrađen Srebrnim cvijetom Europe kao jedini hrvatski grad u konkurenciji 5400 europskih mjesta i gradova. Nagrada se dodjeljuje gradovima koji zadovoljavaju europske standarde kvalitetnog života. Po istraživanju Agencije GfK iz 2011. redoslijed gradova prema kvaliteti života po preferencijama građana u Hrvatskoj je sljedeći:

- Zagreb - 32,5 %
- Varaždin - 9,9 %
- Split - 8,7 %
- Rijeka - 7,7 %

3. PREPOZNAVANJE RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA

3.1. OPĆA ANALIZA - objedinjena SWOT analiza

SWOT analiza je jedan od instrumenata kojima se može poslužiti u pripremi analize postojećeg stanja. U njoj se sistematski prikazuju i analiziraju sve postojeće prednosti i slabosti stanja koje se analizira za strategiju kao unutrašnji čimbenici, kao i mogućnosti i prijetnje koje se pokazuju u odnosu na vanjske čimbenike. Radi se o subjektivnoj metodi, ali je uzimanjem u obzir egzaktnih pokazatelja sadašnjeg stanja moguće dobiti realan okvir koji je potreban da bi se na njemu gradila strategija.

S obzirom na široko područje djelatnosti koje grad Varaždina obavlja podijeljena je SWOT analiza u tri glavna područja: Komunalne djelatnosti, Društvene djelatnosti i Gospodarstvo.

Izradi SWOT analize prethodilo je održavanje radionica za svako tematsko područje, a održano ih je ukupno devet te je ujedno izrađeno i devet SWOT analiza za svako područje. Nakon toga objedinjena su tematska područja u tri cjeline kao što je ranije navedeno. Kako bi se što konkretnije i sažetije predstavila analiza za sva sektorska i tematska područja izrađena je jedna objedinjena SWOT analiza. U strategiji ćemo predstaviti objedinjenu SWOT analizu te nakon toga i SWOT analizu za svako od tri analiziranih tematskih područja.

Objedinjena SWOT analiza grada Varaždina

PREDNOSTI (engl. Strengths) /SNAGE	SLABOSTI (engl. Weaknesses)
<p>Varaždin je grad s odličnim mogućnostima obrazovanja, građanima se pruža mogućnost obrazovanja od predškolskih uzrasta pa do diplome na sveučilištima. Ovakav status grada omogućuje svima koji traže obrazovanje da ga nađu u svom gradu bez dodatnih troškova obrazovanja u drugim sredinama, kao što privlači i mlade da svoje obrazovanje traže u Varaždinu, a nakon završetka obrazovanja i nastave u Varaždinu tražiti zaposlenje.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Relativno raznolik obrazovni sustav na razini srednjoškolskog i visokog obrazovanja 	<p>Nedovoljne mogućnosti za rast inovativnih i visoko prihodovnih industrija (nepostojanje uvjeta za jačanje istraživanja i razvoja, odljev mladog obrazovanog kadra, neusklađenost tržišta rada sa obrazovnim institucijama i programima, nedovoljno potpore i poticanja poduzetništva)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedostatak razvojnih planova za potencijalne investicije - Nedostatak visoke kvalitete opremljenosti za investitore (uredski prostori,

<ul style="list-style-type: none"> - Raznovrsnost sveučilišnih programa s velikim brojem studenata - Dovoljan broj predškolskih i školskih ustanova za potrebe grada <p>Grad Varaždin ima tradicionalno jako razvijenu tekstilnu i prehrambenu industriju. U gradu djeluje nekoliko tvrtki koje su vodeće u Hrvatskoj po svojim djelatnostima i one čine grad prepoznatljivim brandom na tim tržištima. Ujedno, ove industrije kao nositelji gospodarstva cijelog varaždinskog kraja zapošljavaju i veliki broj ljudi.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Povoljan prometni položaj za razvoj gospodarstva i privlačenje investicija - Prostorni uvjeti za investicije - Poduzetnička aktivnost u gradu iznad nacionalnog prosjeka - Infrastrukturni resursi za umrežavanje i potporu poduzetništvu (Hrvatska gospodarska komora, Tehnološki Park Varaždin, razvojne agencije...) - Transferirano znanje i vještine preko stranih investitora <p>Grad je prepoznatljiv kao uređeno i atraktivno središte kontinentalnog turizma, te godišnje ima nekoliko prepoznatljivih turističkih atrakcija, prvenstveno Špancirfest i Varaždinske barokne večeri. Bogata kulturna baština i znamenitosti poput varaždinskog groblja, kao i dobra prometna povezanost čine grad atraktivnom turističkom destinacijom.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Varaždin je jaki postojeći turistički brend - Grad sa kulturnim životom i umjetničkom produkcijom - Ljepota i uređenost centra Grada <p>Grad Varaždin je prepoznat kao mirna i ugodna sredina, pogodna za kvalitetan život, prije svega za obitelji, ali i za pojedince. Blizina Zagreba, blizina graničnih prijelaza sa EU, tolerantna urbana sredina, kao i činjenica da grad nije bio pogođen Domovinskim ratom u obujmu kao mnoge druge sredine, čine Varaždin gradom koji je u Hrvatskoj poznat kao grad kvalitetan za život.</p>	<p>širokopojasna mreža...)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljno ljudskih resursa za pozicioniranje grada kao centra za istraživanje i razvoj - Nespremnost tvrtki na međusobnu suradnju, clustere u cilju jačanja konkurentnosti - Veliki broj radnih mjesta sa niskom dodanom vrijednošću - Nedostatna internacionalizacija malih poduzetnika <p>Nedostatna infrastruktura za provedbu sveučilišnih istraživačkih aktivnosti, te nedovoljan broj znanstvenih novaka, nenastavnog osoblja i laboranata na sveučilištu, kao i nedostatak i neadekvatna opremljenost praktikuma za stručna zanimanja. Ova slabost onemogućava razvoj tehničkih i istraživačkih smjerova te razvoj 2. Stupnja Bolonjskog obrazovanja, što sputava sveučilišne potencijale grada, kao što sputava i osposobljavanje kadra za deficitarna zanimanja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Neusklađenost obrazovnog kurikulumu sa potrebama tržišta rada - Nedovoljno profesionalno usmjeravanje mladih - Nezainteresiranost za cijelo-životno obrazovanje - Nedovoljno obrazovnih programa usmjerenih na poticanje mladih prema poduzetništvu <p>Nepostojanje turističke ponude kroz cijelu godinu, relativno kratko zadržavanje turista u gradu te nedovoljno adekvatne turističke infrastrukture i sadržaja. Slabost je da turisti ne ostaju dugo u gradu što automatski dovodi do slabog razvoja sadržaja, neulaganja u infrastrukturu i relativno slabe ugostiteljske ponude.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ograničena ponuda smještajnih i manifestacijskih kapaciteta - Nedovoljno diverzificirana ugostiteljska ponuda - Nedovoljno koordinirana zajednička promocija - Mali broj većih turističkih manifestacija
---	--

	<p>Demografski pad. Nesigurnost u dobivanju posla i njegovom zadržavanju ima negativan utjecaj na donošenje odluke mladih u vezi zasnivanja obitelji i odgoja većeg broja djece. Grad je smatran pogodnim mjestom za obiteljski život glede infrastrukture, ali nedovoljno kvalitetan za ostvarivanje adekvatno plaćenog zaposlenja, pa mnogi, posebno mladi, rade u drugim sredinama i putuju na posao ili se potpuno preseljavaju. Ovo je posebno loše u kontekstu odljeva visoko obrazovanog kadra koji nakon završenog studija u drugim sredinama, većim gradovima, tamo ostaje i raditi zbog boljih mogućnosti za karijeru. Demografski pad automatski vodi i do starenja stanovništva, rasta umirovljenih, a smanjenja radno sposobnog stanovništva.</p> <p>Gradska jezgra koja sve više odumire u društvenom i gospodarskom smislu. Gospodarski život, a s njim i potrošači, su sve više orijentirani na trgovačke centre na periferiji, što dovodi do sve pustije gradske jezgre u kojoj nema mogućnosti za poduzetnike, a u kojoj građani nalaze sve manje društvenog interesa.</p>
<p>MOGUĆNOSTI (engl. Opportunities) /PRILIKE</p>	<p>PRIJETNJE (engl. Threats)</p>
<p>Izgradnja studentskog kampusa i daljnje jačanje usluga i infrastrukture namijenjene studentima što bi vodilo do daljnjeg jačanja grada kao obrazovnog središta, te do iskorištavanja potencijala dobivenog otvaranjem Sveučilišta Sjever i dobivanja statusa sveučilišnog grada.</p> <p>Potporna poduzetništvu i industriji kroz bolju suradnju i umrežavanje sa potpunim institucijama, potpore obrazovanju poduzetnika, boljom suradnjom sa obrazovnim institucijama u smislu obrazovanja kadra potrebnog za postojeće industrije u gradu, te razvoj novih visoko prihodovnih industrija kroz razvoj infrastrukture i usluga (Tehnološki park 2, poduzetničke zone, kreativna industrija).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poticanje inovativnosti poslovnog sektora - Uključivanje u mreže za mobilnost ljudi i znanja - Korištenje EU fondova za financiranje projekata - Razvoj politika za razvoj poduzetništva, inovacija, obrazovanja prema RIS3 strategiji (regionalna inovativna strategija za pametne specijalizacije) - Aktivacija poduzetničkih lokacija blizu centra 	<p>Nepovoljna gospodarska situacija koja prijeteći mogućnostima razvoja poduzetništva, razvoju visoko prihodovnih industrija, kao i smanjenju broja studenata te mogućnostima financiranja Sveučilišta iz državnog proračuna.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zahtjevne birokratske procedure - Visoki troškovi radne snage - Iseljavanje mladih stručnjaka, pogotovo visokoobrazovanih - Nedostatak stručnog kadra - Demotivacija potencijalnih poduzetnika zbog visokih davanja i promjenjivosti legislative. <p>Rastuća konkurencija na turističkom tržištu, mnoge sredine počinju raditi na jačanju turizma i prijete Varaždinu kao jednoj od vodećih kontinentalnih destinacija svojom ponudom. Prijetnja je i stagnacija postojećih brandova u turizmu jer se posjetitelji nakon određenog vremena zasite iste ili slične ponude. U ovom kontekstu je prijatna i nedostatak destinacijskog managementa i nedefinirani sustav i model</p>

<p>grada</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sustavno olakšavanje ulaska u poduzetništvo <p>Proširenje turističke ponude i sadržaja. Trenutno Varaždin privlači turiste na relativno kratki vremenski period u kojem oni običu zanimljivosti, ali nastavljaju svoj put prema drugim sredinama. Atrakcije kao Špancirfest i VBV nisu dovoljne, potreba se javlja za više događaja i atrakcija kroz godinu. Povećanjem ponude u vremenskom i kvantitativnom smislu grad bi postao još jače turističko središte te time omogućio daljnji razvoj turističke infrastrukture, ugostiteljske ponude te povećao udio turizma u ukupnim prihodima grada.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Definiranje novih ključnih elemenata kulturno turističkog identiteta grada koji se mogu pretočiti u nove proizvode - Razvoj programa zajedničke promocije - EU fondovi namijenjeni kulturno turističkom razvoju grada <p>Zaustavljanje demografskog pada moguće je jedino jačanjem gospodarstva, daljnjim radom na jačanju obrazovnih mogućnosti u gradu te povećanjem mogućnosti zapošljavanja i rastom prosječnih plaća, Varaždin može na ovaj način preokrenuti negativne demografske trendove. Posebno je bitno zadržati mlade, obrazovane kadrove da ne odlaze u druge sredine, a to je moguće samo kroz bolje mogućnosti zapošljavanja, uvjete na tržištu rada i omogućavanjem mladima da osnivaju obitelj i žive kvalitetno u gradu.</p>	<p>upravljanja turizmom.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jaka konkurencija susjednih gradova i ostalih središta kontinentalnog turizma - Nedostatak mogućnosti financiranja kapitalnih projekata <p>Daljnji nastavak demografskog pada i starenje stanovništva. Ova prijetnja je izrazito velika ukoliko se ne poduzmu koraci za zadržavanje mladih u radu i pružanja jačih uvjeta za zapošljavanje i kvalitetan život u gradu, kako za obitelj tako i za pojedince.</p>
---	---

3.2. SWOT ANALIZA ZA GOSPODARSTVO

PREDNOSTI (engl. Strengths) / SNAGE	SLABOSTI (engl. Weaknesses)
<p>TURIZAM</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bogatstvo kulturne baštine i povijesnog značaja grada • Dobra cestovna povezanost i blizina zračne luke • Moderna multifunkcionalna gradska dvorana koja može ugostiti razne događaje od turističkog značaja • Aktivna Turistička zajednica sa obrazovanim kadrom • Partnerski odnos Grada i TZ-a 	<p>TURIZAM</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fokus turizma na manjem broju specifičnih događaja • Manjak značajnijih turističkih aktivnosti tijekom godine • Manjak ugostiteljskih objekata sa tradicionalnom ponudom • Slaba ponuda noćnog života i kratko radno vrijeme • Manjak internacionalizacije ugostiteljske ponude • Nefleksibilnost u suradnji svih turističkih dionika

<ul style="list-style-type: none"> • Etabilirane manifestacije i festivali • Uređenost grada i gradskih površina • Blizina atraktivnih lokacija u okolici <p>INDUSTRIJA I MALO GOSPODARSTVO</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razvijena trgovinska djelatnost te prehrambena industrija i građevinarstvo • Tradicija prerađivačke industrije (posebno tekstilne i prehrambene) • Tradicija malog gospodarstva (obrtništva, malog i srednjeg poduzetništva) • Povoljan geografski i prometni položaj • Razvijena prometna, komunalna i obrazovna infrastruktura • Potporne institucije za poticanje poduzetništva – HGK, HOK, Razvojne agencije Azra i DAN, Tehnološki park... • Rast IT sektora, postojanje sveučilišta i veleučilišta • Slobodna zona i poduzetničke zone <p>POLJOPRIVREDA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Značajno tržište urbane populacije • Organizirana tržnica i certificirana seljačka tržnica • Najveći udio poljoprivredno zemljište u državnom vlasništvu u odnosu na Županiju • Razvijena prerađivačka industrija i tradicionalna obrtnička djelatnost (mesnice, pekarnice i sl.) • Dobra prometna povezanost • Dobra opskrbljenost vodom • Pozitivni porast svijesti građana o potrebi pravilne prehrane • Rezervat biosfere Mura – Drava – Dunav • Očuvana biološka raznolikost 	<ul style="list-style-type: none"> • Neravnomjerna popunjenost smještaja • Kratko zadržavanje turista u gradu • Neadekvatna opremljenost autobusnih parkirališta <p>INDUSTRIJA I MALO GOSPODARSTVO</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljno investicija te inovacija i ulaganja u nove proizvode i tehnologije • Premala ulaganja u modernizaciju industrije • Česte promjene legislative – posebno u poreznom sustavu i dosta parafiskalnih nameta • Nespremnost M i S P za korištenje EU fondova • Nedovoljno razvijeno udruživanje radi zajedničkog nastupa na tržištu • Negativna vanjskotrgovinska bilanca • Prisutnost sive ekonomije u obrtništvu • Nedovoljna umreženost razvojnih i potpornih institucija sa poduzetnicima • Nema formiranja novih poduzetničkih zona • Negativan stav banaka prema financiranju poduzetništva <p>POLJOPRIVREDA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Male i usitnjene poljoprivredne i šumske površine • Vodonosnik i ranjiva područja - nitratna direktiva • Neorganiziranost i slaba educiranost proizvođača • Zastarjela mehanizacija i tehnologija na OPG • Loša povezanost proizvođača i prerađivača • Loša dobna struktura poljoprivrednika i zapuštenost poljoprivrednih površina • Nedovoljna informiranost potrošača o porijeklu hrane • Malo ekoloških poljoprivrednika • Izostanak osmišljenog sustava okrupnjavanja • Slabo razvijena plastenička proizvodnja • neuravnotežena kvaliteta proizvoda i usluga
---	---

<p>MOGUĆNOSTI (engl. Opportunities) /PRILIKE</p>	<p>PRIJETNJE (engl. Threats)</p>
<p>TURIZAM</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veći utjecaj privatnog sektora u turizmu • Korištenje sredstava iz strukturnih fondova i 	<p>TURIZAM</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opadanje financijske moći i produljenje krize sa posljedicama na turizam • Slaba ulaganja u kontinentalni turizam

kohezijskog fonda EU

- Povećanje tradicionalne gastro ponude
- Produženje turističke sezone uvođenjem novih sadržaja
- Nova Varaždinska kuća (Turistička točka)
- Povećanje turističkih sadržaja uz rijeku Dravu
- Poboljšanje uvjeta za prihvat različitih vrsta turista
- Povezivanje ugostitelja s turističkim događajima

INDUSTRIJA I MALO GOSPODARSTVO

- Razvoj novih poslovnih zona u suradnji sa okolnim općinama
- Razvoj clustera za mogućnost provedbe velikih projekata u poduzetništvu
- Dobivanje sredstava iz strukturnih fondova i kohezijskog fonda EU za gospodarstvo
- Privlačenje stranih investicija
- Rast gospodarstva razvojem turističkog sadržaja
- Potpora vladajućih struktura razvoju poduzetničke klime
- Jačanje gospodarstva kroz razvoj turizma
- Veća koordiniranost sa obrazovnim institucijama oko potreba u gospodarstvu

POLJOPRIVREDA

- Korištenje strukturnih fondova i kohezijskog fonda EU, te Fonda za ruralni razvoj
- Proširenje prodajnih kanala i stvaranje novih robnih marki - Certificiranje poljoprivrednih proizvoda
- Integrirana i ekološka proizvodnja
- Razvoj sabirnog i distribucijskog centra
- Okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta
- Udruživanje i umrežavanje proizvođača i prerađivača
- Turizam-ugostiteljstvo i seoski turizam
- Uključivanje OPG-a u obrazovni sustav mladih poljoprivrednika (praksa) – srednja škola

Hrvatske, fokus na Jadran

- Rastuća konkurencija na turističkom tržištu
- Stagnacija turističke ponude postojećih turističkih brandova u gradu
- Strogi komunalni i konzervatorski propisi

INDUSTRIJA I MALO GOSPODARSTVO

- Nastavak centralizacije države
- Sporost birokracije kao blokada razvoju poduzetničke klime
- Odljev obrazovanog stanovništva nakon završetka studija
- Veći uvoz „jeftinih“ proizvoda iz EU
- Izvoz – nestimulativan sustav
- Povoljniji uvjeti za investiranje u zemljama koje nisu članice EU – nelojalna konkurencija

POLJOPRIVREDA

- Veća konkurencija nakon ulaska u EU
- Prevelik uvoz hrane sumnjive kvalitete
- Limitirani izvori financiranja i mala investicijska sposobnost poljoprivrednika
- Pooštrenje zdravstvene sigurnosti u području proizvodnje hrane kao i zahtjeva glede zaštite okoliša i dobrobiti životinja
- Daljnja birokratizacija proizvodnje
- Nedefinirani zakonodavni okviri
- Pretvaranje poljoprivrednih površina u građevinsko zemljište

3.3. SWOT ANALIZA ZA DRUŠTVENE DJELATNOSTI

PREDNOSTI (engl. Strengths) /SNAGE	SLABOSTI (engl. Weaknesses)
<p>KULTURA I MLADI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tradicionalno bogata kulturna baština • Postojanje prepoznatljivih kulturnih brandova • Mreža institucija u kulturi • Kulturološka povezanost sa zemljama srednje i zapadne Europe • Status nacionalnog kazališta • Organiziranost i aktivnost mladih u udrugama • Mogućnost dnevne migracije za mlade prema Zagrebu i Mariboru • Sudjelovanje mladih u prijavi i provedbi EU projekata <p>OBRAZOVANJE I SPORT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Funkcionalna obrazovna i sportska infrastruktura • Iskustvo u korištenju EU fondova • Mogućnost kontinuiranog obrazovanja (od predškole do visokog obrazovanja) • Povezanost obrazovnih institucija sa javnim prijevozom • Organizirana jedno-smjenska nastava • Mreža obrazovnih institucija koje pružaju mogućnosti cijelo-životnog obrazovanja • Tradicija organizacije sportskih manifestacija različitih razina (amaterski i profesionalno) • Suradnja sa obrazovnim institucijama iz inozemstva <p>ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sve relevantne institucije u zdravstvu i socijalnoj skrbi funkcioniraju na području grada • Opremljeno prihvatilište za beskućnike • Razvijen sustav pomoći socijalno ugroženim osobama • Aktivne udruge za pružanje pomoći socijalno ugroženim osobama i osobama s invaliditetom • Dobra suradnja zdravstvenih institucija 	<p>KULTURA I MLADI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Manjak novih kulturnih događaja • Slaba povezanost dionika u kulturi, malo zajedničkih projekata i događaja • Ograničena financijska sredstva za organizaciju kulturnih manifestacija od većeg međunarodnog značaja • Nedostatna razvijenost kulturnog turizma • Rast nezaposlenosti mladih • Nedostatni i nekvalitetni sadržaji za izlazak i okupljanje mladih • Nedostatak Centra za Mlade • Demografski pad <p>OBRAZOVANJE I SPORT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatni i nestabilni izvori financiranja amaterskog i profesionalnog sporta • Glavni izvor financiranja sporta iz lokalne samouprave • Odlazak kvalitetnih kadrova u veće sredine i inozemstvo • Nemogućnost utjecaja lokalne zajednice na obrazovne programe • obveze vlastitog financiranja za sudjelovanje članova u sportskim programima • nedostatak sadržaja i prostora za bavljenje rekreativnim sportom • nerazvijenost školskog i studentskog sporta • uprave klubova nisu kadrovski dovoljno jake <p>ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osnivačka i vlasnička prava nad zdravstvenim institucijama su u okviru državne ili županijske uprave • Odljev medicinski obrazovanog kadra u Zagreb ili inozemstvo • Manjak sredstava za ispunjenje svih potreba u zdravstvu i socijalnoj skrbi • Slaba rasprostranjenost volonterstva u pomoći socijalno ugroženim skupinama i u

<ul style="list-style-type: none"> • Briga za umirovljenike i socijalno ugrožene skupine u vidu olakšica u korištenju usluga gradskih ustanova • Certifikat WHO-a za sprečavanje nasilja 	<p>zdravstvu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljna koordiniranost civilnog sektora (udruga) u zdravstvu i socijalnoj skrbi sa institucijama • Zdravstvena skrb je u ingerenciji države, a ne grada • Manjak volontera
--	--

MOGUĆNOSTI (engl. Opportunities) / PRILIKE	PRIJETNJE (engl. Threats)
<p>KULTURA</p> <ul style="list-style-type: none"> • korištenje strukturnih fondova i kohezijskog fonda EU • dobivanje statusa Europske prijestolnice kulture • Razvoj Centra za Mlade • Stavljanje u funkciju bivših vojnih objekata za potrebe kulture i mladih • Korištenje novih kulturnih djelatnosti • Bolje korištenje kreativnih potencijala mladih • Umrežavanje organizacija s područja kulture i mladih • Razvoj visokog obrazovanja na području glazbe <p>OBRAZOVANJE I SPORT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Korištenje strukturnih fondova i kohezijskog fonda EU • Ustroj i razvoj kampusa (srednjoškolskog i sveučilišnog) • Uvođenje cjelodnevne nastave i boravka u školi ('Škola bez torbe') • Stjecanje novih znanja i vještina i prilagodbe zahtjevima tržišta rada kroz cijelo-životno obrazovanje • Umrežavanje obrazovnih institucija i korištenje ljudskih resursa - razvoj novih tehnologija i inovacija • Razvoj svijesti o deficitarnim zanimanjima • Zbog dobre školsko-sportske infrastrukture mogućnost za mnogo djece i rekreativaca da se bave sportom • Umrežavanje sportskih organizacija i postizanje boljih sportskih rezultata • Veća promocija sporta i organizacija velikih 	<p>KULTURA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zasićenje posjetitelja kulturnim sadržajima koji se ponavljaju • Veća ponuda radnih mjesta za mlade u Zagrebu i Mariboru • Smanjenje broja stanovnika i uslužnih djelatnosti u centru grada • Nemogućnost održavanja barokne arhitekture u centru grada od strane privatnih vlasnika • Dobna struktura stanovnika barokne jezgre <p>OBRAZOVANJE I SPORT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Daljnji demografski pad • Gašenje dijela strukovnih zanimanja zbog nezainteresiranosti učenika za upis • Potreba za većim udjelom financiranja od strane roditelja u bavljenju sportom djece i mladih • Dugotrajna financijska opterećenost većine školskih i sportskih objekata • Nemogućnost financiranja profesionalnog sporta i natjecanja na nacionalnoj i internacionalnoj razini • Miješanje profesionalnog i amaterskog sporta

<p>sportskih događaja</p> <p style="text-align: center;">ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB</p> <ul style="list-style-type: none"> • Korištenje financijskih sredstava iz strukturnih fondova i kohezijskog fonda • Bolje povezivanje civilnog društva (umrežavanje) za djelovanje u zdravstvu i socijalnoj skrbi • Senzibiliziranje javnosti i institucija za potrebe u zdravstvu i socijalnoj skrbi • Širenje mreže volontera <p>Unapređenje brige o zaštiti životinja (nadogradnja prihvatilišta za životinje)</p>	<p style="text-align: center;">ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sve manja osviještenost za potrebe drugih zbog otuđenja u društvu • Povećanje deficita kvalitetnih kadrova u zdravstvu zbog rušenja granica i otvaranja europskog tržišta rada • Povećanje broja socijalno ugroženih daljnjim rastom nezaposlenosti i gospodarske krize
--	--

3.4. SWOT ANALIZA ZA KOMUNALNE DJELATNOSTI

PREDNOSTI (engl. Strengths) /SNAGE	SLABOSTI (engl. Weaknesses)
<p style="text-align: center;">URBANIZAM</p> <ul style="list-style-type: none"> • Postojanje planske dokumentacije (GUP, PPUG) • Prepoznatljiva povijesna jezgra i arhitektura • Pješačke zone i zelene površine u jezgri • Razvoj stambenih naselja u blizini same jezgre • Dobra protočnost prometa • Biosfera Drava – Mura (NATURA 2000) • Geoprometni položaj grada • Izražena briga za ukupnu uređenost grada • Očuvanost kapitalnih kulturnih građevine • Izvor pitke vode <p style="text-align: center;">IZGRADNJA I ODRŽAVANJE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razvijena mreža komunalnih društava • Dobra cestovna povezanost • Postojanje zračne luke, željezničkog prometa, autobusnog prometa • Razvijenost komunalne infrastrukture • Mogućnosti parkiranja u neposrednoj blizini centra • Izgrađen sustav odvodnje • Uređenost gradskih trgova i parkova 	<p style="text-align: center;">URBANIZAM</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neriješeno pitanje trajnog zbrinjavanja i odlaganja otpada • Prisutnost baliranog komunalnog otpada na ulazu u grad • Nepotpuna sređenost zemljišnih knjiga • Neadekvatna povezanost s rijekama Dravom i Plitvicom <p style="text-align: center;">IZGRADNJA I ODRŽAVANJE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neadekvatni autobusni kolodvor • Neiskorištenost zračne luke i neriješeni imovinsko-pravni odnosi • Zagušenje cestovnog prometa uzrokovano pružnim prijelazom • Nemogućnost kontinuiranog održavanja gradskih prometnica i kolnika • Nedovoljni stupanj korištenja obnovljivih izvora energije • Premala iskorištenost i razvijenost

<ul style="list-style-type: none"> • Uređena spomenička renta i komunalna naknada <p>JAVNA SIGURNOST I ZAŠTITA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sustav hitne pomoći, policijske zaštite i javnog vatrogastva • Razvijen sustav osiguranja imovine • Dobra umreženost službi javne sigurnosti • Primjena zaštite na radu u svim sektorima 	<p>željezničkog prometa</p> <p>JAVNA SIGURNOST I ZAŠTITA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatak financija za modernizaciju opreme i infrastrukture • Neadekvatno smještaj vatrogasaca, skladištenje i održavanje opreme • Sustav javne sigurnosti pod državnom kontrolom, lokalna samouprava bez mogućnosti utjecaja • službe spašavanja imaju neadekvatnu lokaciju za brzo djelovanje zbog prometne zagušenosti
<p>MOGUĆNOSTI (engl. Opportunities) /PRILIKE</p>	<p>PRIJETNJE (engl. Threats)</p>
<p>URBANIZAM</p> <ul style="list-style-type: none"> • Korištenje i nova namjena prostora bivših vojnih objekata • Uređenje riječne marine i korištenje potencijala rijeke Drave • Korištenje strukturnih fondova i kohezijskog fonda • Sređivanje vlasničkih odnosa legalizacijom <p>IZGRADNJA I ODRŽAVANJE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mogućnost korištenja strukturnih fondova i kohezijskog fonda • Izgradnja nove poduzetničke infrastrukture • Bolje korištenje željezničkog i zračnog prometa • Bolje korištenje postojećih izvora pitke vode • Izgradnja novog autobusnog kolodvora • Usmjeravanje teretnog prometa van garda na zaobilaznice <p>JAVNA SIGURNOST I ZAŠTITA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Korištenje EU sredstava iz strukturnih fondova i kohezijskog fonda • Povećanje organiziranih akcija upoznavanja javnosti sa javnom sigurnosti i provedba vježbi • Senzibiliziranje javnosti i informiranje i edukacija mladih o štetnosti alkohola i droge 	<p>URBANIZAM</p> <ul style="list-style-type: none"> • Primjena strogih konzervatorskih propisa • Nedostatna sredstva za uvođenje najviših ekoloških standarda zaštite voda i zraka u prerađivačkoj industriji • Zagađenje vodonosnika • Smanjenje biološke raznolikosti <p>IZGRADNJA I ODRŽAVANJE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prometni pritisak porastom cestovnih motornih vozila na centar • Zatvaranje velikih industrijskih pogona (Varteks) u gradu i trgovačkih centara • Nedostatak financijskih sredstava za održavanje kapitalnih infrastrukturnih objekata • Starost stabala u dravskoj park šumi • Daljnji demografski pad <p>JAVNA SIGURNOST I ZAŠTITA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nemogućnost utjecaja na globalne klimatske promjene i njihov utjecaj na prirodne pojave • Rast broja sudionika u prometu • Porast učestalosti elementarnih nepogoda • Otvorenost granica i slobodan protok ljudi • Veća dostupnost droge i alkohola

- Uvođenje strožih ograničenja u komunalnom redarstvu
- Izgradnja centra za sve službe spašavanja
- Umreženost ustanova

Bolje korištenje bivših vojnih objekata i gradskih skloništa

4. STRATEŠKI OKVIR

4.1. VIZIJA I MISIJA

Vizija nam pruža sliku kako će naš grad izgledati za 5 - 10 godina, odnosno ona predstavlja san, koji je izvan onoga što danas mislimo da je moguće. Služi nam kao kompas koji vodi svakog pojedinca zajednice prema zajedničkom odredištu u budućnosti, te nam određuje kuda idemo i kakvu zajednicu pokušavamo stvoriti. Vizija nas vodi izvan sadašnjosti u tom svjetlu je valja promišljati.

Na temelju održanih radionica i sastanaka partnerskog vijeća u kojima su sudjelovali predstavnici različitih interesnih skupina kroz vrlo slojevite rasprave utvrđena je vizija razvoja grada Varaždina za razdoblje do 2020. godine.

Vizija

Varaždin, grad za prosperitetan i ugodan život.

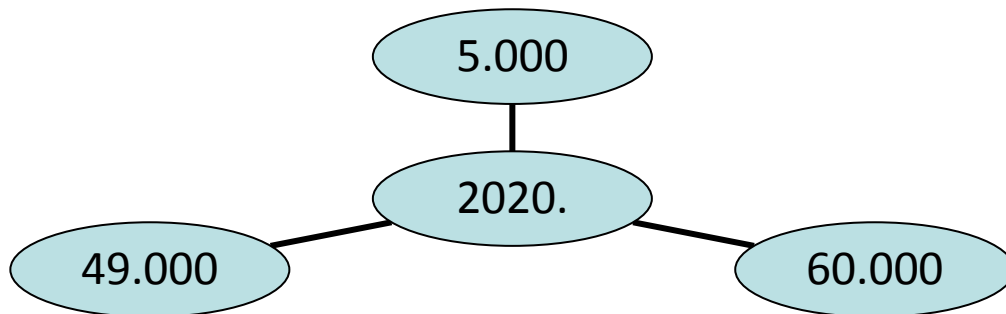
Urbano središte regije koje građanima nudi uvjete za kvalitetan obiteljski život, odnosno unapređenje gospodarstva, mogućnosti obrazovanja i zapošljivosti, te bogati turistički sadržaj.

Ova vizija uključuje temeljne postavke želja za pravcima razvoja grada, a to su obrazovanje, kultura i turizam vezan uz bogatu kulturnu baštinu, gospodarski rast ostvaren kroz zapošljavanje, bolje plaće i bolje mogućnosti u poduzetništvu te ekološke, sigurnosne i društvene uvjete za kvalitetan život u zajednici. U tom kontekstu indikatori za viziju, gledano dugoročno, su rast prosječnih plaća u gospodarstvu, rast BDP-a grada, smanjenje potrošnje energenata i emisije štetnih plinova, te primarno, porast broja stanovništva, odnosno zaustavljanje trenutnih demografskih trendova koji vode prema demografskom padu.

Očekivani pokazatelji uspješnosti vizije (nakon 2020. godine) kroz njihovo kvantificiranje su:

- **5.000 kn** iznos prosječne neto plaće u gospodarstvu (2014. godine je na razini grada Varaždina iznosila 3.978 kn),

- **49.000 stanovnika** (2011. godine bilo je 46.946 stanovnika),
- **60.000 noćenja** (2015. godine zabilježeno je 51.042 noćenja).

Misija

Strategijom razvoja grada primarno će upravljati i provoditi je grad Varaždin, odnosno gradska uprava kao javno tijelo koje izravno zastupa interese svojih građana. Iz tog razloga važno je istaknuti misiju koja se odnosi na javnu upravu, a kojom ona poručuje svojim građanima koje je njezina svrha organiziranja i funkcije i čime će se rukovoditi prilikom ispunjenja njihovih interesa i potreba.

Misija

Omogućiti kvalitetan život građanima koristeći društvene, gospodarske i okolišne resurse prema načelima održivog razvoja.

Načelo održivog razvoja prema Izvješću UN-a (1987. godine) temelji se na primjeni takvog razvoja koji osigurava potrebe današnjice ne kompromitirajući pri tome resurse budućih generacija. Drugim riječima naša je obaveza prema budućim generacijama osigurati očuvanje i korištenje svih resursa na obnovljiv i trajan način. To znači kako prilikom planiranja razvoja moramo voditi računa o onima koji dolaze nakon nas. Upravo je to i misija kojom se rukovodi svaka odgovorna javna uprava, jer primjenom ovog načela stvara okvir za oblikovanje javnih politika i strategija kontinuiranog gospodarskog i socijalnog napretka, bez štete za okoliš i prirodne izvore bitne za ljudske djelatnosti u budućnosti.

4.2. STRATEŠKI CILJEVI

Strategija mora na temelju dosadašnje analize stanja, SWOT analize i vizije razvoja odrediti strateške ciljeve koji se žele postići u navedenom razdoblju. Kako bi se oni postignuli neophodno je da u procesu oblikovanja, provedbe, praćenja i poboljšavanja javnih politika kao kontinuiranog procesa sudjeluju sve društvene snage, odnosno predstavnici javnog, poslovnog i civilnog sektora.

Strateški ciljevi kojima ćemo postići ostvarenje vizije razvoja predstavljaju sadržaj ili promjene koje moraju biti postignute kako bi strategija grada bila uspješna. Oni definiraju pokazatelje, terminski okvir i troškove (inpute i outpute) provedbe. Kada ih postavljamo moramo voditi brigu da oni moraju biti „pametni“ odnosno „SMART“ što znači:

- ⇒ Specifični - Specific
- ⇒ Mjerljivi - Measurable
- ⇒ Realni za postići - Achievable
- ⇒ Relevantni - Relevant
- ⇒ Vremenski usklađeni – Timed

U našoj viziji razvoja Grada sadržana su tri strateška cilja uvažavajući izrađenu analizu stanja, provedene rasprave, utvrđene potrebe, mogućnosti i posebno razdoblje u kojem ih namjeravamo ostvariti. Njihovim postizanjem, pogotovo onim gospodarskim, se stvaraju temeljni uvjeti za gotovo sve potrebe društva koje onda mogu biti strateški planirane u sljedećem programskom razdoblju.

Strateški ciljevi razvoja grada Varaždina:

Strateški cilj 1

RAZVOJ GOSPODARSTVA I POTREBNIH KOMPETENCIJA

Strateški cilj 2

RAZVOJ TURIZMA

Strateški cilj 1

VIŠA KVALITETA ŽIVOTA

Kako bi se uspješno moglo vrednovati učinak u ostvarenju strateških ciljeva nužno je odrediti indikatore uspješnosti provedbe koji će na relevantan i konkretan način ukazivati na ukupno ostvarenje strategije. Isto tako postavljeni su i indikatori uspješnosti provedbe mjera i projekata kojima se ostvaruju strateški ciljevi.

Opis strateških ciljeva

Strateški cilj 1.: RAZVOJ GOSPODARSTVA I POTREBNIH KOMPETENCIJA
Objašnjenje cilja U analiziranju trenutnog stanja u gradu dolazi se do spoznaje da su problemi razvoja gospodarstva višestruki. Iako grad Varaždin ima nisku stopu nezaposlenosti, činjenica je da su prosječne plaće ispod prosjeka države, te kako se malo ulaže u visoko prihodovne djelatnosti koje bi tu sliku mogle promijeniti. Zbog loše gospodarske situacije na razini cijele države, a i zbog niskih plaća u gradu, mnogi građani traže svoje zaposlenje van grada, u drugim sredinama s većim mogućnostima, ponajprije Zagrebu i inozemstvu. Visoko

obrazovani kadar nakon studija u drugim sredinama često odlučuje tamo i tražiti zaposlenje pa se niti ne vraća u Varaždin, a time grad slabi kako na gospodarskom planu, tako i na demografskom jer mlade obitelji u potrazi za boljim poslovnim prilikama odlaze iz grada. Horizontalni cilj svih mjera iz ovog strateškog cilja je stvaranje bolje gospodarske slike i boljih mogućnosti čime bi se zaustavio odljev obrazovanog kadra i preokrenuli demografski trendovi koji su, dijelom, uvjetovani gospodarstvom.

Poduzetnici i industrije koje djeluju u gradu malo ulažu u istraživanje i razvoj, a bez ulaganje u inovacije nema napretka niti rasta prihoda od gospodarstva. Daljnji problem koji se detektirao je nepovezanost gospodarskog sektora sa obrazovnim, tj. veliki ili potpuni manjak nekih zanimanja, ponajprije tehničkih, koja su tražena, a suficit drugih, prvenstveno ekonomskih i društvenih, zanimanja s kojima je tržište rada zasićeno. Također, mladi nisu upoznati sa pojmom i smislom poduzetništva dovoljno da bi se lakše odlučivali na traženje karijere kao poduzetnici.

Iz tog razloga, strateškim ciljem Razvoj gospodarstva i potrebnih kompetencija, kroz nekoliko mjera, postići će se unapređenje gospodarstva na inovativno-razvojnom području, stvoriti će se bolje veze gospodarstva i obrazovnog sustava, stvoriti preduvjeti za bolje shvaćanje poduzetništva među mladima te dodatno podići kompetencije poduzetnika za snalaženje na tržištu.

U Varaždinu postoji nekoliko potpornih institucija koje surađuju sa gospodarskim sektorom, a Grad svojim djelovanjem u sljedećem razdoblju ima mogućnost dodatno razviti potporni sektor gospodarstvu kroz razvoj inkubatora, poduzetničkih zona i centra kompetencija. Neke od mjera su već u fazi planiranja, a to su Milijardama kompetencija za obnovljive izvore energije, te Gospodarska zona Brezje koji će djelovati kao potpora umrežavanju i suradnji poduzetnika, lakšem snalaženju na tržištu te boljem razvoju proizvoda i usluga. Ove mjere su usmjerene na stvaranje imidža grada kao privlačnog mjesta za investiranje, kao i na stvaranje svih uvjeta za stvaranje poslovnih i istraživačkih mreža kojima se domaće tvrtke i poduzetnici mogu lakše probijati na veća tržišta. Također, povišenom razinom poslovne aktivnosti stvaraju se nova radna mjesta i poboljšava se gospodarska slika grada što utječe na ukupno poboljšanje kvalitete života u gradu te omogućavanje uvjeta, prvenstveno mladima i obiteljima, da ostaju živjeti u gradu i u njemu ostvaruju sve svoje životne ambicije i potrebe.

Obrazovani sustav je pod upravljanjem države, ali gradovi imaju mogućnost upravljanja nad prvim fazama obrazovnog sustava, predškolskom i osnovnoškolskom obrazovanju. S time u vidu, Grad može utjecati na kurikulum predlaganjem mjera utjecanja na pedagoške standarde i stvoriti preduvjete za bolje prihvaćanje i shvaćanje poduzetništva među mladima, a suradnjom sa Županijom na srednjoškolskom obrazovnom programu može se usmjeriti mlade na odabir onih zanimanja koja su deficitarna na tržištu rada te koja omogućavaju lakše zapošljavanje i napredovanje.

Strateški cilj 2.: RAZVOJ TURIZMA

Objašnjenje cilja

Varaždin je grad bogate kulturne baštine i nagrađivan kao najuređeniji grad kontinentalne Hrvatske. Kao takav, grad je atraktivan za turiste koji u njemu nalaze ljepotu i znamenitosti od interesa. Atrakcije i lokacije kao što su Stari grad, Varaždinsko groblje, brojne palače, Gradski muzej Varaždin te uređene ulice i trgovi povijesne gradske jezgre su prepoznate turističke točke koje grad čine privlačnim raznim skupinama domaćih i stranih turista. U analizi stanja u gradu je utvrđeno da Varaždinu nedostaje sadržaja koji bi turiste zadržali u gradu na duži period te time stvorili uvjete za proširenje ponude i sadržaja te, posljedično, veće prihode od turizma. Utvrđeno je također da gradu nedostaje turističkih sadržaja kroz cijelu godinu i da je naglasak na nekoliko događaja koji su već etabilirani kao turistički brandovi poput Špancirfesta i Varaždinskih baroknih večeri nedovoljan da bi se ispunili svi potencijali grada kao turističkog središta.

Iz tih razloga, ključno je raditi na razvoju kulturnog turizma Varaždina u tri smjera. Prvi je

izgradnja i obnova turističke infrastrukture u gradu koja će pružiti dodatne sadržaje za unapređenje ponude. Grad ima u planu integrirani projekt kulturnog turizma kroz koji će se izgraditi Varaždinska kuća kao prihvatna turistička točka u centru grada te obnoviti varaždinska sinagoga kao novi multikulturni turistički centar u kojem će se izvoditi umjetnički performansi, izložbe, nastupi i drugi oblici umjetničkog i kulturnog izričaja. Ostale komponente integriranog projekta uključuju obnovu ulica i trgova u povijesnoj jezgri te izradu dokumentacije i planova za sljedeće faze projekta u kasnijem programskom razdoblju, od kojih je najinovativniji Tematski park Svijet kukaca koji bi Varaždinu dao sasvim novi turistički sadržaj namijenjen masovnom privlačenju turista. Provođenje integriranog projekta kulturnog turizma ima kao horizontalni cilj svih komponenti i oživljavanje povijesne gradske jezgre te vraćanje društvenog i gospodarskog života u sam centar grada.

Drugi smjer je proširenje turističke ponude i sadržaja na cijelu godinu te razvoj novih turističkih proizvoda. Utvrđeno je da ponuda turističkih događaja koja trenutno postoji nije dovoljna da ispuni sve potencijale grada, a sa razvojem dodatnih sadržaja koji privlače više turista i zadržavaju ih na duže vrijeme u boravku u gradu moći će se razviti i ugostiteljska i smještajna ponuda koja će biti više tražena.

Treći smjer razvoja je promocijski, potrebno je umrežiti sve dionike koji sudjeluju u stvaranju turističkog proizvoda i raditi na brandiranju grada kao centra kulturnog turizma te promovirati ga kao takvog. Destinacijski management, međunarodna suradnja i rad na EU projektima koji promiču grad kao turističko središte trebali bi biti fokus promocije Varaždina i njegovog potencijala za turizam temeljen na bogatoj kulturnoj baštini.

Strateški cilj 3.: VIŠA KVALITETA ŽIVOTA

Objašnjenje cilja

Pod pojmom kvaliteta života obuhvaća se široki skup društvenih segmenata i aktivnosti koji doprinose tome da se građani koji žive u gradu osjećaju ugodno i sigurno, te da posljedično grad raste i razvija se. Horizontalni cilj svih mjera unutar ovog strateškog cilja je zaustavljanje demografskog pada u gradu te podizanje kapaciteta grada da svojim građanima pruži sve uvjete koje jedno urbano središte mora imati da bi građani i obitelji vodili kvalitetan život. Prioriteti i mjere koje će se unutar ovog cilja Strategije za razdoblje do 2020. godine provoditi vezane su uz energetska učinkovitost i zaštitu okoliša, javnu sigurnost, odgoj i obrazovanje, te uz sport i mlade te razvoj komunalne infrastrukture i usluga.

Energetska učinkovitost je bitan segment u modernom društvu da bi se očuvalo resurse i smanjili troškovi života u gradu. Projektima i ispitivanjima koja su provedena ustanovljeno je da veliki dio javnih zgrada i obiteljskih kuća u gradu ne odgovara standardima energetske učinkovitosti i da je potrebna energetska obnova na objektima. Grad ima mogućnost kroz poticanje energetske učinkovitosti i kroz programe edukacije o energetske učinkovitosti podići ukupnu sliku grada u tom segmentu na višu razinu.

Za kvalitetu života u gradu iznimno je bitna zaštita okoliša, pogotovo u segmentu ekološki uravnoteženog prostora sa što više zelenih površina i zelenila u urbanom prostoru, te što više samoodržive prirode tamo gdje ima prostora za njeno očuvanje ili revitalizaciju. Iznimno je važna uspostava održivog i recikličnog sustava gospodarenja otpadnim produktima iz naselja i kućanstava koji podrazumijeva maksimalno iskorištavanje stvari i energije iz otpada kao sekundarnih sirovina i energenata.

Javnoj sigurnost u gradu prijete opasnost od poplava na rubnim dijelovima grada smještenima uz rijeke Dravu ili Plitvicu. Sigurnost građana je preduvjet da bi oni vodili kvalitetan život bez opterećenja za sigurnost svoje obitelji, a u tu svrhu potrebno je izraditi kvalitetan plan obrane od poplava te u funkciju staviti sustav obrane od poplava koji će osigurati da rubni dijelovi grada ne budu ugroženi uslijed klimatskih nepogoda. Druga mjera koja ima svrhu unaprijediti javnu sigurnost je izgradnja i stavljanje u funkciju Centra za zaštitu i spašavanje koji će na jednoj lokaciji objediniti sve službe spašavanja i zaštite koje djeluju u gradu i koje su trenutno smještene na različitim lokacijama od kojih su neke neadekvatne za obavljanje funkcije.

U sustavu odgoja i obrazovanja potrebno je stvoriti preduvjete za optimalni razvoj djece u skladu sa mogućnostima i potrebama. Najviše napora je potrebno uložiti u osiguravanje jednakih prilika za svu djecu da razviju svoje kompetencije i da se društveno uklope. U tu svrhu potrebno je osigurati ili povećati kapacitete za produženom nastavom, izraditi programe i potporu za djecu sa posebnim potrebama ili teškoćama, te osigurati školsku prehranu za svu djecu, neovisno o socijalnim prilikama.

U području društvenih usluga velika je važnost kvalitetnog odnosa Grada prema mladima, a u tu svrhu od velike je važnosti suradnja sa Savjetom mladih grada Varaždina koji je aktivan u rješavanju problema mladih, posebno oko organizacije i ispunjavanja slobodnog vremena te poticanja kreativnosti kod mladih. U tu svrhu je prioritet rješavanje statusa Centra za mlade u gradu koji je dobio lokaciju, ali je potrebno ulaganje i suradnja sa gradom i institucijama da bi Centra dobio funkciju kakva mu je namijenjena. Također, važno je unaprijediti uključivanje mladih u rad civilnog društva i razvijati svijest o važnosti civilnog društva u ukupnoj društvenoj slici grada. To je moguće kroz aktivnosti i mjere povezivanja i umrežavanja mladih i udruga sličnih interesa te zajedničkim radom na projektima. Grad Varaždin ulaže veliki trud i resurse u jačanje mreže socijalnih usluga, ponajviše kroz jačanje suradnje sa civilnim društvom na razvoju onih usluga i projekata koji će pomoći skupinama u nepovoljnom položaju za kvalitetniji život u zajednici.

Grad Varaždin ima razvijenu mrežu komunalnih usluga i tvrtki koje te djelatnosti obavljaju. Nekoliko je problema u infrastrukturi, a posebno je važno riješiti pitanje prometne infrastrukture kod pružnog prijelaza u širem centru grada koji je veliki hendikep za odvijanje prometa i praktički odsijeca cijeli jedan dio grada od središta. Potrebno je izraditi planove, prikupiti dozvole i dokumentaciju te krenuti u izradu prometnog rješenja koje bi omogućilo nesmetano odvijanje prometa neovisno od pružnog prijelaza čime bi se smanjio prometni pritisak u tom dijelu grada te se jedan dio grada bolje povezo sa centrom.

Uključivanjem u sport i sportsku rekreaciju što veći broj građana, osobito mladih, osoba s invaliditetom i osoba treće životne dobi stvaraju se navike za zdrav način života i podiže svijest o značaju sporta i rekreacije kroz osmišljeno i sadržajno korištenje slobodnog vremena. Grad Varaždin ima dostatan broj sportske infrastrukture za bavljenje sportom, ali je trenutni problem u dostupnosti tih prostora građanima ili sportskim udrugama i klubovima. Prostori i dvorane koji su izgrađeni su pod financijskim opterećenjima i njihov najam ili korištenje je skupo. Potrebno je izraditi bolje programe korištenja i raspolaganja sportskim objektima koji bi omogućili njihovu bolju iskorištenost, time doveli do rasta interesa za sport i bavljenje sportom, a posljedično imalo veliki utjecaj na zdravlje i kvalitetu života građana. Također, s obzirom na postojanje infrastrukture, sport može biti i čimbenik u turističkoj slici grada kroz organizaciju natjecanja i turnira u raznim sportovima, kako na nacionalnom tako i na međunarodnom nivou. I u ovom slučaju je potrebna bolja suradnja, koordinacija i umrežavanje sportskih djelatnika i subjekata sa gradskom Upravom, institucijama i gospodarskim sektorom.

Uravnoteženost razvoja grada i osiguravanje jednakih uvjeta za život građanima na čitavom području grada jedna je od bitnih komponenti održivog upravljanja gradom. Možemo reći da je grad Varaždin urbana sredina kada govorimo o broju stanovnika koji žive na urbanom području ali da je isto tako i izrazita ruralna sredina ako govorimo o površini koja se smatra ruralnim prostorom. Razvojem prigradskih naselja žele se stvoriti bolji uvjeti za kvalitetu života na rubnim područjima Grada Varaždina. Ulagat će se u obnovu vrtića, izgradnju sportskih igrališta i igrališta za djecu te obnovu javne rasvjete na tim područjima grada. Poboljšanjem uvjeta u prigradskim naseljima poboljšava se kvaliteta života u tom prostoru, građane stanovnike tog područja se čini zadovoljnijima te se stvaraju bolji uvjeti za zadržavanje stanovništva u Gradu Varaždinu. S obzirom da u prigradskim naseljima prevladavaju obiteljske kuće u kojima žive obitelji sa više članova, poboljšanjem uvjeta za život na ovom prostoru utječe se i na demografsku sliku grada.

4.3. RAZVOJNI PRIORITETI I MJERE

Tablica 34. Pregleda strateških ciljeva, prioriteta i mjera

Strateški cilj - C	Prioriteti – P	Mjere - M
C1 Razvoj gospodarstva i potrebnih kompetencija	P1 Povećana i proširena poduzetnička aktivnost u industriji, MiSP i obrtništvu	M1 - Razvoj poduzetničkih zona i tehnoloških parkova – stvaranje uvjeta za razvoj poduzetništva
	P2 Poticanje privlačenja investicija - Program mjera poticanja razvoja gospodarstva na području Grada Varaždina	M1 - Poticanje razvoja gospodarstva pokretanjem investicija (greenfield i brownfield investicije)
	P3 Povećanje kreativnosti/inovativnosti i razvoj potrebnih kompetencija	M1 - razvoj kompetencija i umrežavanja poduzetnika
		M2 - Poticanje kreativnog poduzetništva i inovativnosti
C2 Razvoj kulturnog turizma	P1 Povećanje i proširenje produkcije kulturnih i turističkih događaja	M1 Podrška turističkim i kulturnim događajima/proizvodima grada
		M2 Promocija kulturno-turističke ponude grada Varaždina
		M3 Razvoj procesa destinacijskog menadžmenta
	P2 Revitalizacija kulturne baštine u svrhu daljnjeg razvoja turizma	M1 Uređenje komunalne infrastrukture povijesne gradske jezgre
		M2 Integrirani projekt kulturnog turizma – projekti za izvođenje
		M3 Integrirani projekt kulturnog turizma – projekti za izradu potrebne ekonomsko-tehničke dokumentacije
		M4 Uređenje povijesnih objekata u PGJ
P1 Energetska učinkovitost	M1 Program poticanja energetske učinkovitosti u javnim zgradama	
	M2 Program poticanja energetske učinkovitosti u kućanstvima	

C3 Viša kvaliteta života	P2 Unapređenje zaštite okoliša i prirodnog bogatstva	M1 Unapređenje života u ekološkom prostoru, briga o zelenim površinama
		M2 Dovršenje održivog i reciklažnog sustava gospodarenja otpadom
	P3 Podizanje kapaciteta komunalne infrastrukture	M1 Rješenje prometne infrastrukture u gradu
		M2 Ekološki održivo rasvjetljenje javnih površina
	P4 Podizanje kapaciteta društvenih usluga	M1 Modernizacija i poboljšanje funkcionalnosti Centra za mlade
		M2 Razvoj usluga za socijalnu inkluziju
	P5 Promocija dostupnosti bavljenja sportom	M1 Promocija bavljenja sportom
	P6 Unapređenje odgoja i obrazovanja	Poboljšanje kapaciteta i kvalitete u sustavu odgoja i obrazovanja na području Grada
P 7 Poboljšana javna sigurnost	M1 Uspostava objedinjenog sustava za zaštitu i spašavanje	
P 8 Razvoj gradskih naselja s manje od 5000 stanovnika	M1 Razvoj prometne i komunalne infrastrukture	
	M2 Razvoj društvene infrastrukture	
	M3 Razvoj turističke infrastrukture	

4.3.1. Pregled pokazatelja na razini mjera

Strateški cilj 1: Razvoj gospodarstva i potrebnih kompetencija

Mjera	Pokazatelj	Vrijednosti pokazatelja
Razvoj poduzetničkih zona i tehnoloških parkova - stvaranje uvjeta za razvoj poduzetništva	<ul style="list-style-type: none"> Povećanje površine i broja laboratorija tehnoloških parkova Status znanstveno – tehnološkog parka povećanje broja zaposlenih u poduzetničkim zonama 	<p>Površina tehnoloških parkova (<i>Izvor podataka: Tehnološki park Varaždin</i>)</p> <p>2015. – 1.894 m²</p> <p>2020. – 24.894 m²</p> <p>Broj laboratorija u tehnološkom parku (izvor podataka: Tehnološki park Varaždin):</p> <p>2015. – 1</p> <p>2020. – 5</p> <p>Promjena statusa u 2020. iz tehnološkog parka u znanstveno-tehnološki park</p> <p>Broj zaposlenih radnika u poduzetničkim zonama (Izvor podataka: UO za gospodarstvo, turizam i međunarodnu suradnju Grada Varaždina)</p> <p>2015. – 1339 zaposlenih</p> <p>2020. - 2500 zaposlenih</p>
Poticanje razvoja gospodarstva pokretanjem investicija (greenfield i brownfield investicije)	<ul style="list-style-type: none"> povećanje broja zaposlenih u gospodarstvu povećanje prosječne neto plaće u gospodarstvu 	<p>Broj zaposlenih u gospodarstvu (<i>Izvor podataka: FINA</i>)</p> <p>2014. – 18.689</p> <p>2020. – 20.000</p> <p>Prosječna neto plaća u gospodarstvu (Izvor podataka: FINA)</p> <p>2014. – 3.987 kn</p> <p>2020. – 5.000 kn</p>
Razvoj kompetencija i umrežavanje poduzetnika	<ul style="list-style-type: none"> porast poduzetničkih clustera, Porast broja osoba koje pokreću vlastite tvrtke nakon edukacija Porast iskorištenja EU fondova za poduzetnike nakon završetka edukacija 	<p>Broj poduzetničkih clustera (<i>Izvor podataka: HGK Varaždin</i>)</p> <p>2015. – 5 clustera</p> <p>2020. – 8 clustera</p> <p>Vlastite tvrtke pokrenute nakon provedene edukacije za poduzetnike: - do kraja programskog razdoblja 15 novih tvrtki.</p> <p>Vrijednost poduzetničkih projekata (Izvor podataka: UO za gospodarstvo, turizam i međunarodnu suradnju Grada Varaždina)</p>

		2015. – 60.000.000 kn – 400.000.000 kn u programskom razdoblju do 2020.
Poticanje kreativnog poduzetništva i inovativnosti	<ul style="list-style-type: none"> • porast kreativnih MSP-a i poduzetnika u ukupnom poduzetništvu u gradu • porast inovacija u poduzetništvu 	Broj kreativnih MSP-a (<i>Izvor podataka: Tehnološki park Varaždin</i>) u 2015. – 9 u 2020. - 20 Broj inovacija u poduzetništvu (<i>Izvor podataka: Tehnološki park Varaždin</i>) u 2014. – 4 u 2020. - 10
Razvoj društvenog poduzetništva	<ul style="list-style-type: none"> • Smanjenje dugotrajno nezaposlenih osoba • Broj novoosnovanih društvenih poduzeća 	Smanjenje dugotrajno nezaposlenih (<i>Izvor podataka: HZZ Područni ured Varaždin</i>) 2015. – 3.341 osoba 2020. - 3.041 osoba Broj društvenih poduzeća: - 15 u programskom razdoblju do 2020.

Iako su pokazatelji specifični kod pojedinačnih mjera, na razini strateškog cilja najvažniji su rast prosječnih plaća i povećanje udjela kreativne industrije u ukupnom poduzetništvu grada.

Kao horizontalni indikator u skoro svim ciljevima, pogotovo u prva dva strateška cilja ove Strategije, pojavljuje se kreativna industrija kao općenitiji pojam jer je upravo naglasak na nju jedan od najboljih pokazatelja gospodarskog razvoja i uvođenja novijih i modernijih pristupa.

Strateški cilj 2: Razvoj turizma

Najvažniji pokazatelji ovog strateškog cilja su proširena ponuda turističkih događaja na cijelu godinu te posljedično povećanje prihoda od turizma, porast posjete turista što dovodi do jačanja hotelske i ugostiteljske ponude, te daljnje jačanje branda varaždinskog turizma kao prepoznate destinacije kontinentalnog turizma.

Mjera	Pokazatelj	Vrijednosti pokazatelja
Podrška turističkim i kulturnim događajima / proizvodima grada	<ul style="list-style-type: none"> Proširenje kulturno-turističke sezone na cijelu godinu – ujednačeniji postotak noćenja po mjesecima Povećanje broja kulturno-turističkih događaja/proizvoda Broj projekata prijavljenih za sufinanciranje u turizmu 	<p>Ujednačenost noćenja (<i>Izvor podataka: Turistička zajednica grada Varaždina</i>)</p> <p>2014. – 36 % noćenja između 07. i 10. mjeseca.</p> <p>2020. – 25 % noćenja između 07. i 10. mjeseca</p> <p>Broj kulturno turističkih događaja (<i>Izvor podataka: Turistička zajednica grada Varaždina</i>)</p> <p>2015. – 16</p> <p>2020. – 25</p> <p>Broj prijavljenih projekata u turizmu (<i>Izvor podataka: UO za gospodarstvo, turizam i međunarodnu suradnju Grada Varaždina</i>)</p> <p>2015. – 2</p> <p>2020. - 10</p>
Promocija kulturno-turističke ponude grada Varaždina	<ul style="list-style-type: none"> Povećanje broja noćenja 	<p>Broj noćenja (<i>Izvor podataka: Turistička zajednica grada Varaždina</i>)</p> <p>2014. – 51.042 registriranih noćenja</p> <p>2015. – 60.000 registriranih noćenja</p>
Razvoj procesa destinacijskog managmenta	<ul style="list-style-type: none"> Baza podataka i procjena stanja kulturno-turističke destinacije 	<p>Do 2020. godine svi turistički kapaciteti (od javnog i privatnog sektora) su umreženi i koriste destinacijski management kao alat za uspješan razvoj turizma.</p>
Uređenje komunalne infrastrukture povijesne gradske jezgre	<ul style="list-style-type: none"> Povećan broj obnovljenih ulica, trgova, parkova i pročelja zgrada Povećanje dužine biciklističkih staza na području cijelog grada 	<p>Broj obnovljenih ulica, trgova, parkova i pročelja zgrada (<i>Izvor podataka: UO za komunalni sustav i urbanizam Grada Varaždina</i>)</p> <p>2015. – 1 ulica, 1 park i 9 pročelja</p> <p>2020. – ukupno u programskom razdoblju novih 6 lokacija (ulica, trgova i parkova) i 60 pročelja.</p> <p>Dužina biciklističkih staza (ukupno) (<i>Izvor podataka: UO za komunalni sustav i urbanizam Grada Varaždina</i>)</p> <p>2015.- 28.5 km</p> <p>2020. – 35 km.</p>

Integrirani projekt kulturnog turizma – projekti za izvođenje	<ul style="list-style-type: none"> • Povećanje broja renoviranih objekata stavljenih u funkciju u razdoblju 2015. – 2020. 	Broj objekata stavljenih u funkciju kulturnog turizma na kraju programskog razdoblja - 2 (Sinagoga i Varaždinska kuća)
Integrirani projekt kulturnog turizma – projekti za izradu potrebne ekonomsko-tehničke dokumentacije	<ul style="list-style-type: none"> • Povećanje broja investicijskih objekata za koje je izrađena sva potrebna dokumentacija 	Broj objekata sa izrađenom dokumentacijom na kraju programskog razdoblja - 2 (Tematski park Svijet kukaca i Gradsko groblje Varaždin)
Uređenje povijesnih objekata u povijesnoj gradskoj jezgri	<ul style="list-style-type: none"> • povećanje broja objekata koji su renovirani i stavljeni u funkciju 	Broj renoviranih objekata u gradskoj jezgri na kraju programskog razdoblja – 3 (Gradska vijećnica, Vila Oršić i palača Sermage).

Strateški cilj 3: Viša kvaliteta života

Mjera	Pokazatelj	Vrijednosti pokazatelja
Program poticanja energetske učinkovitosti u javnim zgradama	<ul style="list-style-type: none"> Povećanje energetske učinkovitosti javnih zgrada 	<p>Količina potrošene energije u javnim zgradama (<i>Izvor podataka: REA Sjever</i>)</p> <p>2013. – 1553,4 kWh/m² godišnje 2020. - 1242,72 kWh/m² godišnje</p>
Program poticanja energetske učinkovitosti u kućanstvima	<ul style="list-style-type: none"> Povećanje energetske učinkovitosti u kućanstvima 	<p>Količina potrošene energije u kućanstvima (<i>Izvor podataka: REA Sjever</i>)</p> <p>2013. – 271,41 kWh/m² godišnje 2020. - 217,13 kWh/m² godišnje</p>
Unapređenje života u ekološkom prostoru, briga o zelenim površinama	<ul style="list-style-type: none"> Povećanje uređenih zelenih površina na području grada 	<p>Zelene površine u gradu (<i>izvor podataka: Parkovi d.d.</i>)</p> <p>2015. – 90 ha 2020. – 110 ha</p>
Dovršenje održivog i reciklažnog sustava gospodarenja otpadom	<ul style="list-style-type: none"> Smanjena količina otpada koji se deponira porast količine sekundarnih sirovina. 	<p>Količina deponiranog otpada (<i>izvor podataka: Čistoća Varaždin d.o.o.</i>)</p> <p>2014. – 11.000 tona godišnje 2020. – 5.500 tona godišnje</p> <p>Količina sekundarnih sirovina (<i>izvor podataka: Čistoća Varaždin d.o.o.</i>)</p> <p>2014. – 1.200 tona godišnje 2020. – 5.500 tona. godišnje</p>
Rješenje prometne infrastrukture u gradu	<ul style="list-style-type: none"> Izrađena dokumentacija i planovi za prometno rješenje, izgrađeno prometno rješenje 	<p>Izrađena dokumentacija za prometna rješenja do 2020. – 4 (Denivelacija željezničkog prijelaza u V. Novaka i Istočna zaobilaznica i 2 rotora)</p> <p>Izgrađena prometna rješenja do 2020. – 4 (3 rotora i 1 željeznički prijelaz)</p>
Ekološki održivo rasvjetljenje javnih površina	<ul style="list-style-type: none"> Postotak smanjenja potrošnje energije javne rasvjete 	<p>Količina potrošene energije od javne rasvjete (<i>Izvor podataka: REA Sjever</i>)</p> <p>2011. – 1158 kW godišnje 2020. – 926 kW godišnje</p>
Modernizacija i poboljšanje funkcionalnosti Centra za mlade	<ul style="list-style-type: none"> Povećani broj udruga i članova udruga u Centru 	<p>Broj udruga mladih koje djeluju u Centru (<i>Izvor podataka: Savjet mladih Grada Varaždina</i>)</p> <p>2015. – 3 udruge (60 članova) 2020. - 10 udruga (200 članova)</p>
Razvoj usluga za socijalnu inkluziju	<ul style="list-style-type: none"> Povećani broj usluga za socijalnu inkluziju u Gradu 	<p>Broj usluga (<i>Izvor: UO za društvene djelatnosti Grada Važradina</i>)</p> <p>2015. – 4 usluga 2020. – 10 usluga</p>
Promocija bavljenja	<ul style="list-style-type: none"> Porast broja aktivnih 	<p>Broj aktivnih sportskih udruga (<i>Izvor</i></p>

sportom	sportskih udruga, <ul style="list-style-type: none"> • više sportskih događaja • više registriranih sportaša 	<i>podataka: Zajednica sportskih udruga Grada Varaždina)</i> 2015. – 115 sportskih klubova 2020. – 125 sportskih klubova Broj većih sportskih događaja u Gradu <i>(Izvor podataka: Zajednica sportskih udruga Grada Varaždina)</i> 2015. – 50 2020. – 60 Broj registriranih sportaša <i>(Izvor podataka: Zajednica sportskih udruga Grada Varaždina)</i> 2015. – 2980 sportaša 2020. – 3300 sportaša
Poboljšanje kapaciteta i kvalitete u sustavu odgoja i obrazovanja na području grada	<ul style="list-style-type: none"> • Veći broj djece koja završavaju osnovnu školu 	Broj djece koja završavaju osnovnu školu <i>(Izvor podataka: UO za društvene djelatnosti Grada Varaždina)</i> 2014. – 498 učenika 2020. - 550 učenika
Uspostava Centra za zaštitu i spašavanje	<ul style="list-style-type: none"> • Izrađena dokumentacija • Završen Centar i pušten u funkciju • Broj lokacija službi za zaštitu i spašavanje 	Broj lokacija službi za zaštitu i spašavanje <i>(Izvor podataka: UO za poslove Gradskog vijeća, mjesnu samoupravu i opće poslove Grada Varaždina)</i> 2015. – 5 lokacija u gradu 2020. – 1 lokacija
Razvoj komunalne i prometne infrastrukture u gradskim naseljima do 5.000 stanovnika	<ul style="list-style-type: none"> • Povećan broj preuređenih ulica • Pokrivenost kanalizacijskom mrežom (odvodnja) 	Broj novih ili renoviranih ulica <i>(Izvor podataka: UO za komunalni sustav i urbanizam Grada Varaždina)</i> 2015. – 1 ulica 2020. – 4 ulice (2 renovirane i 2 nove) Do 2020. izgrađen cjelokupni sustav odvodnje oborinskih i otpadnih voda na području svih gradskih naselja.
Razvoj društvene infrastrukture u gradskim naseljima do 5.000 stanovnika	<ul style="list-style-type: none"> • Broj dječjih vrtića, • broj adaptacija nogometnih igrališta i društvenih domova 	Broj dječjih vrtića <i>(Izvor podataka: UO za društvene djelatnosti Grada Varaždina)</i> 2015. – 1 dječji vrtić 2020. – 2 dječja vrtića Broj adaptiranih nogometnih igrališta i društvenih domova <i>(Izvor podataka: UO za društvene djelatnosti Grada Varaždina)</i> 2014. - 1 sportski teren 2020. - 3 lokacije

Razvoj turističke infrastrukture u gradskim naseljima do 5.000 stanovnika	<ul style="list-style-type: none"> Povećan broj šetnica i turističkih sadržaja 	Broj šetnica (<i>Izvor podataka: UO za komunalni sustav i urbanizam Grada Varaždina</i>) u 2015. – 1 šetnica u 2020. - 3 šetnice
---	---	--

Najvažniji pokazatelji koji proizlaze iz ovog strateškog cilja su povećanje broja učenika obrazovanih za deficitarna zanimanja, smanjenje energetske potrošnje i bolja energetska učinkovitost, poboljšana zdravstvena slika građana kroz povećanje tjelesne aktivnosti te unaprjeđena javna sigurnost kroz mjere zaštite od poplava i javne zaštite.

4.4. PREGLED STRATEŠKIH CILJEVA, PRIORITETA, MJERA I AKTIVNOSTI

4.4.1. Strateški cilj 1: Razvoj gospodarstva i potrebnih kompetencija

Strateški cilj razvoj gospodarstva i potrebnih kompetencija je vezan na poticanje poduzetništva, razvoj kreativnih industrija, privlačenje investicija u Grad Varaždin i unapređenje strukture radne snage.

Cilj će se odraziti u povećanju i proširenju poduzetničke i kreativne aktivnosti u industriji, malom i srednjem poduzetništvu i obrtništvu i u povećanju investicija u gradu Varaždinu.

STRATEŠKI CILJ 1	RAZVOJ GOSPODARSTVA I POTREBNIH KOMPETENCIJA
PRIORITET 1	Povećana i proširena poduzetnička aktivnost u industriji, malom i srednjem poduzetništvu i obrtništvu
MJERA 1	Razvoj poduzetničkih zona i tehnoloških parkova - stvaranje uvjeta za razvoj poduzetništva
OPIS I CILJ MJERE	U cilju stvaranja uvjeta za gospodarski razvoj Grad Varaždin će na području Gospodarske zone Brezje izgraditi potrebnu komunalnu infrastrukturu i urediti javne prometne površine. Veličina navedene zone iznosi više od 1.5 milijuna m ² te se nalazi u neposrednoj blizini autoceste Budimpešta-Zagreb. Izgradnjom i opremanjem Tehnološkog parka Varaždin - Centra kompetencija za obnovljive izvore energije na lokaciji u Brezju osigurat će se kvalitetna razvojno-istraživačka potpora poduzetnicima, kao i sama proizvodnja u okviru Centra. Navedene aktivnosti doprinijeti će većoj konkurentnosti gospodarstva te otvaranju novih tvrtki i rast zaposlenosti.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> Razvoj i moderniziranje postojećih poduzetničkih zona te potencijalno planiranje i otvaranje Gospodarske zone Brezje sukladno Odluci o uvjetima i postupku raspolaganja sa zemljištem na području Gospodarske zone Brezje Razvoj Tehnološkog parka - Centra kompetencija za obnovljive izvore energije kao nositelja aktivnosti razvoja novih tehnologija u 4 smjera

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Gradnja zgrade Tehnološkog parka – Centra kompetencija obnovljivih izvora energije – Grad Varaždin će intenzivirati komunikaciju s aktivnim poduzetnicima u cilju prikupljanja informacija o mogućnostima aktivnog uključivanja Grada u stvaranju boljeg investicijskog i poduzetničkog okruženja (poduzetnički aktualni sat) – stimulatívni zakup poslovnog prostora – povećanje brzine interneta.
OČEKIVANI REZULTATI	Povećanje novih tehnologija u strukturi tradicionalnih djelatnosti Veće uključivanje istraživačke i znanstvene djelatnosti u poduzetništvo radi stvaranja proizvoda dodane vrijednosti
NOSITELJI	Grad Varaždin, Tehnološki park Varaždin, sveučilišna zajednica, istraživačke organizacije
KORISNICI	Poduzetnici, razvojne i istraživačke institucije
STRATEŠKI CILJ 1	RAZVOJ GOSPODARSTVA I POTREBNIH KOMPETENCIJA
PRIORITET 2	Poticanje privlačenja investicija -Program mjera poticanja razvoja gospodarstva na području Grada Varaždina
MJERA 1	Poticanje razvoja gospodarstva pokretanjem investicija (greenfield i brownfield investicije)
OPIS I CILJ MJERE	<p>Cilj ove mjere je stvaranje povoljnog poduzetničkog okruženja za razvoj gospodarstva privlačenjem novih investitora i razvojem postojećih gospodarskih subjekata. Mjere poticanja razvoja greenfield investicija provoditi će se na lokacijama koje su prostorno planskom dokumentacijom predviđene za gospodarski razvoj i koji su aktom Gradskog vijeća Grada Varaždina definirane kao gospodarske zone. Ostali ciljevi ove mjere su poticanje novih investicija u Gospodarskoj zoni Brezje, otvaranje novih radnih mjesta s naglaskom na zapošljavanje visokoškoloovane i mlade radne snage, stvaranje uvjeta za ostvarivanje više razine osobnih dohodaka zaposlenih, te usmjerenim poticajima utjecati na promjenu gospodarske strukture u kojoj dominiraju radno intenzivne i niskodohodovne djelatnosti.</p> <p>Mjere poticanja brownfield investicija usmjerene su ponovnom aktiviranju neiskorištenih gospodarskih resursa na području Grada Varaždina od strane postojećih ili novih gospodarskih subjekata. Ciljevi mjere su jačanje tržišne konkurentnosti postojećih gospodarskih subjekata, otvaranje novih radnih mjesta s naglaskom na zapošljavanje visokoškoloovane i mlade radne snage, stvaranje uvjeta za ostvarivanje više razine osobnih dohodaka zaposlenih, usmjerenim poticajima utjecati na promjenu gospodarske strukture u kojoj dominiraju radno intenzivne i nisko dohodovne djelatnosti.</p>
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Provođenje potpora sukladno Programu mjera poticanja razvoja gospodarstva na području Grada Varaždina – Izrada Kataloga potencijalnih investicija i projekata – Potpora poduzetništvu putem Poduzetničkog fonda Grada Varaždina – Program informiranja poduzetnika – Izrada Kataloga nekretnina u vlasništvu grada Varaždina

	<ul style="list-style-type: none"> – Izgradnja servisne ceste zapadno od istočne obilaznice (Com-prom, Solvis, Tehnološki park - Tehnološki park - Centar kompetencija za obnovljive izvore energije) – Izgradnja servisne ceste istočno od istočne obilaznice (Gospodarska zona Brezje - istok) – Sukladno provedbi Programa mjera poticanja razvoja gospodarstva na području Grada Varaždina provoditi će se sljedeće aktivnosti – Osiguravanje poticajnih financijskih sredstva iz proračuna Grada Varaždina i drugih izvora u obliku – Financijska potpora inovativnim projektima od općedruštvenog značaja – Preuzimanje dijela razvojnih troškova (sufinanciranje troškova zaštite patenata, sufinanciranje dobivanja međunarodnih standarda kvalitete i sl) – Informiranje i oglašavanje na službenim stranicama Grada u cilju prikupljanja informacija o neiskorištenim gospodarskim resursima na području grada Varaždina i formiranje registra neiskorištenih poduzetničkih resursa (građevina, zemljišta,...) koji će potencijalnim investitorima pružati osnovne podatke o nekretnini (površina, infrastruktura, lokacija na karti grada, podaci o vlasniku i sl.), a vlasnicima će pružiti mogućnost besplatnog online oglašavanja slobodnih kapaciteta – Izrada programa i akcijskog plana revitalizacije i korištenja prostora bivše vojarne u Optujskoj u okviru projekta URBACT III – MAPS.
OČEKIVANI REZULTATI	<p>Pokretanje ulaganja u gospodarsku zonu Brezje, otvaranje novih radnih mjesta.</p> <p>Bolje pružanje informacija o mogućnostima ulaganja na području Grada na zapuštenim lokacijama, pokretanje revitalizacije prostora i objekata na području bivše vojarne.</p>
NOSITELJI	<p>Grad Varaždin - Upravna tijela (Upravni odjel za gospodarstvo, turizam i međunarodnu suradnju, Upravni odjel za komunalni sustav i urbanizam i Upravni odjel za financije, proračun i javnu nabavu).</p> <p>HGK, HOK, Razvojna agencija Sjever DAN d.o.o., Tehnološki park Varaždin d.o.o.</p>
KORISNICI	Poduzetnici, investitori
STRATEŠKI CILJ 1	RAZVOJ GOSPODARSTVA I POTREBNIH KOMPETENCIJA
PRIORITET 3	Povećanje kreativnosti/inovativnosti i razvoj potrebnih kompetencija
MJERA 1	Razvoj kompetencija i umrežavanja poduzetnika
OPIS I CILJ MJERE	<p>Grad Varaždin će investitorima omogućiti korištenje potporne poduzetničke infrastrukture aktivnim sudjelovanjem u međusobnom povezivanju i koordinaciji između institucija i investitora. Razvojem kompetencija kod poduzetnika posebno mikro, malih i srednjih putem edukacija, informiranja i mentorstva podići će se njihov kapacitet adsorpcije sredstava iz EU i ostalih fondova. Umrežavanjem poduzetnika planira se povećati njihova produktivnost, tržnost i</p>

	općenito konkurentnost na tržištu. Stručnu pomoć poduzetnicima kao i potencijalnim investitorima te koordinaciju između nadležnih institucija provoditi će Upravni odjel za gospodarstvo, turizam i međunarodnu suradnju Grada Varaždina.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Razvoj kreativnih MSP i umrežavanje, organizacija clustera – Pilot projekt – uvođenje poduzetničkog obrazovanja u osnovnoškolsko obrazovanje kroz 'Poduzetnički sat – Program poticanja razvoja preferencijalnih i visokotraženih zanimanja – Edukacija poduzetnika za financiranje iz EU i domaćih fondova – Sufinanciranje pomoći kod izrade strateške i planske dokumentacije, sufinanciranje održavanja savjetodavnih usluga i organizacija te provedba radionica – Izrada Vodiča za nove poduzetnike – ulagače – Program informiranja poduzetnika – Educiranje i umrežavanje poduzetnika kroz programe Pučkog otvorenog učilišta – Internacionalizacija poslovanja poduzetnika - međunarodno povezivanje i korištenje iskustava gradova partnera
OČEKIVANI REZULTATI	Veći stupanj umreženosti poduzetnika i korisnika usluga Porast kompetencija za prijavu i provođenje projekata u EU fondovima za poduzetništvo Povećanje prijave na fondove
NOSITELJ	Grad Varaždin, Tehnološki park Varaždin, Razvojna agencija Sjever DAN, Regionalna energetska agencija Sjever
KORISNICI	Poduzetnici
STRATEŠKI CILJ 1	RAZVOJ GOSPODARSTVA I POTREBNIH KOMPETENCIJA
PRIORITET 3	Povećanje kreativnosti/inovativnosti i razvoj potrebnih kompetencija
MJERA 2	Poticanje kreativnog poduzetništva i inovativnosti
OPIS I CILJ MJERE	Kreativno poduzetništvo te inovacije predstavljaju važan segment u razvoju ukupne poduzetničke inicijative, a posebno kada se radi o osnivanju startupova i aktiviranju mladih poduzetnika. Cilj je potaknuti prvenstveno mlade, kreativne i inovativne osobe na razvoj poduzetničke ideje i stvaranje novih proizvoda s dodanom vrijednošću. Kako bi se oni osposobili za realizaciju svojeg proizvoda od ideje do prodaje potrebno im je osigurati odgovarajuće potpore i to u obliku financijskih, prostornih i edukativnih potpora.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Subvencioniranje kamata za poduzetničke kredite u području kreativnog poduzetništva i inovacija – Organizacija radionica i razmjene iskustava s međunarodnim partnerima na teme startupova, razvoja novih tehnologija i slično – Organizacija radionica na temu osmišljavanja projekata za prijavu na EU fondove i poticanje „projektnog“ načina razmišljanja kod poduzetnika – Program informiranja poduzetnika

	– Poticanje kreativnosti u malom poduzetništvu kroz godišnje izložbe i natječaje
OČEKIVANI REZULTATI	Povećanje udjela kreativnog poduzetništva u ukupnom poduzetništvu, kao i povećanje novih kreativnih i inovativnih proizvoda u serijskoj proizvodnji, te veći broj korisnika potpora i subvencija iz različitih fondova namijenjenih poduzetnicima posebnom mladim i početnicima.
NOSITELJI	Grad Varaždin, Razvojna agencija Sjever DAN, Tehnološki park Varaždin
KORISNICI	Poduzetnici
STRATEŠKI CILJ 1	RAZVOJ GOSPODARSTVA I POTREBNIH KOMPETENCIJA
PRIORITET 3	Povećanje kreativnosti/inovativnosti i razvoj potrebnih kompetencija
MJERA 3	Razvoj društvenog poduzetništva
OPIS I CILJ MJERE	Društveno ili socijalno poduzetništvo doživljava svoj razvoj i postaje sve značajnija kategorija poduzetništva na području cijele EU pa tako i Hrvatske. To je proces u kojem građani koristeći poduzetničke metode i sredstva grade ili transformiraju postojeće strukture kako bi pronašli rješenja društvenih problema (siromaštvo, isključenost, nepismenost, kršenje ljudskih prava, uništavanje okoliša i korupcija) u svrhu poboljšanja kvalitete života svih slojeva stanovništva. Cilj poticanja razvoja društvenog poduzetništva na području Grada je prije svega stvaranje novih radnih mjesta posebno za teže zapošljive osobe, te snažnije uključivanje poduzetnika u prepoznavanje potreba zajednice. Društveno poduzetništvo nema za cilj stvarati samo dohodak za svoje vlasnike nego prije svega doprinijeti boljoj socijalnoj slici grada.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Potpora društvenom poduzetništvu u vidu subvencija za pokretanje poslovanja – Pilot projekt osnivanja Energetske zadruge – Povezivanje pravilne prehrane u odgojno-obrazovnim ustanovama s društvenim poduzetništvom – Osnivanje Centra za razvoj društvenog poduzetništva i inkluziju – Povezivanje socijalnih udruga i zadruga s poduzetnicima
OČEKIVANI REZULTATI	Povećanje uključivosti ranjivih skupina građana u tržište rada, smanjenje socijalnih razlika i ublažavanje siromaštva, povećanje pružatelja socijalnih usluga, bolja povezanost poduzetnika i lokalne zajednice, pravilnija prehrana djece i mladih
NOSITELJI	Poduzetnici, Grad Varaždin, civilne udruge, socijalne ustanove, HZZ, HGK, HOK, gradske komunalne tvrtke
KORISNICI	Poduzetnici, nezaposlene osobe, ranjive skupine

4.4.2. Strateški cilj 2: Razvoj turizma

Središnje mjesto koje zauzimaju projekti u funkciji očuvanja kulturne baštine odnosi se na ulaganja u povijesnu gradsku jezgru (PGJ). Najučinkovitiji način očuvanja autentičnosti povijesne gradske jezgre koju čine građevine, trgovi, ulice i parkovi je njezina gospodarska održivost, odnosno uključivanje svih sadržaja PGJ u opravdanu turističku ponudu Varaždina. Iz tog razloga je grad Varaždin i donio „Program uređenja povijesne gradske jezgre (PGJ) za razdoblje 2015. – 2025. i njezina integracija u razvoj turizma grada Varaždina“. Ovim programom određeni su projekti i aktivnosti koje su većim djelom vezane uz razvoj kulturnog turizma kao strateškog cilja razvoja Varaždina.

STRATEŠKI CILJ 2	RAZVOJ TURIZMA
PRIORITET 1	Povećanje i proširenje produkcije kulturnih i turističkih događaja
MJERA 1	Podrška turističkim i kulturnim događajima/proizvodima grada
OPIS I CILJ MJERE	Obzirom da se kulturna i turistička sezona u gradu Varaždinu dijeli u nekoliko segmenata (nije kontinuirana), putem novih sadržaja, događaja i infrastrukturnim uređenjem se želi proširiti i osvježiti ponuda kako bi grad imao cjelogodišnju sezonu u sferi kulturnog turizma, a samim time i oplemeniti podršku produkciji kulturno-turističkih proizvoda/događaja. Produljenjem sezone, očekuje se porast posjeta kako domaćeg stanovništva, tako i tuzemnih i inozemnih turista, te povećanje prihoda na cjelokupnom području grada Varaždina.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Provedba PPS programa Hrvatska 365 – turizam cijele godine – Financijske i nefinancijske potpore organizaciji turističkih manifestacija – Potpore povezivanju novih tehnologija i kreativnih industrija u stvaranju novih turističkih sadržaja – Usvajanje i provedba kulturne strategija Grada – Provedba Strateškog plana razvoja turizma grada Varaždina 2014. – 2020. („Službeni vjesnik Grada Varaždina“ broj 3/14) – Uvođenje novih sadržaja (festivali, konferencije, revije...)
OČEKIVANI REZULTATI	Povećanje broja posjetitelja, povećanje korištenja smještajnih kapaciteta i turističke potrošnje Nova zapošljavanja u turističkoj djelatnosti kao i pratećim djelatnostima.
NOSITELJI	Grad Varaždin, Turistička zajednica grada Varaždina, turističke agencije, udruga VANIMA, gradske institucije, Razvojna agencija Sjever – DAN
KORISNICI	Građani, udruge civilnog sektora, poduzeća i obrti, nezaposleni, Grad Varaždin, državne institucije i organizacije
STRATEŠKI CILJ 2	RAZVOJ TURIZMA
PRIORITET 1	Povećanje i proširenje produkcije kulturnih i turističkih događaja
MJERA 2	Promocija kulturno-turističke ponude grada Varaždina

OPIS MJERE	Grad Varaždin je unatrag nekoliko dekada etablirano mjesto vezano za pojedine turističke manifestacije, kao i mjesto kontinentalne Hrvatske sa dobrim vezama (obzirom na zemljopisni položaj) sa (susjednim) inozemnim partnerima, te time mogućnostima za povećanjem kulturno-turističke ponude. Kako je nužan preduvjet za povećanjem ponude promocija destinacije, potrebna je kontinuirana i dobro osmišljena mjera (branding grada), čime se uvećava vrijednost same kulturno-turističke ponude, kao i ukupne slike grada Varaždina kao kulturno-turističke destinacije. Iako postojeće institucije i gradska uprava daju značajan doprinos, potrebno je kontinuirano unapređivati navedeno okruženje, te jačati suradnju između svih dionika u danom sektoru.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Potpore turističkim subjektima (Turistička zajednica grada Varaždina, turističke agencije, ustanove i sl.) za promociju kulturno- turističkih sadržaja i razvoj branda varaždinskog turizma (Strateški plan razvoja turizma grada Varaždina 2014. – 2020.) – Jačanje promocije turističkih događaja putem turističkih agencija u većim središtima kao što su Zagreb, Maribor, Graz i dr.
OČEKIVANI REZULTATI	Bolja prepoznatljivost grada kao turističke destinacije Uvrštavanje turističkih znamenitosti grada u ponude turističkih agencija
NOSITELJI	Grad Varaždin, Turistička zajednica grada Varaždina, turističke agencije, Turistička zajednica Varaždinske županije
KORISNICI	Poduzetnici, građani , Grad Varaždin, domaći i strani turisti
STRATEŠKI CILJ 2	RAZVOJ TURIZMA
PRIORITET 1	Povećanje i proširenje produkcije kulturnih i turističkih događaja
MJERA 3	Razvoj procesa destinacijskog menadžmenta
OPIS I CILJ MJERE	Percepcija Grada Varaždina kao jednodnevne destinacije i to pretežito za grupne dolaske, a u uvjetima nedovoljno razvijenog destinacijskog menadžmenta (bilo zbog na nacionalnoj razini još uvijek nedefiniranog sustava upravljanja destinacijama ili iz razloga nedovoljne suradnje i koordinacije na lokalnoj razini), predstavljaju ključne 'strateške nedostatke' koji pridonose današnjem pretežito izletničkom karakteru Varaždina. Razvojem tog procesa koji podrazumijeva profesionalno planiranje, implementaciju, redovno revidiranje i ocjenjivanje provedenih aktivnosti, Grad Varaždin bi postao konkurentnija destinacija (osobito u kontinentalnom turizmu) i time ostvariti dugoročnu konkurentsku prednost na turističkom tržištu.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Uspostava jedinstvene baze podataka turističkih objekata na lokalnoj razini – praćenje ostvarenja aktivnosti kulturno-turističke destinacije – razvoj agencije za destinacijski menadžment (turističke zajednice usmjerene su na opću promociju destinacije i ukupni destinacijski proizvod u kojem treba stvarati nove doživljaje i pokrenuti i aktivirati niz destinacijskih i menadžment kompanija) – umrežavanje sa turističkim destinacijama u okruženju zbog povećanja turističkih kapaciteta.

OČEKIVANI REZULTATI	Izrađena baza podataka i procjena stanja kulturno-turističke destinacije (javna uprava, turizam, kultura, komunalni sektor, civilne udruge, malo i srednje poduzetništvo u turizmu).
NOSITELJI	Turistička zajednica grada Varaždina, Grad Varaždin, poduzetnici, udruge civilnog društva, javne ustanove u kulturi, tvrtke registrirane za kulturnu djelatnost.
KORISNICI	Građani, Turistička zajednica grada Varaždina, Grad Varaždin, poduzetnici, udruge civilnog društva, Razvojna agencija Sjever DAN, javne ustanove u kulturi, tvrtke registrirane za kulturnu djelatnost, posjetitelji.
STRATEŠKI CILJ 2	
RAZVOJ TURIZMA	
PRIORITET 2	Revitalizacija kulturne baštine u svrhu daljnjeg razvoja turizma
MJERA 1	Uređenje komunalne infrastrukture povijesne gradske jezgre
OPIS I CILJ MJERE	Održavanje ukupne komunalne infrastrukture u povijesnoj gradskoj jezgri je s konzervatorskog i izvedbenog stajališta izrazito složen i skup proces. Radi se o području koje obuhvaća u užem smislu 35 ha, te sa dodatnih 21.6 ha u širem smislu (uz kontaktnu/širu zonu) čini značajno područje grada veličine 56.6 ha. Dio projekata koji se uglavnom odnose na održavanje i obnovu ulica, trgova i druge komunalne infrastrukture financirat će se iz proračuna Grada i po mogućnosti sufinanciranjem iz nacionalnih fondova (Ministarstvo turizma, Ministarstvo kulture, Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost i dr.).
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Program uređenja povijesne gradske jezgre za razdoblje 2015. – 2025. i njezina integracija u razvoj turizma Grada Varaždina – Projekti koje će Grad Varaždin provoditi u narednom razdoblju do 2020. godine: <ul style="list-style-type: none"> - Uređenje Trga slobode, - Uređenje ulica u PGJ – Pavlinske i Ankice Opolski, - Osvjetljavanje povijesne gradske jezgre, - Šetalište Vatroslava Jagića, - Obnova palače Oršić, - Uređenje Trga bana Josipa Jelačića, - Uređenja bivšeg kina u ulici Ivana Kukuljevića, - Uređenje dvorišta i veža – Uređenje i održavanje pročelja povijesnih zgrada u povijesnoj gradskoj jezgri – Razvoj cikloturizma izgradnjom Cikloturističke prihvatne točke i izradom novih ruta biciklističkih staza za potrebe razvoja cikloturizma kao i vertikalno obilježavanje.
OČEKIVANI REZULTATI	<ul style="list-style-type: none"> – Uređena i održavana povijesna gradska jezgra koja odražava povijesni izgled privlačan turistima – Duže zadržavanje u razgledavanju povijesne gradske jezgre – Povećanje cikloturista koji dolaze u grad Varaždin

NOSITELJ	Grad Varaždin
KORISNICI	Građani, turisti, poduzetnici
STRATEŠKI CILJ 2	RAZVOJ KULTURNOG TURIZMA
PRIORITET 2	Revitalizacija kulturne baštine u svrhu daljnjeg razvoja turizma
MJERA 2	Integrirani projekt kulturnog turizma – projekti za izvođenje
OPIS I CILJ MJERE	Zbog značajnog utjecaja na društveni razvoj (ne samo u kulturno-turističkom smislu), planirani su infrastrukturni zahvati, a koji su vezani ponajprije uz integrirani projekt kulturnog turizma. Uspostava sustava za razvoj kulturnog turizma, uz stvaranje novih aktivnosti putem investicija u kapitalne objekte (projekti Varaždinske sinagoge i Varaždinske kuće) stvoriti će nove mogućnosti, nove manifestacije, nova radna mjesta potrebne za daljnji razvoj na lokalnoj razini. Osnova povezivanja svih dionika u integriranu kulturno-turističku ponudu će kasnije rezultirati kvalitetnim sadržajem i uslugama tijekom cijele godine.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Program uređenja povijesne gradske jezgre za razdoblje 2015. – 2025. i njezina integracija u razvoj turizma Grada Varaždina – Prijava i realizacija projekata Obnova, dogradnja i prenamjena sinagoge u Galerijski centar Varaždin i Centar za posjetitelje „Varaždinska kuća“ za sufinanciranje iz fondova EU.
OČEKIVANI REZULTATI	<ul style="list-style-type: none"> – Obnovljen i revitaliziran objekt varaždinske sinagoge – Obnovljen objekt u Gajevoj ulici i njegova prenamjena u Centar za posjetitelje „Varaždinska kuća“ – Povećana kulturno-turistička ponuda Grada organizacijom različitih manifestacija u obnovljenim objektima – Povećanje broja turista vezano na specifične događaje.
NOSITELJI	Grad Varaždin, Turistička zajednica grada Varaždina, Galerijski centar Varaždin, Razvojna agencija Sjever – DAN, poduzetnici u turizmu.
KORISNICI	Građani, domaći i strani turisti, obrazovne institucije, institucije i ustanove u kulturi, poduzetnici, civilni sektor.
STRATEŠKI CILJ 2	RAZVOJ TURIZMA
PRIORITET 2	Revitalizacija kulturne baštine u svrhu daljnjeg razvoja turizma
MJERA 3	Integrirani projekt kulturnog turizma – projekti za izradu potrebne ekonomsko-tehničke dokumentacije
OPIS MJERE	Uređenjem i dodavanjem novih sadržaja postojećeg spomenika kulture Gradskog groblja po kojem je Varaždin prepoznatljiv te izgradnjom potpuno novog objekta Tematskog parka Svijet kukaca povećati će se turistička ponuda grada. Gradsko groblje Varaždin je značajan spomenik kulture koji ima poseban naglasak na krajobraznu i parkovnu arhitekturu i prema tome je prepoznatljiv i u Europi i u svijetu. Cilj projekta je približiti vrijednosti groblja turistima i time obogatiti turističku ponudu Varaždina, ali na način kojim se neće

	utjecati na osnovnu namjenu groblja. Tematski park Svijet kukaca objedinio bi stalni postav entomološkog odjela, kuću živih leptira, izložbeni prostor s promjenjivim sadržajima, istraživački centar i zabavno edukativni dio. Time bi Varaždin dobio jedinstvenu kulturno-turističko-edukativno-ekološko-znanstvenu atrakciju utemeljenu na radu svjetski poznatog prirodoslovca Franje Koščeca.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Program uređenja povijesne gradske jezgre za razdoblje 2015. – 2025. i njezina integracija u razvoj turizma Grada Varaždina – Prijava i daljnji razvoj projekata uređenja Gradskog groblja sa šetnicom te tematskog parka „Svijet kukaca“ za sufinanciranje izrade projektne dokumentacije.
OČEKIVANI REZULTATI	<ul style="list-style-type: none"> – Izrađena projektna i ekonomska dokumentacija za 2 infrastrukturna projekta: Tematski park Svijet kukaca i Gradsko groblje – Povećana kulturno-turistička ponuda grada organizacijom različitih manifestacija u obnovljenim objektima – Povećanje broja turista vezano na specifične događaje.
NOSITELJI	Grad Varaždin, Turistička zajednica grada Varaždina, Parkovi, Gradski muzej Varaždin, Razvojna agencija Sjever – DAN.
KORISNICI	Građani, domaći i strani turisti, obrazovne institucije, institucije i ustanove u kulturi, civilni sektor, poduzetnici.
STRATEŠKI CILJ 2	
RAZVOJ TURIZMA	
PRIORITET 2	Revitalizacija kulturne baštine u svrhu daljnjeg razvoja turizma
MJERA 4	Uređenje povijesnih objekata u povijesnoj gradskoj jezgri
OPIS I CILJ MJERE	Kako je povijesna gradska jezgra bogata vrijednim objektima i zelenim površinama valja planirati njihovu obnovu i održavanje, te planirati oblike korištenja koji će osigurati njihovu održivost. Uvođenjem novih sadržaja u stare objekte osiguravamo postizanje ovog cilja odnosno jamčimo im održivost putem turističke namjene. U djelu Starog grada koji je zasigurno najprepoznatljiviji brand Grada Varaždina nalaze se objekti i prostor koji predstavlja atraktivne potencijale za razvoj kulturnog turizma. Stavljanjem u turističku funkciju povećava se ukupna turistička ponuda grada i ujedno obnavlja i štiti kulturno nasljeđe.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Program uređenja povijesne gradske jezgre za razdoblje 2015. – 2025. i njezina integracija u razvoj turizma Grada Varaždina – Razvoj projekta obnove i revitalizacije dvorišta/palače Sermage – Razvoj projekta uređenja žitnice kod Starog grada – Razvoj projekta otvorenog amfiteatra na lokaciji Stari grad.
OČEKIVANI REZULTATI	– Povećanje broja događaja, proširenje turističke ponude, povećanje broja posjetitelja posebno mladih i djece.
NOSITELJI	Gradski muzej Varaždin, Grad Varaždin, Turistička zajednica grada Varaždina.
KORISNICI	Turisti, kulturne i obrazovne ustanove, civilne udruge, građani.

Drugi strateški cilj obuhvaća povećanu i proširenu produkciju kulturnih i turističkih događaja koji rezultiraju porastom posjete domaćeg stanovništva i turista događajima i time povećavaju prihod od turizma i kulturne baštine. Horizontalni cilj svih mjera je jačanje pozicije Varaždina kao kontinentalne turističke destinacije.

4.4.3. Strateški cilj 3: Viša kvaliteta života

STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 1	Energetska učinkovitost
MJERA 1	Program poticanja energetske učinkovitosti u javnim zgradama
OPIS I CILJ MJERE	Cilj ove mjere je povećati energetske učinkovitost i smanjiti energetske troškove u javnom sektoru. Kroz smanjenje troškova koji su dobrodošli rezultat za sve dionike, javnosti će se konkretno predstaviti koristi energetske učinkovitosti kako za pojedinca ili subjekt, tako i za društvo u cjelini kroz smanjenje potrošnje energenata, povećanu sigurnost opskrbe energijom i smanjenjem štetnosti za okoliš. Akcijskim planom energetske održivog razvitka grada Varaždina utvrđeno je da je javnim zgradama na području grada potrebna energetska obnova jer su veliki potrošači energije koja može biti upotrebljena racionalnije i ekonomičnije. Ujedno, svi djelatnici javnih službi moraju proći edukaciju o načinima raspolaganja energijom i mogućnostima racionalnije potrošnje i raspolaganja energentima.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Provođenje Akcijskog plana energetske održivog razvitka SEAP-a – Izrada programa edukacije javnosti o energetske učinkovitosti – Izrada i provođenje plana poticanja energetske učinkovitosti grada Varaždina – Razmjena primjera dobre prakse sa partnerima na području energetske učinkovitosti – Energetska obnova zgrada Dječjeg vrtića Varaždin – Energetska obnova zgrada gradske uprave – Solarni sustavi za napajanje stubišne rasvjete u svim javnim zgradama – Solarni sustavi za hlađenje/grijanje javnih prostora – Razrada projekta pametnih zgrada.
OČEKIVANI REZULTATI	Porast svijesti i znanja o energetske učinkovitosti u javnom sektoru, smanjenje potrošnje energije, pripremljene smjernice i strategija za energetske učinkovitost u sljedećem programskom razdoblju.
NOSITELJI	Grad Varaždin, Regionalna energetska agencija SJEVER.
KORISNICI	Građani, javne ustanove i poduzeća.
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 1	Energetska učinkovitost
MJERA 2	Program poticanja energetske učinkovitosti u kućanstvima
OPIS I CILJ MJERE	Cilj ove mjere je povećati energetske učinkovitost i smanjiti

	energetske troškove kod građana, to jest, u njihovim domovima, bilo u stambenim zgradama ili obiteljskim kućama. Građane će se putem edukacija i promocije energetske učinkovitosti osvijestiti o koracima koje sami mogu poduzeti u svrhu bolje energetske učinkovitosti, a provesti će se i program poticanja energetske obnove za višestambene zgrade i obiteljske kuće.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Provedba Akcijskog plana energetske održivosti razvitka grada Varaždina – Izrada edukativnog vodiča o energetske učinkovitosti – Izrada i provođenje plana poticanja energetske učinkovitosti grada Varaždina – Javne radionice i tribine o mogućnostima poboljšanja energetske učinkovitosti u domaćinstvima te organizacija Sajma obnovljivih izvora energije – Potpore sukladno Programu EnU u višestambenim zgradama (u suradnji s FZOEU i upraviteljima višestambenih zgrada) – Potpore sukladno Programu EnU u obiteljskim kućama – Sajam Cro Expo Eco Energy.
OČEKIVANI REZULTATI	Porast svijesti i znanja o energetske učinkovitosti u javnom sektoru, smanjenje potrošnje energije, pripremljene smjernice i strategija za energetske učinkovitost u sljedećem programskom razdoblju
NOSITELJI	Grad Varaždin, Regionalna energetska agencija SJEVER
KORISNICI	Građani, javne ustanove i poduzeća
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 2	Unapređenje zaštite okoliša i prirodnog bogatstva
MJERA 1	Unapređenje života u ekološkom prostoru, briga o zelenim površinama
OPIS I CILJ MJERE	Cilj ove mjere je revitalizirati neke zapuštene ili propale zelene površine u gradu, uključiti ih u urbanističke planove i stvoriti uvjete za njihovo održavanje.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Održavanje baze podataka o zelenim gradskim površinama – Akcijski plan revitalizacije zelenih površina u gradu – Uvođenje zaštićenih zelenih površina u prostorno – plansku dokumentaciju – Provođenje projekta CENSE 2020 i ostalih prijavljenih EU projekata – Održavanje i revitalizacija zelenih površina, dječjih igrališta, Dravske šume, šume Jelačićka – Hortikulturna revitalizacija Starog grada – Hortikulturna revitalizacija parka V. Jagića – Sanacija drvoreda lipa u ulici A. Cesarca – Revitalizacija zelenih površina i sadnja novog drvoreda u ulici. Zrinskih i Frankopana – Obnova postojećih dječjih igrališta na javnim površinama

	– Uklanjanje nezbrinutog otpada i sanacija zemljišta na lokaciji Brezje.
OČEKIVANI REZULTATI	Povećan broj zelenih površina u gradu, povećanje prirodnih aktivnosti, okretanje građana životu u prirodi i na otvorenom.
NOSITELJ	Grad Varaždin.
KORISNICI	Građani, civilno društvo, lokalna zajednica.
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 2	Unapređenje zaštite okoliša i prirodnog bogatstva
MJERA 2	Dovršenje održivog i reciklažnog sustava gospodarenja otpadom
CILJ MJERE	Cilj ove mjere je upotreba otpada iz gospodarstva i kućanstva kao sekundarnih izvora energije i energenata čime se smanjuje štetni učinak na okoliš količinom smeća koje proizvode gospodarstva i kućanstva.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Izrada akcijskog plana reciklaže otpada iz gospodarstva – Edukacija i promocija recikliranja otpada iz kućanstva – Otvaranje kompostane za zeleni otpad – Izgradnja reciklažnog dvorišta uz sufinanciranje Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.
OČEKIVANI REZULTATI	Povećana količina otpada iz gospodarstva i kućanstva koji se koristi kao sekundarni izvor energije, manja potrošnja osnovne energije, smanjena količina otpada koju proizvodi gospodarstvo i kućanstva.
NOSITELJ	Grad Varaždin, komunalne tvrtke Grada Varaždina.
KORISNICI	Ukupna lokalna zajednica.
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 3	Podizanje kapaciteta komunalne infrastrukture
MJERA 1	Rješenje prometne infrastrukture u gradu
OPIS I CILJ MJERE	U gradu postoji nekoliko prometnih punktova koji trebaju rješenje da bi se smanjio prometni pritisak i gužve koje nastaju. Jedna od žarišnih točka je pružni prijelaz kod željezničkog kolodvora koji odsijeca cijeli jedan kvart od centra grada te otežava stanovnicima tog dijela grada kretanje prema centru. Ujedno, na tom mjestu se zbog frekvencije vlakova stvaraju svakodnevne prometne gužve u vremenima kada je prometni pritisak najveći. Cilj ove mjere je smanjivanje prometnog pritiska u centru grada zbog prolaska željezničke pruge, te povezivanje dijela grada iza pružnog prijelaza sa centrom. Ujedno se predviđenim aktivnostima namjeravaju riješiti i ostali prometni problemi u gradu.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Izrada dokumentacije i planova za sljedeća prometna rješenja: – Rekonstrukcija raskrižja Ulica M.Krleže i K.Filića – Rekonstrukcija raskrižja u Optujskoj ulici (Supernova) – Izgradnja nove ulice sa rekonstrukcijom raskrižja Optujske i Hallerove ulice (I i II faza) – Denivelacija prijelaza željezničke pruge – nadvožnjak Supilova –

	<p>V. Novaka</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rekonstrukcija raskrižja Zagrebačke i Gospodarske ulice – Izrada Plana urbane mobilnosti – Uvođenje sustava e-bicikli.
OČEKIVANI REZULTATI	Smanjene prometne gužve u gradu, bolja protočnost prometa, bolja povezanost dijela grada preko pruge sa centrom, rast vrijednosti nekretnina u dijelu grada preko pruge.
NOSITELJI	Grad Varaždin, ŽUC, HŽ.
KORISNICI	Građani, HŽ.
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 3	Podizanje kapaciteta komunalne infrastrukture
MJERA 2	Ekološki održivo rasvjetljenje javnih površina
OPIS I CILJ MJERE	Gradska jezgra će se opremiti novim, modernim osvjetljenjem, u skladu sa pravilima energetske učinkovitosti. Cilj je smanjiti energetske potrošnje javne rasvjete, a ujedno uljepšati vizualnu sliku noćnog prizora gradske jezgre.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Izrada plana održive javne rasvjete gradske jezgre – Radovi na javnoj rasvjeti.
OČEKIVANI REZULTATI	Smanjenje potrošnje energije javne rasvjete u gradskoj jezgri, moderno osvijetljena gradska jezgra pojačanog vizualnog dojma
NOSITELJ	Grad Varaždin.
KORISNICI	Građani, turisti, poduzetnici u centru grada.
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 4	Podizanje kapaciteta društvenih usluga
MJERA 1	Modernizacija i poboljšanje funkcionalnosti Centra za mlade
OPIS I CILJ MJERE	Ovom mjerom se želi od Centra za mlade u Varaždinu učiniti mjesto gdje će mladi imati dovoljno sadržaja i opreme za ispunjenje potreba za kvalitetnim provođenjem slobodnog vremena, pojačanu aktivnost u civilnom društvu i održavanje svih aktivnosti koje su im potrebne.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Uređenje unutarnjeg i vanjskog prostora Centra – Nabava opreme za Centar – Formiranje Upravljačkog tijela Centra za mlade – Izrada plana aktivnosti i izrada programa događaja u Centru – Kontinuirano istraživanje sveobuhvatnih potreba interesa mladih (Internet, anketa, fokus grupe) – Poticanje razvoja aktivnosti organiziranog provođenja slobodnog vremena i sudjelovanja mladih u razvoju zajednice – Organiziranje aktivnosti sa zadaćom informiranja mladih o svim područjima života, poput kulturnih, sportskih i drugih sadržaja u slobodnom vremenu, zapošljavanju, mogućnostima stanovanja, sudjelovanju u radu udruga ili centara mladih, mogućnostima za mobilnost i dr.

	<ul style="list-style-type: none"> – Stvaranje koncepta rada Centra imajući u vidu i odredbe Gradskog programa za mlade Grada Varaždina 2014-2020 – Organizacija radionica u skladu s potrebama Udruga za mlade – pisanje projekata – Izrada programa promidžbe Centra – Poduprijeti rad volonterskih servisa u povezivanju volontera/ki i zajednice, informiranju o volontiranju, unapređenju praksi volontiranja i javnom zalaganju za vrijednosti i standarde volontiranja.
OČEKIVANI REZULTATI	Očekuje se da će obnova Centra za mlade rezultirati većim brojem sadržaja i programa koje Centar nudi, povećanim interesom među mladima za sudjelovanje u radu Savjeta ili udruga koje djeluju u sklopu Centra te općenito povećana svijest mladih o važnosti sudjelovanja u civilnom društvu. Dodatno, očekuje se da veći broj mladih razvija svoju kreativnost i izražaj u sadržajima Centra, a smanji se broj okupljanja mladih po kafićima, te posljedično smanjivanje devijantnog ponašanja među mladima.
NOSITELJ	Grad Varaždin, Savjet za mlade grada Varaždina.
KORISNICI	Učenici, studenti, udruge mladih, lokalna zajednica.
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 4	Podizanje kapaciteta društvenih usluga
MJERA 2	Razvoj usluga za socijalnu inkluziju
OPIS I CILJ MJERE	Ovom mjerom se planiraju pokrenuti aktivnosti kojim će se osobama u nepovoljnom položaju te marginaliziranim skupinama omogućiti lakši pristup tržištu rada, financijska neovisnost kao i integracija i inkluziju u društvo općenito što će u konačnici povećati kvalitetu života korisnicima.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Aktivnosti povećanja kapaciteta i vještina osobama u nepovoljnom položaju za lakšu zapošljivost - Aktivnosti organiziranja i pružanja socijalnih usluga za bolju inkluziju marginaliziranih osoba i osoba u nepovoljnom položaju u društvo (usluge za starije i nemoćne osobe, dadilje, prihvatilište za beskućnike i žrtve obiteljskog nasilja) - Aktivnosti pružanja usluga psihosocijalne podrške korisnicima i njihovim obiteljima - Aktivnosti organiziranje sustava pomoći kroz osobnu asistenciju i asistenciju u odgojno-obrazovnom procesu (pomoćnici u nastavi).
REZULTATI	Provedbom planiranih aktivnosti korisnici će usvojiti dodatna znanja i vještine te će postati konkurentniji na tržištu rada, kvalitetnim provođenjem socijalnih usluga te pružanjem psihosocijalnih i ostalih usluga korisnici će povećati kvalitetu života kroz bolju uključenost u društvo te stjecanje financijske sigurnosti i neovisnosti.
NOSITELJ	Grad Varaždin, Razvojna agencija Sjever DAN
KORISNICI	Skupine u nepovoljnom položaju i marginalizirane skupine

STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 5	Promocija dostupnosti bavljenja sportom
MJERA 1	Promocija bavljenja sportom
OPIS I CILJ MJERE	<p>Cilj ove mjere je potaknuti amatere i članove klubova/udruga na veću tjelesnu aktivnost i sport kroz širenje dostupnosti sportskih sadržaja pod ingerencijom grada. Istovremeno, kroz bolju suradnju Gradske Uprave, upravitelja sportskih dvorana s područja grada i sportskih udruga i klubova povećati će se kapaciteti udruga i klubova za treninge i sportske događaje što će dovesti do većeg broja članova i sportaša, posebno mladih.</p> <p>U gradu postoji dovoljan broj sportskih i školsko sportskih dvorana koje imaju veliki broj slobodnih termina za bavljenje sportom. Problem je veliko financijsko opterećenje mnogih objekata zbog kojih je njihovo korištenje ili najam skupo, a udruge ili amateri pojedinci ne mogu podnijeti troškove takvih najмова. Dolazi do situacije koja nikome ne odgovara u kojoj sportaši i klubovi nemaju prostora za aktivnosti, a upravitelji dvorana ne naplaćuju njihovo korištenje te tako olakšavaju financijski teret koji dvorane nose. Cilj ove mjere je uspostaviti nove uvjete korištenja koji bi sportašima i udrugama omogućili lakše bavljenje sportom, dodatno bi se promovirao sport, te bi se dvorane bolje popunile i lakše pratile financijske obaveze koje imaju.</p>
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Umrežavanje upravitelja dvorana, gradske uprave i sportskih udruga – Sporazum oko povoljnijih uvjeta korištenja dvorana i sportskih sadržaja – Uređenje sadržaja u školskim i sportskim dvoranama – Promocija sporta kroz edukacije ili akcije koje provode klubovi i udruge.
OČEKIVANI REZULTATI	Očekuje se porast broja aktivnih sportaša amatera kroz bolju dostupnost dvorana i sadržaja, povećana tjelesna aktivnost te posljedično bolja ukupna zdravstvena slika građana. Također, dostupnijim sportskim sadržajima očekuje se povećanje broja sportskih natjecanja i manifestacija u gradu što pridonosi i turizmu i gospodarstvu.
NOSITELJI	Grad Varaždin, Zajednica sportskih udruga grada Varaždina.
KORISNICI	Sportaši amateri, klubovi, lokalna zajednica.
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 6	Unapređenja odgoja i obrazovanja
MJERA 1	Poboljšanje kapaciteta i kvalitete u sustavu odgoja i obrazovanja na području Grada
OPIS I CILJ MJERE	Pridonijeti kvalitetnijem i interaktivnijem pristupu obrazovanju za djecu i roditelje, jačanje postojećih institucija u svim kapacitetima, promocija i edukacija o jednakim prilikama za svu djecu, učiniti obrazovanje dostupno svima. Poboljšati kvalitetu obrazovanja i školskih sadržaja za djecu sa poteškoćama, podizanje standarda u obrazovanju na EU razinu te usklađivanje obrazovanja i potreba tržišta rada.

AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Provođenje subvencioniranja školske prehrane – Povećanje kvalitete prehrane u odgojno-obrazovnim ustanovama – Izrada programa i poticaja za učenike i roditelje koji vode usmjeravanju u strukovna i tehnička zanimanja koja su deficitarna – Obnavljanje tehničkih učionica i praktikuma u školama – Razvijanje programa za sprečavanje delikvencije i poteškoća u ponašanju djece – Usklađivanje obrazovnih programa sa potrebama tržišta rada – Provođenje projekta pomoćnika u odgoju i obrazovanju.
OČEKIVANI REZULTATI	Podignuta kvaliteta obrazovanja za svu djecu, poboljšani rad sa djecom i roditeljima te povezanost sa školskim djelatnicima, bolja uključenost i tolerancija među mladima, veći interes za deficitarna zanimanja i bolja usklađenost sa tržištem rada.
NOSITELJI	Grad Varaždin, osnovne škole.
KORISNICI	Roditelji, djeca, odgojne i obrazovne ustanove i gospodarstvo.
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 7	Poboljšana javna sigurnost
MJERA 1	Uspostava objedinjenog sustava za zaštitu i spašavanje
OPIS I CILJ MJERE	Cilj mjere je na jednoj lokaciji u gradu smjestiti sve relevantne službe spašavanja i zaštite, kao i civilne udruge koje se bave spašavanjem i pomaganjem. To će se postići izgradnjom Centra za zaštitu i spašavanje za koji je planskom dokumentacijom određena lokacija. Trenutno stanje onemogućava mnoge od njih da svoju funkciju izvršavaju optimalno zbog lošeg prometnog položaja ili neadekvatnih prostora.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Izrada dokumentacije i planova za Centar – Izgradnja Centra
OČEKIVANI REZULTATI	Novi izrađeni Centar, lakše i bolje funkcioniranje svih službi za spašavanje, povećana brzina odaziva na intervencije, bolja suradnja i koordinacija službi spašavanja.
NOSITELJ	Grad Varaždin, Javna vatrogasna postrojba.
KORISNICI	Vatrogasna služba, službe spašavanja, civilne udruge, lokalna zajednica.
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 8	Razvoj gradskih naselja s manje od 5000 stanovnika
MJERA 1	Razvoj komunalne i prometne infrastrukture
OPIS I CILJ MJERE	Manja gradska naselja koja se nalaze na rubovima grada čine po površini veći prostor grada dok brojem stanovnika značajno zaostaju u odnosu na središnji dio grada. Cilj ove mjere je poboljšati prije svega komunalne prometne uvjete građanima u manjim naseljima te tako doprinijeti boljoj prometnoj povezanosti svih gradskih naselja. Boljim protokom prometa i većom sigurnošću doći će do uravnoteženijeg razvoja svih naselja na području grada.

AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Sanacija prometnica nakon uvođenja kanalizacije – Izgradnja nove ulice u naselju Kućan Marof - spoj Varaždinske i Zelene ulice – Otvaranje nove ulice u Kućan Marofu, Kućanu Donjem (južno od Gajeve ulice) – Rekonstrukcija Ulice Hrvatskih branitelja i Ulice kardinala Franje Kuharića u Hrašćici – Rekonstrukcija Ulice Zvonka Milkovića u Hrašćici – Sufinanciranje građenja vodnih građevina na području aglomeracije Varaždin. –
OČEKIVANI REZULTATI	Bolja povezanost rubnih naselja sa središtem grada i bolja pokrivenost sustavima odvodnje, povećan broj stanovnika u tim naseljima.
NOSITELJI	Grad Varaždin, Mjesni odbori, komunalne tvrtke.
KORISNICI	Stanovnici prigradskih naselja.
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 8	Razvoj gradskih naselja s manje od 5000 stanovnika
MJERA 2	Razvoj društvene infrastrukture
OPIS I CILJ MJERE	Obzirom na iskazanu trenutnu potrebu za smještajem djece u vrtiće te očekivani daljnji rast broja stanovnika u rubnim gradskim naseljima potrebno je planirati izgradnju dva dječja vrtića. Isto tako zbog dotrajalosti i nefunkcionalnosti potrebno je pristupiti rekonstrukciji i adaptaciji nekih sportskih objekata i terena. Cilj koji se želi postići odnosi se na podizanje kvalitete života te poticanje mladih na ostanak i življenje i u manjim u gradskim naseljima kako bi se postigao što uravnoteženiji razvoj cijelog prostora grada.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Izgradnja i uređenje dječjeg vrtića Donji Kućan za pokrivanje potreba 4 gradska naselja – Projektiranje i izgradnja novog dječjeg vrtića u Hrašćici – Adaptacija nogometnog igrališta sa pripadajućim zgradama NK Jalkovec – Adaptacija nogometnog igrališta sa pripadajućim zgradama NK Udarnik, Kućan Gornji – Uređenje prostora i objekta društvenog doma za potrebe mještana Donjeg Kućana.
OČEKIVANI REZULTATI	Veći broj djece u vrtićima i veći udio djece i mladih koji se bave sportom i društvenim aktivnostima u manjim gradskim naseljima.
NOSITELJI	Grad Varaždin, Mjesni odbori.
KORISNICI	Stanovnici manjih gradskih naselja, sportsko-rekreativne udruge.

STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 8	Razvoj gradskih naselja s manje od 5000 stanovnika
MJERA 3	Razvoj turističke infrastrukture
OPIS I CILJ MJERE	Rubni dijelovi grada bogati su prirodnim ljepotama i nematerijalnom kulturnom baštinom, a njihovi potencijali nisu u dovoljnoj mjeri korišteni. Izgradnjom i uređenjem šetnica sa poučnim stazama kao i uređenje biciklističkih staza žele se povećati turistički kapaciteti grada. Cilj ove mjere je postići što veće korištenju prirodnih i kulturnih resursa u razvoju turizma grada Varaždina od strane svih stanovnika i turista.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Revitalizacija Vidovićevog mlina u Gornjem Kućanu – Izgradnja šetnice (pješačke i biciklističke staze) Varaždinskom cestom u Kućan Marofu – Uređenje šetnice uz potok Zbel i Čunica.
OČEKIVANI REZULTATI	Veći broj posjetitelja i rekreativaca u rubnim dijelovima grada, veći stupanj zaštite i očuvanosti okoliša, kao i veća sigurnost pješaka i biciklista u prometu.
NOSITELJI	Grad Varaždin, Mjesni odbori.
KORISNICI	Ekološke udruge, stanovnici grada Varaždina, turisti.

Strateški cilj 3 objedinjuje mjere energetske učinkovitosti, zaštite okoliša, jačanje komunalne infrastrukture, potporu mladima, promociju sporta i zdravijeg načina života te poboljšanje uvjeta u obrazovanju i javne sigurnosti, kao i uravnoteženi razvoj svih gradskih naselja. Ukratko, ovaj strateški cilj je usmjeren na poboljšanje ukupnih uvjeta kvalitete života u zajednici. Sve mjere koje će se provesti imaju jednaki horizontalni cilj, a to je pružanje uvjeta građanima za kvalitetniji život, što posljedično dovodi do većeg zadovoljstva životom u gradu, porastu broja stanovništva i demografskoj obnovi, to jest, zaustavljanju negativnih demografskih trendova.

5. PROVEDBA

5.1. FINANCIJSKI OKVIR ZA PROVEDBU STRATEGIJE

Uspješnost provedbe Strategije razvoja Grada Varaždina primarno ovisi o osiguranim financijskim sredstvima za implementaciju svih strateških ciljeva, njihovih prioriteta i mjera koje su u Strategiji opisane i označene kao strateški važne. Za neke kapitalno važne projekte navedene u ovoj Strategiji Grad Varaždin je već osigurao sredstva unutar svog proračuna, dok se za provedbu nekih mjera očekuje osiguravanje financiranja iz vanjskih izvora, primarno iz EU i nacionalnih fondova. S obzirom da se Strategija donosi za čitavo programsko razdoblje do 2020. godine, postoje mogućnosti promjena izvora financiranja, ali Grad Varaždin u bilo kojem slučaju čvrsto stoji iza mjera i projekata iz ove Strategije i pružiti će im punu potporu iz svojih mogućnosti.

Izvori iz kojih će se Strategija financirati su sljedeći:

1. Proračun Grada Varaždina – iz ovog izvora predviđeno je djelomično ili potpuno financiranje svih aktivnosti unutar zadanih mjera i prioriteta. Najviše sredstva iz proračuna je određeno za poticanje održivog gospodarskog razvoja, razvijanje komunalne infrastrukture te poticanje energetske učinkovitosti. Grad Varaždin, kao nositelj većine aktivnosti predviđenih Strategijom, iz proračuna će izdvajati sredstva i za sufinanciranje projekata koji će biti odobreni za financiranje iz EU fondova.
2. Proračun Varaždinske županije – Varaždinska županija sudjeluje u nekim segmentima Strategije razvoja Grada Varaždina. S obzirom da neke aktivnosti, osim što su ključne za razvoj grada Varaždina, imaju veliki utjecaj i značaj za regiju, Županija će sudjelovati svojim proračunom u provedbi tih aktivnosti, te će tim aktivnostima davati svaku drugu podršku iz svojih resursa.
3. Državni proračun – za provedbu nekih aktivnosti predviđena je i financijska potpora iz državnog proračuna. Grad Varaždin redovito aplicira aktivnosti i projekte na nacionalne fondove koje raspisuje Ministarstva. Posebno se to odnosi na sektor turizma i očuvanje kulturne baštine, razvoj gospodarskih zona, sanaciju i raspolaganje otpadom. Također, mjere energetske učinkovitosti je moguće sufinancirati kroz sredstva Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.
4. EU fondovi – za razvoj integriranog projekta kulturnog turizma, kao i za razvoj Tehnološkog parka – Centra kompetencija za obnovljive izvore energije planirano je povlačenje znatnih sredstava iz EU Strukturnih fondova te Kohezijskog fonda. Sredstva iz EU fondova se planiraju i za financiranje ili djelomično financiranje mnogih drugih aktivnosti iz ove Strategije, a Grad Varaždin u suradnji sa gradskom Razvojnoum agencijom Sjever DAN redovito razvija projekte, aplicira na mnoge EU natječaje te provodi implementaciju. Za provedbu EU projekata Grad Varaždin osigurava sredstva za sufinanciranje iz svog proračuna.
5. Ostali izvori financiranja – Osim apliciranja za potpore Svjetske banke, UNDP-a te raznih Zaklada i Fondacija, za provedbu ponekih aktivnosti moguća je i potpora od privatnog sektora za projekte koji uključuju privatne pravne ili fizičke osobe, kao i potpora nevladinih organizacija i civilnog sektora.

Strateški cilj 1: Razvoj gospodarstva i potrebnih kompetencija

Mjera	Projekti / Programi	Izvor financiranja
Razvoj poduzetničkih zona i tehnoloških parkova - stvaranje uvjeta za razvoj poduzetništva	Odluka o uvjetima prodaje zemljišta i poticanje investicija u gospodarskoj zoni Brezje Program mjera za poticanje gospodarstva na području Grada Varaždina Izgradnja Tehnološkog parka - Centra kompetencija za obnovljive izvore energije	Proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu EU Strukturni fondovi
Poticanje razvoja gospodarstva pokretanjem	Program mjera za poticanje gospodarstva na području Grada	Proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i

investicija (greenfield brownfield investicije)	Varaždina	2018. godinu
Razvoj kompetencija umrežavanje poduzetnika	20. Program poticanja gospodarstva	Proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu A 200023 A 200010 KP 200027 EU fondovi Nacionalni fondovi – Poduzetnički impuls
Poticanje kreativnog poduzetništva i inovativnosti	20. Program poticanja gospodarstva	Proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu A200023
Razvoj društvenog poduzetništva	20. Program poticanja gospodarstva	Proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu A200023 Europski socijalni fond (ESF)

Starteški cilj 2: Razvoj turizma

Mjera	Projekti / programi	Izvor financiranja
Podrška turističkim i kulturnim događajima / proizvodima grada	21. Program poticanja turizma	Proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu A 210002 A 210003 A210008 A210009
Promocija kulturno-turističke ponude grada Varaždina	21. Program poticanja turizma	Proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu A 210003 A 210008
Razvoj procesa destinacijskog managmenta	21. Program poticanja turizma	Proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu A 210009

Uređenje komunalne infrastrukture povijesne gradske jezgre	130. Program gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture za 2016. s projekcijom za 2017. i 2018.	Proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu A 300001 A 300005 A 300010 KP 310001 KP 310003 KP 310004
Integrirani projekt kulturnog turizma – projekti za izvođenje	Integrirani kulturno – turistički projekt - InCultoure I (izgradnja i opremanje Varaždinske kuće i sinagoge)	Proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu A 280001 EFRR (Europski fond za regionalni razvoj) PO 6
Integrirani projekt kulturnog turizma – projekti za izradu potrebne ekonomsko-tehničke dokumentacije	Integrirani kulturno – turistički projekt - InCultoure II (sufinanciranje izrade ekonomsko-tehničke dokumentacije)	Proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu A 280001 EFRR (Europski fond za regionalni razvoj) PO 6
Uređenje povijesnih objekata u povijesnoj gradskoj jezgri	Uređenje i održavanje gradskih groblja Uređenje Gradske Vijećnice i zaštita kulturne baštine	Proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu A 300003 KP 010088

Strateški cilj 3: Viša kvaliteta života

Mjera	Projekti / programi	Izvor financiranja
Program poticanja energetske učinkovitosti u javnim zgradama	Energetska obnova Dječjeg vrtića Varaždin	Proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu – KP280004 Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, nacionalni i EU fondovi
Program poticanja energetske učinkovitosti u kućanstvima	26 Program poticanja energetske učinkovitosti	Proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu 260001; 260002; Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
Unapređenje života u ekološkom prostoru, briga o	30 Program: održavanje komunalne infrastrukture Uređenje i održavanje zelenih	Proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu - A300002

zelenim površinama	površina	
Dovršenje održivog i reciklažnog sustava gospodarenja otpadom	31 Program: izgradnja komunalne infrastrukture – Izgradnja reciklažnih dvorišta	Proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu - KP 310012
Rješenje prometne infrastrukture u gradu	Denivelacija prijelaza željezničke pruge – nadvožnjak Supilova – V. Novaka – Anina	EFRR (Europski fond za regionalni razvoj) PO 7
Ekološki održivo rasvjetljenje javnih površina	Jačanje komunalne infrastrukture 30 Program: Održavanje komunalne infrastrukture – uređenje i održavanje javne rasvjete	Proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu – A300006
Modernizacija i poboljšanje funkcionalnosti Centra za mlade	Opremanje Centra za mlade Potpora udrugama unutar Centra za mlade	Proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu A 600026
Razvoj usluga za socijalnu inkluziju	Program povećanja kapaciteta i vještina osobama u nepovoljnom položaju za lakšu zapošljivost Program pružanja socijalnih usluga za bolju inkluziju marginaliziranih osoba u društvo Program pružanja usluga psihosocijalne podrške korisnicima i njihovim obiteljima Program: Pomoćnici u nastavi.	Europski socijalni fond Nacionalni fondovi
Promocija bavljenja sportom	142. Program javnih potreba u sportu i rekreaciji od 2016. Do 2018. godine	Proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu - A770001; A920001
Poboljšanje kapaciteta i kvalitete u sustavu odgoja i obrazovanja na području grada	140. Program javnih potreba u obrazovanju i znanosti od 2016. Do 2018. godine	Proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu - A57001; A57002; A57003; A 57004; A57005; A57010; A550001; A550003; A550014; A550017; A550020
Uspostava Centra za zaštitu i spašavanje	Izgradnja Centra za zaštitu i spašavanje	Proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. Godinu – KP 850010 EFRR (Europski fond za regionalni razvoj) PO 5
Razvoj društvene i prometne infrastrukture naselja do 5000	Izgradnja i renovacija prometnica u prigradskim naseljima	Proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu – KP 57022; KP 57024; KP 310001

stanovnika	Izgradnja dječjeg vrtića (Donji Kućan i Hrašćica)	EPFRR (Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj) – Mjera 7
Razvoj turističke infrastrukture naselja do 5000 stanovnika	Sanacija turističke infrastrukture u prigradskim naseljima	EU i nacionalni fondovi

5.2. INSTITUCIONALNI OKVIR ZA PROVEDBU STRATEGIJE

Ključni dionici u provedi:

– Grad Varaždin (Gradska Uprava)

Grad Varaždin je ključni dionik provedbe Strategije. Upravni odjeli u Gradu, koordinirani od strane Upravnog odjela za gospodarstvo, turizam i međunarodnu suradnju, zajednički su izradili plan strateških ciljeva, prioriteta i mjera koje će Strategija sadržavati. Na Upravnim odjelima će biti i provedba samih projekata i aktivnosti iz Strategije, a njihov rad koordinira i nadzire gradonačelnik. Gradonačelnik je zadužen za prezentiranje Strategije Gradskom Vijeću koje ju treba usvojiti, a zadužen je i za redovitu prezentaciju rezultata Strategije te izvještavanje o provedbi projekata i aktivnosti, u suradnji sa Partnerskim Vijećem.

– Partnersko Vijeće

Partnersko Vijeće je formirano kao savjetodavno tijelo za donošenje i provođenje Strategije. Sastoji se od ključnih dionika u svim relevantnim sektorima koji imaju znanja i iskustva te uvid u potrebe grada u razvojnom smislu. Zadaća Partnerskog Vijeća je da na svojim zasjedanjima koordinira izradu i provođenje Strategije te da sporazumno donosi smjernice za razvoj. Partnersko Vijeće je zaduženo i za održavanje Strategije kao referentnog dokumenta u gradskim aktivnostima kod svih dionika.

– Razvojna agencija Sjever DAN d.o.o.

Grad Varaždin je suosnivač Razvojne agencije Sjever DAN i postoji dugotrajna suradnja između ovih institucija na razvoju mnogih projekata ključnih za razvoj grada. Razvojna agencija Sjever DAN pruža tehničku pomoć Gradu Varaždinu u donošenju Strategije, a ta pomoć će se nastaviti i u provedbi aktivnosti iz nje. Razvojna agencija Sjever DAN pruža tehničku pomoć Upravnim odjelima u provedbi projekata i aktivnosti te gradonačelniku u nadzoru i izvještavanju o rezultatima provedbe. Razvojna agencija Sjever DAN će također imati ulogu u promociji projekata i aktivnosti, pružanju podrške poduzetništvu kroz konzultacije ili edukacije te apliciranju projekata na EU i nacionalne fondove.

– Javni sektor

Javni sektor čine institucije s područja Grada Varaždina koje imaju ulogu u pripremi i provedbi projekata i aktivnosti iz Strategije razvoja Grada Varaždina. Ove institucije uključuju Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatsku gospodarsku komoru, Hrvatsku obrtničku komoru, Udruženje hrvatskih obrtnika grada Varaždina, Turističku zajednicu grada Varaždina, Tehnološki park Varaždin, Sveučilište Sjever, osnovne i srednje škole sa područja grada, fakulteti, Pučko otvoreno učilište, Hrvatske vode i ostale javne ustanove i tvrtke.

– Privatni sektor

Privatni sektor je ključni nositelj gospodarskih aktivnosti, uz Grad Varaždin, te glavni čimbenik gospodarstva i zapošljavanja. Ovom Strategijom se velikim djelom pokušavaju stvoriti bolji uvjeti za funkcioniranje gospodarstva što dovodi do većeg zadovoljstva građana kvalitetom života, te povoljnijih demografskih trendova. U tu

svrhu stvaraju se veze između privatnog i javnog sektora, pogotovo u povezivanju potreba gospodarstva sa obrazovnim sektorom kao i stvaranjem boljih veza između Grada Varaždina i poduzetnika. Mjere iz ove Strategije imaju cilj olakšati uvjete za poduzetništvo, jačanje poslovanja i bolje privlačenje investicija.

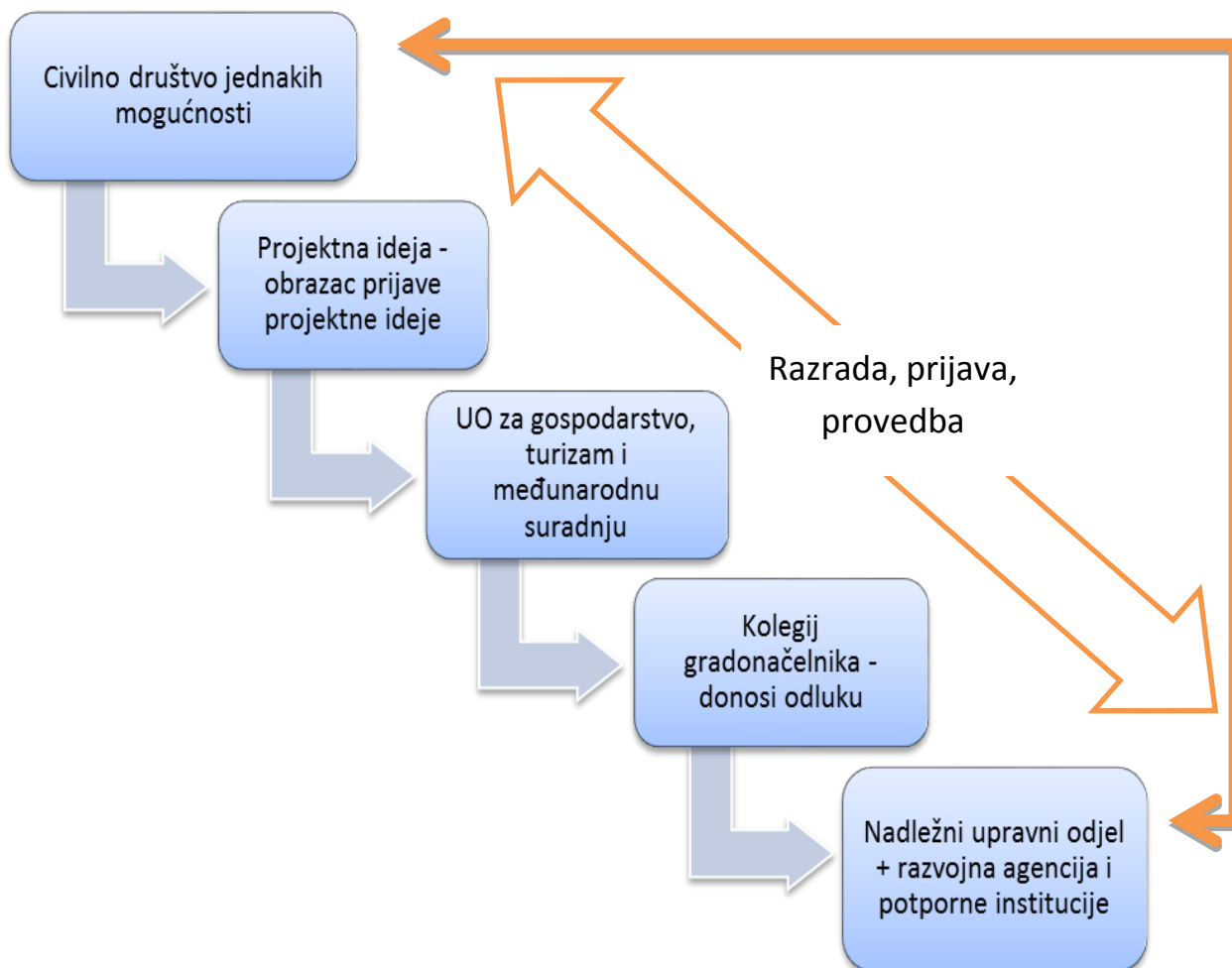
– Civilni sektor

Civilno društvo, to jest, organizacije koje djeluju u njemu sa područja grada Varaždina, aktivne su u prijavi i provođenju projekata financiranih iz EU ili nacionalnih fondova iz svog kruga djelovanja. Mnoge organizacije civilnog društva imaju partnerske odnose sa Gradskom Upravom i javnim institucijama s područja grada te surađuju na projektima i aktivnostima iz Strategije razvoja, pogotovo u sektoru mladih i zaštite okoliša. Civilni sektor može dati veliki doprinos jačanju onih dijelova Strategije koje ostali dionici ne mogu pokriti u dovoljnom obujmu, a stvaranjem veza sa ostalim dionicima i sam civilni sektor dobiva na snazi i mogućnostima vlastitog razvoja.

Važan dio ove Strategije je briga o civilnom društvu. Grad Varaždin ima dobru suradnju sa civilnim sektorom kroz Upravni odjel za društvene djelatnosti, ali i ostale gradske odjele koji surađuju sa udrugama na njihovim projektima i aktivnostima. Za predviđene aktivnosti i ciljeve iz ove Strategije, a koji se tiču civilnog društva i njegovog razvoja, Partnersko Vijeće će na svojim sjednicama nadgledati provođenje aktivnosti i usmjeravati sve predviđene aktivnosti civilnog društva na relevantne gradske odjele ili druge dionike u provedbi Strategije. Kao tehnička pomoć, civilnom društvu je na raspolaganju i Razvojna agencija Sjever DAN, kojoj je Grad Varaždin suosnivač, koja daje svoju stručnu pomoć u razvoju i provedbi projekata od značaja za Grad Varaždin. Razvojna agencija Sjever DAN provodi edukacije za civilno društvo koje olakšava udrugama pristup do fondova za financiranje njihovih aktivnosti, a nakon što se dođe do konkretnih projektnih ideja surađuje sa članovima civilnog društva na njihovom razvoju i prijavi na relevantne fondove.

Jedno od horizontalnih načela ove Strategije je poštivanje jednakih mogućnosti za sve građane. Načelo je detaljnije opisano u poglavlju 'Horizontalna načela' kao što je predstavljen i sustav kako će se osigurati da načela budu poštivana.

Kako bi se osigurala učinkovitost u primanju i razvoju novih projektnih ideja u okviru institucija odgovornih za provedbu strategije uspostaviti će se sustav za razvoj, te primjenu i provedbu novih projekata. On će biti uspostavljen u suradnji sa civilnim sektorom, te će uvažavati načelo jednakih mogućnosti svih društvenih skupina. Postupak prijave i evaluacije projektne ideje odvija se u dvije faze (Shematski prikaz). U prvoj fazi se projektne ideje na odgovarajućem obrascu dostavlja upravnom odijelu koji zaprima projektne ideje i vodi bazu projekata, a u drugoj fazi se donosi odluka o prihvaćanju i daljnjoj razradi projektne ideje.

Slika 36. Shematski prikaz predlaganja i razvoja projektnih ideja

Nakon prihvaćanja projektne ideje na kolegiju gradonačelnika imenuje se projektni tim kojim upravlja nadležni upravni odjel zadužen za područje djelatnosti koje obuhvaća projektna ideja. U suradnji s Razvojnou agencijom Sjever DAN d.o.o. i drugim potpornim institucijama te predlagačem projektne ideje započinje se s njenom razradou i pripremom za mogućnost aplikacije na neki od raspoloživih ili planiranih javnih poziva za dostavu projektnih prijedloga.

5.3. ODGOVORNOSTI U PROVEDBI STRATEGIJE

U dolje navedenoj tablici dani je prikaz svih dionika koji će sudjelovati u provedbi Strategije razvoja grada Varaždina, te je naznačena njihova uloga i opisana odgovornost i zadaci.

Tablica 35. Pregled dionika u provedbi Strategije razvoja grada Varaždina do 2020.

DIONIK U PROVEDBI	ULOGA	ODGOVORNOSTI / ZADACI
Gradonačelnik	Nositelj aktivnosti, nadzor provedbe	Potpisnik aktivnosti i mjera kojima je Grad nositelj, odgovoran za prezentaciju Strategije Gradskom Vijeću, vođenje rada Partnerskog Vijeća te za nadzor i kontrolu provedbe svih aktivnosti koje su u nadležnosti Gradske Uprave
Gradsko Vijeće	Ocjena uspješnosti, donošenje odluka	Gradsko Vijeće odlučuje o usvajanju Strategije na prijedlog gradonačelnika i Partnerskog Vijeća, na sjednicama usvaja provođenje Strategije te na godišnjoj bazi osigurava sredstva za provedbu usvajanjem proračuna
Upravni odjeli Grada Varaždina	Provoditelji aktivnosti i projekata	Upravni odjeli Grada Varaždina, svaki u svojim sektorima, su odgovorni za provođenje strateških projekata i aktivnosti koje su navedene Strategijom, a kojima je nositelj Grad Varaždin
Partnersko Vijeće	Savjetodavna i koordinacijska uloga, nadzor provođenja	Partnersko Vijeće, u suradnji sa koordinatorom, kontinuirano nadzire provedbu Strategije te konzultira provoditelje aktivnosti.
Razvojna agencija Sjever DAN	Koordinator aktivnosti, tehnička pomoć, apliciranje i implementacija projekata, izvješćivanje	Razvojna agencija pruža tehničku pomoć gradonačelniku i Partnerskom Vijeću u pripremi izvještaja i prezentacija Gradskom Vijeću o provedbi Strategije. Također, sudjeluju u izradi, prijavi i provedbi projekata i aktivnosti iz Strategije, te koordiniraju aktivnosti sa nositeljima, Upravnim odjelima i drugim institucijama

Javne institucije	Provođenje aktivnosti unutar pojedinih mjera	Unutar svog područja rada, provode projekte i aktivnosti iz Strategije, izvještavaju relevantne dionike o svom radu, surađuju sa koordinatorom
Privatni sektor	Provođenje aktivnosti unutar pojedinih mjera	Unutar svog područja rada, provode projekte i aktivnosti iz Strategije, izvještavaju relevantne dionike o svom radu, surađuju sa koordinatorom
Civilni sektor	Provođenje aktivnosti unutar pojedinih mjera	Unutar svog područja rada, provode projekte i aktivnosti iz Strategije, izvještavaju relevantne dionike o svom radu, surađuju sa koordinatorom

6. STRATEŠKI PROJEKTI

Kako bi se lakše sagledala i planirala cjelokupna potreba razvoja grada Varaždina potrebno je istaknuti veće strateške projekte kojima će se značajnije utjecati na veći gospodarski razvoj i bolju kvalitetu života u gradu Varaždinu.

PROJEKT / PROGRAM	InCultoure I – kulturna baština u funkciji razvoja turizma
KRATKI OPIS / CILJEVI / STATUS PROJEKTA	Integrirani projekt InCultoure I uključuje projektne komponente usmjerena na povećanje prepoznatljivosti varaždinskog kulturnog turizma u povijesnoj gradskoj jezgri kao turističkoj destinaciji. Projektne komponente su: <ul style="list-style-type: none"> – Preuređenje stare varaždinske sinagoge u moderni multimedijalni galerijski centar koji će imati prostora za izložbe, performanse i druge tipove umjetničkih aktivnosti – Uređenje i opremanje prihvatnog turističkog informativnog centra za posjetitelje Varaždinska kuća kojem je namjena da na jednom mjestu pruža sve relevantne funkcije za posjetitelje – Osmišljavanje i proširenje turističke ponude temeljene na kulturnoj baštini tijekom cijele godine. <p>Za ove projekte pripremljena je sva potrebna imovinsko – pravna i tehnička dokumentacija.</p>
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Obnova, dogradnja i prenamjena sinagoge u Galerijski centar Varaždin – Uređenje i otvaranje Varaždinske kuće u Centar za posjetitelje – Provedba novih kulturno turističkih sadržaja iz programa Umjetnost na ulicama Varaždina
PREDVIĐENO TRAJANJE	2018.
NOSITELJ PROJEKTA	Grad Varaždin
FINANCIJSKA PROCJENA	45 milijuna kuna
IZVORI FINANCIRANJA	EU fondovi, Grad Varaždin, nacionalni fondovi.

PROJEKT / PROGRAM	Centar za zaštitu i spašavanje
KRATKI OPIS / CILJEVI / STATUS PROJEKTA	Smještanje svih relevantnih službi za spašavanje i javnu sigurnost kao i civilnih udruga u tom sektoru u jedan Centar na povoljnoj lokaciji zbog bolje funkcionalnosti i brže mogućnosti reakcije u slučaju katastrofa ili nesreća. Projekt je u fazi razrade projektne ideje i pripreme za prijavu na odgovarajući natječaj.
AKTIVNOSTI	Izrada ekonomsko – tehničke dokumentacije

	Izgradnja i opremanje centra
PREDVIĐENO TRAJANJE	2018.
NOSITELJ PROJEKTA	Grad Varaždin
FINANCIJSKA PROCJENA	85 milijuna kuna + 2 milijuna kuna dokumentacija
IZVORI FINANCIRANJA	EU fondovi, nacionalni fondovi, Grad Varaždin, Varaždinska županija, Republika Hrvatska.

PROJEKT / PROGRAM	InCultoure II – Izgradnja Tematskog parka Svijet kukaca i obnova Gradskog groblja kao kulturna baština u funkciji razvoja turizma.
KRATKI OPIS / CILJEVI / STATUS PROJEKTA	<p>Integrirani projekt InCultoure II radnog naziva Izgradnja Tematskog parka Svijet kukaca i obnova gradskog groblja Varaždin kao kulturna baština u funkciji razvoja turizma Varaždina uključuje izradu ekonomske i tehničke dokumentacije koja se odnosi na dvije komponente:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tematski park Svijet kukaca – edukativno-zabavni park čiji sadržaj se temelji na kulturnom dobru: Zbirka kukaca F. Koščeca. – Gradsko groblje Varaždin – prepoznatljiv spomenik krajobrazne arhitekture i kulturne baštine <p>Projektne komponente su usmjerene na jačanje turističke ponude i značajno doprinose prepoznatljivosti Varaždina kao turističke destinacije u EU.</p> <p>Projekt je u fazi razrade projektne ideje i sređivanja imovinsko-pravnih odnosa.</p>
AKTIVNOSTI	Prijava integriranog projekta na natječaj strukturnih fondova EU za izradu potrebne dokumentacije
PREDVIĐENO TRAJANJE	2020.
NOSITELJ PROJEKTA	Grad Varaždin
FINANCIJSKA PROCJENA	3,5 milijuna kuna za ekonomsko – tehničku dokumentaciju
IZVORI FINANCIRANJA	EU fondovi, Grad Varaždin, nacionalni fondovi

PROJEKT / PROGRAM	Denivelacija raskrižja Supilove, Anine i ulice Vilka Novaka sa željezničkom prugom
KRATKI OPIS / CILJEVI / STATUS PROJEKTA	Pružni prijelaz u blizini samog centra grada uvelike otežava odvijanje prometa. Rješenje denivelacijom bi smanjilo prometni pritisak u tom dijelu grada, a i olakšalo povezivanje dijela grada koji se nalazi s druge strane pruge sa centrom grada. Radi se o rješavanju najvećeg prometnog problema s

	izraženim mješovitim prometom koji utječe na ekonomski i ekološki status građana u tom djelu grada. Cilj je ubrzati protočnost prometa uz povećanje sigurnosti i ekološkog standarda građana. Izrađena su dva opsijska idejna rješenja tog problema te su utvrđeni dionici u projektnom timu.
AKTIVNOSTI	Prijava projekta na natječaj za izradu potrebne ekonomsko – tehničke dokumentacije
PREDVIĐENO TRAJANJE	2020.
NOSITELJ PROJEKTA	Grad Varaždin, u kasnijoj fazi Hrvatske željeznice
FINANCIJSKA PROCJENA	2 milijuna kuna za izradu potrebne dokumentacije
IZVORI FINANCIRANJA	EU fondovi, nacionalni fondovi, nadležno ministarstvo, Grad Varaždin

PROJEKT / PROGRAM	Izgradnja dječjih vrtića u Donjem Kućanu i Hrašćici
KRATKI OPIS / CILJEVI / STATUS PROJEKTA	Sva tri naselja na području Kućana (Donji Kućan, Gornji Kućan i Kućan Marof) pokrivaju svoje potrebe trenutno s dječjim vrtićem koji radi u okviru osnovne škole, te je potrebno izgraditi odgovarajući kapacitet. Isto tako izgradnjom višestambenih zgrada i projiciranim budućim razvojem na području Hrašćice pojavila se potreba izgradnje dječjeg vrtića i na tom području. Iz ovih naselja roditelji moraju djecu voziti u udaljene gradske vrtiće što značajno utječe na pedagoški standard, kao i na kvalitetu života građana u tim dijelovima grada. Za sada su ovi projekti u fazi razrade i određena im je lokacija.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Izrada potrebne dokumentacije te prijava na Fond za ruralni razvoj – Izgradnja i opremanje dječjih vrtića.
PREDVIĐENO TRAJANJE	2019.
NOSITELJI PROJEKTA	Grad Varaždin i Dječji vrtić Varaždin
FINANCIJSKA PROCJENA	15 milijuna kuna
IZVORI FINANCIRANJA	Grad Varaždin, Europski fond za ruralni razvoj mjera 7

PROJEKT / PROGRAM	Uređenje i opremanje Centra za mlade
KRATKI OPIS / CILJEVI / STATUS PROJEKTA	Uređenje prostora koji je dodijeljen civilnim udrugama mladih iz grada Varaždina da služi kao Centar koji okuplja mlade i pruža im mogućnosti za obavljanje aktivnosti udruga i kvalitetno ispunjenje slobodnog vremena. Savjetu mladih grada Varaždina dodijeljena je gradska zgrada u Preradovićevoj ulici u koju je potrebno uložiti dodatna

	sredstva za uređenje i opremanje kako bi se u njoj mogle odvijati sve planirane aktivnosti.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Izrada potrebne dokumentacije koja se odnosi na uređenje i opremanje prostora – Uređenje i opremanje prostora
PREDVIĐENO TRAJANJE	2017.
NOSITELJ PROJEKTA	Savjet mladih grada Varaždina
FINANCIJSKA PROCJENA	3 milijuna kuna
IZVORI FINANCIRANJA	Grad Varaždin, EU i nacionalni fondovi, privatni sektor

PROJEKT / PROGRAM	Tehnološki park – Centar kompetencija obnovljivih izvora energije
KRATKI OPIS / CILJEVI / STATUS PROJEKTA	Izgradnjom i opremanjem Tehnološkog parka - Centra kompetencija obnovljivih izvora energije na lokaciji u Brezju osigurati će se kvalitetna razvojno-istraživačka potpora poduzetnicima, kao i sama proizvodnja u okviru Tehnološkog parka – Centra kompetencija obnovljivih izvora energije. Ovaj projekt doprinijeti će većoj konkurentnosti gospodarstva te otvaranju novih tvrtki i rast zaposlenosti. Do sada su dobivena sredstva za izradu ekonomske i tehničke dokumentacije, te je u sklopu odobrenih sredstava proveden nagradni natječaj i izabrano najbolje idejno rješenje.
AKTIVNOSTI	Izrada ekonomsko-tehničke dokumentacije Izgradnja i opremanje zgrada Tehnološkog parka – Centra kompetencija obnovljivih izvora energije
PREDVIĐENO TRAJANJE	2020.
NOSITELJ PROJEKTA	Grad Varaždin, Tehnološki park Varaždin, Sveučilište Sjever, Fakultet organizacije i informatike Varaždin
FINANCIJSKA PROCJENA	400 milijuna kuna
IZVORI FINANCIRANJA	EU fondovi, nacionalni fondovi, Grad Varaždin, privatni sektor

PROJEKT / PROGRAM	Energetska učinkovitost – sanacija i energetska obnova gradskih ustanova
KRATKI OPIS / CILJEVI / STATUS PROJEKTA	Zbog dugogodišnjeg neulaganja u gradske vrtiće i sportske objekte potrebno je izvršiti sveobuhvatnu adaptaciju i rekonstrukciju tih objekata s naglaskom na postizanje što veće energetske učinkovitosti. Osim navedenih gradskih

	objekata potrebno je provesti program energetske učinkovitosti u I. Osnovnoj školi. Izrađena je u potpunosti potrebna tehnička dokumentacija za vrtiće
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – Izrada preostale potrebne tehničke dokumentacije – Sanacija i adaptacija gradskih vrtića, sportskih objekata te osnovnih škola.
PREDVIĐENO TRAJANJE	2019.
NOSITELJ PROJEKTA	Grad Varaždin, Dječji vrtić Varaždin
FINANCIJSKA PROCJENA	30 milijuna kuna
IZVORI FINANCIRANJA	Grad Varaždin, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, EU i nacionalni fondovi

7. PARTNERSKO VIJEĆE

U svrhu kvalitetne izrade Strategije Grad Varaždin je formirao Partnersko Vijeće za izradu Strategije razvoja Grada Varaždina do 2020. Partnersko Vijeće je formirano kao savjetodavno tijelo za donošenje i provođenje Strategije. Sastoji se od ključnih dionika u svim relevantnim sektorima koji imaju znanja i iskustva te uvid u potrebe grada u razvojnom smislu. Zadaća Partnerskog Vijeća je da na svojim zasjedanjima koordinira izradu i provođenje Strategije te da sporazumno donosi smjernice za razvoj. Partnersko Vijeće je zaduženo i za održavanje Strategije kao referentnog dokumenta u gradskim aktivnostima kod svih dionika.

U Partnersko Vijeće imenovani su:

- a) Predsjednik Vijeća: GORAN HABUŠ, gradonačelnik Grada Varaždina
- b) Članovi Vijeća:
  - mr.sc. VJERAN RADELIĆ, zamjenik gradonačelnika Grada Varaždina
  - ZLATAN AVAR, Hrvatska radio televizija, član Gradskog vijeća Grada Varaždina
  - dr. sc. MARIJAN CINGULA, Ekonomski fakultet u Zagrebu, član Gradskog vijeća Grada Varaždina
  - JOSIP DREVEN, Hrvatske željeznice, član Gradskog vijeća Grada Varaždina
  - dr. sc. MILJENKO ERNOIĆ, Razvojna agencija Sjever DAN d.o.o.,
  - JOSIP HEHET, umirovljenik, predsjednik Gradskog vijeća Grada Varaždina
  - MLADEN HIŽAK, umirovljenik, član Gradskog vijeća Grada Varaždina
  - LADISLAV ILČIĆ, Hrvatska radio televizija, saborski zastupnik, član Gradskog vijeća Grada Varaždina
  - BOŽIDAR KOLARIĆ, JU Gradski bazeni, član Gradskog vijeća Grada Varaždina
  - ANĐELKO KOPREK, Opća bolnica Varaždin, član Gradskog vijeća Grada Varaždina
  - dr. sc. ROBERT PODOLNJAK, Pravni fakultet u Zagrebu, potpredsjednik Hrvatskog Sabora, član Gradskog vijeća Grada Varaždina
  - VJEKOSLAV VRBANEC, umirovljenik, član Gradskog vijeća Grada Varaždina
  - GORANKA GRGIĆ, pročelnica Upravnog odjela za gospodarstvo, turizam i međunarodnu suradnju Grada Varaždina
  - BRANKA MATAVULJ, pročelnica Upravnog odjela za poslove gradonačelnika Grada Varaždina
  - MIRNA KEZELE, pročelnica Upravnog odjela za poslove Gradskog Vijeća, mjesnu samoupravu i opće poslove Grada Varaždina
  - MIRELA IVANKOVIĆ, pročelnica Upravnog odjela za financije, proračun i javnu nabavu Grada Varaždina
  - MARIO SAMBOLEC, pročelnik Upravnog odjela za komunalni sustav i urbanizam Grada Varaždina
  - DANIJELA VUSIĆ, pročelnica Upravnog odjela za društvene djelatnosti Grada Varaždina
  - DAMIR MIKULIĆ, pročelnik Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Grada Varaždina
  - PATRIK KOŠČAK, Zajednica športskih udruga Varaždin, voditelj Radne skupine za sport Partnerskog odbora za društveni i civilni sektor
  - IVAN ŠIMIĆ, Regionalna energetska agencija SJEVER, voditelj Radne skupine za energetiku, energetska učinkovitost i obnovljive izvore energije Partnerskog odbora za gospodarstvo

- JOSIP BORAK, Tehnološki park Varaždin, voditelj Radne skupine za nove tehnologije Partnerskog odbora za gospodarstvo
- BORIS KOS, KOS Transporti d.o.o., član Radne skupine za poduzetništvo Partnerskog odbora za gospodarstvo
- ČEDOMIL CESAREC, HGK Županijska komora Varaždin, član Radnih skupina za industriju i zapošljavanje Partnerskog odbora za gospodarstvo
- DAMIR KIRIĆ, GUMIIMPEX – GRP d.d., Član Radne skupine za industriju Partnerskog odbora za gospodarstvo
- MIRJANA KOLAREK – KARAKAŠ, Dom zdravlja Varaždinske županije, članica Radne skupine za zdravstvo, socijalnu skrb, treću životnu dob i udruge u socijali Partnerskog odbora za društveni i civilni sektor
- MIRAN BOJANIĆ – MORANDINI, JU Gradski muzej Varaždin, član Radne skupine za kulturu i udruge u kulturi Partnerskog odbora za društveni i civilni sektor
- dr. sc. MARIO KOPJAR, Ured za liturgijski pastoral i sakralnu arhitekturu Varaždinske Biskupije
- MARIO STANČIĆ, VI, Osnovna škola Varaždin, član Radne skupine za predškolski odgoj i obrazovanje Partnerskog odbora za društveni i civilni sektor
- VLADO VLAŠIĆ, Varkom d.d., član Radne skupine za komunalno gospodarstvo i javne usluge Partnerskog odbora za javni sektor
- ZDRAVKO VRBANIĆ, DUZZS Područni ured za zaštitu i spašavanje Varaždin, član Radne skupine za javnu sigurnost Partnerskog odbora za javni sektor
- EMIL FLAJŠMAN, Udruga POKRET PRIJATELJA PRIRODE 'LIJEPA NAŠA', član Radne skupine za zaštitu i unaprjeđenje okoliša Partnerskog odbora za javni sektor
- GORDAN ŠPAČEK, VINDIJA d.d., član Radne skupine za prostorno i urbanističko planiranje, uređenje naselja i stanovanje Partnerskog odbora za javni sektor
- MAJA KIRETA, Društva arhitekata Varaždin
- Dr.sc. DAVOR BOBIĆ, ravnatelj Varaždinskih baroknih večeri.

8. HORIZONTALNA NAČELA

8.1. Promocija jednakih mogućnosti

Grad Varaždin je otvorena i tolerantna sredina koja promiče iskorjenjivanje svih podjela u društvu i ulaže velike napore da svi građani imaju jednake mogućnosti i prilike, kako u osobnom tako i u profesionalnom životu. Jednake mogućnosti i prilike se odnose na pristup obrazovanju, zapošljavanju i ukupnoj razini kvalitete života za sve stanovnike neovisno o spolu, dobi, etničkoj pripadnosti ili bilo kojem obliku invaliditeta, kao i o svim ostalim oblicima različitosti. Svim mjerama i ciljevima iz ove Strategije promiče se socijalna integracija, podrška skupinama u nepovoljnom položaju te borba protiv siromaštva i loših uvjeta života.

8.2. Održivi razvoj

Održivi razvoj u smislu uključenosti u razvoj jednog grada odnosi se na zadovoljavanje potreba građana za kvalitetan život istovremeno čuvajući okoliš i racionalno raspoloživi resursima. Kroz ciljeve i mjere Strategije povezano je nekoliko dijelova održivog razvoja – ekonomska održivost u smislu racionalnog raspolaganja financijskim resursima koji su predviđeni za ispunjavanje Strategije, održivi okoliš u smislu brige o očuvanju prirodnog prostora i okoliša u svim dijelovima Strategije te društveno – političku održivost. Osim očuvanja okoliša i ulaganja u obnovljive izvore energije i energetske učinkovitost, iznimno je bitno poticanje razvoja civilnog društva koje je ključan dionik u održivom razvoju jer samo razvojem svijesti među cijelom zajednicom do održivog razvoja može i doći, a kroz sve ciljeve i mjere jačati će se i suradnja tijela lokalne samouprave sa građanima.

8.3. Informatizacija društva

Moderno doba nalaže sve brži ritam života i poslovanja i iz tog razloga je informatizacija i digitalizacija bitan proces ukupnog razvoja lokalne zajednice. Horizontalno načelo ove Strategije je da potiče ubranu informatizaciju društva što podrazumijeva širenje dostupnosti širokopojskih interenetskih usluga, razvoj e-usluga u svim sektorima i podizanje razine informatičke pismenosti javnih službi, privatnog sektora i samih građana. Tijekom cijele provedbe ove Strategije, Grad Varaždin koji je nositelj aktivnosti, poticati će korištenje i dostupnost informatičkih tehnologija i e-usluga, te razvoj vještina svih dionika na području informatike i digitalizacije. Poštivanjem ovih načela ubrzati će se mnogi procesi koji su bitni za provođenje mjera iz Strategije.

8.4. Pozitivni demografski trendovi

Svim strateškim ciljevima iz ove Strategije je zajedničko da imaju zadaću doprinijeti stvaranju boljih uvjeta za život građana čime bi se zaustavili trenutni negativni demografski trendovi u Gradu Varaždinu. Osim negativnog prirodnog prirasta, problem čitave lokalne

zajednice je odlazak stanovništva u druge krajeve Hrvatske ili u inozemstvo u potrazi za boljim uvjetima rada i života. Grad Varaždin je prepoznat kao ugodna i sređena sredina za život, ali gospodarske prilike uzrokovane gospodarskom krizom i sporim oporavkom cijele države primorale su mnoge građane da se odluče na napuštanje grada, a i zbog manje mogućnosti zaposlenja grad ne privlači nove stanovnike da se dosele. Negativni trendovi se posebno odnose na mlađe, radno sposobno stanovništvo koje u potrazi za zaposlenjem odlazi u druge sredine, tamo osnuju i odgajaju obitelji i ostaju živjeti. Jačanje gospodarskih prilika i podizanje kvalitete života ciljevima i mjerama iz ove Strategije ima zadatak da stvori bolje uvjete u Gradu Varaždinu i učini ga povoljnijim mjestom za život i rad.

8.5. Sustav za uspostavljanje i poštivanje horizontalnih načela strategije

Partnersko Vijeće će imati ulogu nadzora provođenja Strategije i na svojim zasjedanjima će voditi posebnog računa o tome da u svim aktivnostima koje se provode horizontalna načela budu poštivana. U Partnerskom Vijeću su članovi iz različitih društvenih sfera, sa specifičnim iskustvima i znanjima ključnima za provođenje ovih horizontalnih načela. Ključna je uspostava suradnje Gradske Uprave kao nositelja Strategije sa ostalim dionicima koji dolaze iz gospodarskog, civilnog ili javnog sektora. Svi oni će u svojim aktivnostima vezanima za Strategiju biti u suradnji sa Partnerskim Vijećem, a Vijeće će imati zadaću da osigura da su horizontalna načela poštivana i promovirana u svim aktivnostima. Svaki projekt ili aktivnost će biti prezentirani na Vijeću koje će razmotriti u kojoj mjeri se poštuju horizontalna načela propisana Strategijom i u slučaju da je nejasno ili upitno jesu li horizontalna načela poštivana Vijeće će uputiti nositelja aktivnosti i partnere na revidiranje aktivnosti tako da budu u skladu sa zadanim načelima.

8.6. Povezanost strategije sa značajnijim strateškim dokumentima više razine

Strategija se veže na mnoge važne strateške dokumente sa lokalne, nacionalne i europske razine.

Jedna od najvažnijih komponenti na koju se Strategija razvoja Grada Varaždina do 2020. godine veže je Europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast, Europa 2020. Njeni prioriteti su zapošljavanje, istraživanje i razvoj, energetska učinkovitost i očuvanje prirode i okoliša, obrazovanje te socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva. Strateški cilj Strategije razvoja Grada Varaždina do 2020. godine je potpora i jačanje gospodarstva što uključuje otvaranje novih radnih mjesta i potporu poduzetništvu, ponajprije kroz projekt Tehnološki park – Centar kompetencija obnovljivih izvora energije kao jednu mjeru koja će unaprijediti i istraživanje i razvoj na području grada. Također, kroz strateški cilj osiguranja više kvalitete života provoditi će se mjere unapređenja obrazovanja, primarno u njegovom usklađivanju sa tržištem rada, a utjecati će se i na okoliš i energetska učinkovitost kroz mjere poticanja energetske učinkovitosti u javnim i stambenim zgradama te mjerama očuvanja zelenih površina.

Vezano na Strategiju razvoja poduzetništva 2013.-2020., Strategija razvoja Grada Varaždina je u skladu sa mnogim strateškim ciljevima iz tog dokumenta, a oni su:

- Poboljšanje ekonomske uspješnosti kroz stvaranje novih institucija u poduzetništvu (Gospodarska zona Brezje, Centar kompetencija obnovljivih izvora energije) te modernizacijom postojećih poduzetničkih zona. Također, razvijanjem poslovnim

mreža i clustera stvaraju se uvjeti da poduzetnici imaju bolje mogućnosti prodaje i predstavljanja na tržištu

- Poboljšan pristup financiranju će se podržavati kroz sustav gradskih potpora za poduzetnike, a i kroz suradnju sa institucijama koje pomažu u prijavama za dobivanje potpora iz drugih izvora
- Poboljšanje poduzetničkih vještina će biti podržano primarno kroz edukacije poduzetnika za pokretanje posla i korištenje dostupnih EU fondova čime poduzetnici dobivaju nova znanja i vještine za lakše snalaženje na tržištu

Strategija pametnih specijalizacija ima viziju da Hrvatska bude prepoznata kao kreativni i inovativni hub i jedna od vodećih zemlja jugoistočne Europe na području inovativnosti na svim razinama društva. Grad Varaždin već sada ima odličnu bazu za inovativne poduzetnike kroz postojeći Tehnološki park koji pruža usluge start up tvrtkama, a izgradnjom Centra kompetencija obnovljivih izvora energije koji će služiti kao centar kompetencija za mnoge inovativne tvrtke i start upove Strategija će se uskladiti sa ovim dokumentom od nacionalne važnosti.

Vezano na Strategiju razvoja hrvatskog turizma do 2020., ova Strategija je usklađena sa strateškim ciljevima Investicije i Povećanje turističke potrošnje. Pod investicijama se ponajprije misli na ulaganje u nove sadržaje kulturnog turizma kroz integrirani projekt InCultoure koji sadrži mjere obnove i dogradnje varaždinske sinagoge i otvaranje Varaždinske kuće kao prihvatne točke i turističkog centra grada. Također, mjerama ulaganja u nove turističke sadržaje na bazi cijele godine koji će produžiti turističke posjete i dovesti u grad nove posjetitelje povećati će se potrošnja u turizmu kao i indirektno utjecati na pokretanje novih ugostiteljskih i smještajnih sadržaja.

9. IZVJEŠĆE O PROVEDENOM POSTUPKU PRETHODNOG VREDNOVANJA
– integrira se u tekst nakon završetka javne rasprave kada se donosi
konačna ocjena vrednovanja Strategije

Izvori podataka:

Dokumenti:

Proračun Grada Varaždina za 2016. godinu i projekcije za 2017. i 2018.

Dokumenti Upravnog odjela za gospodarstvo, turizam i međunarodnu suradnju Grada Varaždina

Dokumenti Upravnog odjela za društvene djelatnosti Grada Varaždina

Dokumenti Upravnog odjela za komunalni sustav i urbanizam Grada Varaždina

Prostorno planska dokumentacija Grada Varaždina

Financijska agencija FINA: Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Varaždina u 2014. godini

Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014. – 2020.

Varaždinska županija – Županijska razvojna strategija 2011. – 2013.

Strateški plan razvoja turizma Grada Varaždina 2014. – 2020.

Institucije

Hrvatska gospodarska komora

Državni zavod za statistiku

Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Varaždin

TD Parkovi d.d.

TD Čistoća d.o.o.

TD Varkom d.d.

TD Termoplin d.d.

Hrvatske vode

Hrvatska elektroprivreda

Hrvatska turistička zajednica

Turistička zajednica grada Varaždina

Hrvatske vode

Udruženje hrvatskih obrtnika Varaždin

Skraćenice:

BDP – bruto domaći proizvod

MSP – malo i srednje poduzetništvo

PGJ – povijesna gradska jezgra

TZGV – Turistička zajednica Grada Varaždina

DAN – Razvojna agencija Sjever DAN d.o.o.

FZOEU – Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost

REA SJEVER – Regionalna energetska agencija Sjever

ESF – Europski socijalni fond

ERDF – Europski fond za regionalni razvoj

HGK – Hrvatska gospodarska komora

DZS – DZS

HZZ – Hrvatski zavod za zapošljavanje

HOK – Hrvatska obrtnička komora

JLS – jedinica lokalne samouprave

MUP – Ministarstvo unutarnjih poslova

HEP – Hrvatska elektroprivreda